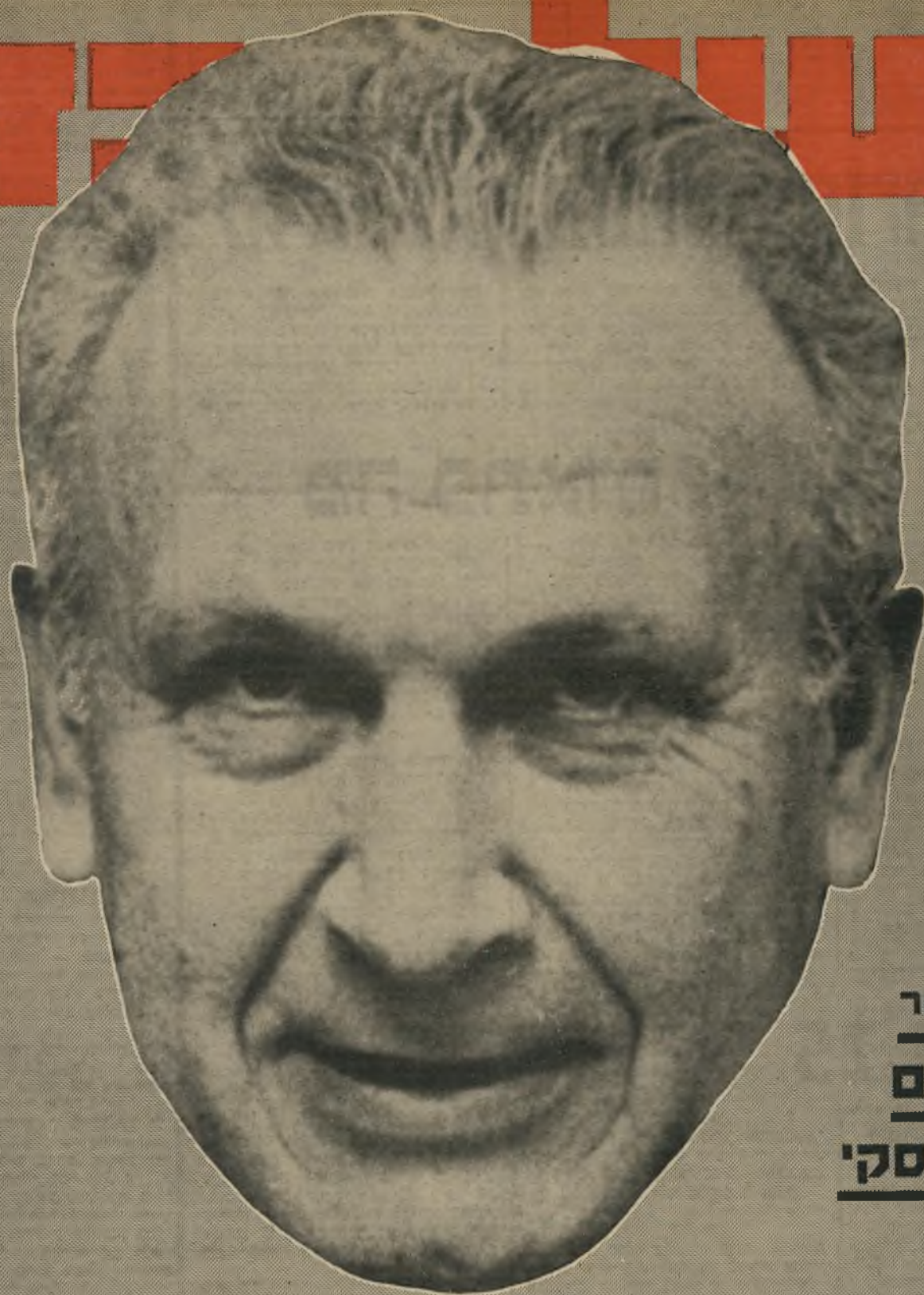

העולם הזה

פרופסור
אפרים
קצ'לסקי

הקרב על בחירת

הנשיא

העורך והמייסד הראשון:
ד"ר מלכיאל זוארץ ז"ל
ממשיכי דרכו יב"א: ב. מיכאל, חנוך מרמרי,
קובי ניב, אפרים סידון
כתובת המערכת: רחוב זוארץ 1

אזהרה

לאור הצלחתו הבלתי-מוטלת בספק של השבועון "200 הארץ", נעשו לאחרונה ניסיונות זדוניים להשתמש בשם דומה, לצורך הגדלת התפוצה של מיספר שבועונים. בולט במיוחד החיקוי שנעשה על-ידי שבועונה של תנועה ק"צ צונית מסוימת. מתוך הכרה בעליזותנו המוסרית, לא ניגרר לתביעות מישפטיות, ונניח לחקיינים לנפשם. הקוראים בקנותם עיתון, מתבקשים לחפש את חתימתו האוטנטית של ד"ר מלכיאל זוארץ ז"ל, הערובה היחידה לאיכות.

כלי נשק

ת"ט מיקלע חדש

נודע כי לאחרונה נכנס לשימוש ביחידות-השדה של צה"ל תת-מיקלע חדש, המיוצר כולו ע"י התעשייה הצבאית בישראל. הכלי החדש נקרא ת"ט ות"ט, לזכר הגויות המפורסמות, שבזכות הגי' עה המדינה להישגיה הנוכחיים.

יתרונותיו לגבי כלי-נשק דומים מסוגו המצויים בשימוש צבאות העולם, מתבטאים בעיקר ברוח הלוחמת וביכולתו להחליט ולפעול אף בלחץ תנאי הקרב. קצב האש של ת"ט ות"ט הוא שישה כדורים בשנייה. השנייה נפצעה קשה, ומתה מפציעה בדרך לביח"ח. אין נפי' געים לכוחותינו.

מכתבים

למערכת

מין — כציונות

כעובדת ותיקה בהוראה, תמחה אני ושואלת: היכן הסתדרות-המורים ותנו' בתה לתוכנית החדשה — להנחיג חי' נוד מיני בבתי-הספר החל בשנה הבאה. מדוע זה לא השמיעה קולה עדיין והו' תירה את התגובות לאנשים שלא מן חי' שורה?

כלום מתאר לעצמו שר החינוך, כיצד "ייראה" שיעור שכזה? ומה יהיה מצבו של המורה באותו שיעור (גם אם יחיה גאון שבגאונים בשטח הנ"ל)? רבות יכולים המהמכים לספר על פר' קי תנ"ך, מעוררי בעיות בשיעורים, כמו על המרגלים שהגיעו לרחב, מעשה דוד ובת-שבע, אמנון ותמר וכו'. על סף כ"ה שנים למדינה, אני מציי' עה להחזיר לבתי-הספר במקום חינוך מיני — חומר על תולדות הציונות בהר' חבה, החל מימי הביניים ועד ימינו אנו, למען יידעו ילדינו ויבינו כי בדם ויעז הענון לאן שהגענו.

יידעו התלמידים, שהמדינה לא הוג' שה לנו על מגש-שלי-כסף. על המין הם יספיקו ללמוד מחוץ לכותלי בית-הספר. מאשה פורמן, רמת-גן (מתוך ידיעות אחרונות, 19.3.73)

לבית

ולמשפחה

איך לבשל שער

קוראים רבים פונים אלינו בשאלה: "איך מבשלים שער (גול בלע"ז)?" נבשל, איפוא, שער בנוסח אשכנזי:

המיוצרים הדרושים:

מעט קמח (בין שני קילו לבן רימוז'), ארטישוק או ארטייך, קורט מלח, קורט שום וקורט ואלדהיים, מין מיטל, קופסת סרדינה, 700 גרם אוננה, גלולת פרימוזלצר.

אופן ההכנה:

קצני דק מאוד שלושה מגינים, טגני, שוער על אש קטנה (הקפידו על פיצ' פוצי ביצים), שילקי חלוץ במי-מלח (ללא העור) וערבבי היטב. עתה הוסיפי קמח, מיטל, אוננה, מלח ופרימוזלצר וערבבי היטב. לאחר מכן, הרתיחי את התערובת (המשך בעמוד 3, טור 4)

קלאצ'סקי מסמל אחדות העם

נשלח איחולינו לא. קצ'ננסקי עם היבחרו פה-אחד (כבר בניסיון שני) למישרה הרמה ביותר של מיפלגת-העבודה.

"אבן חזר מאוסטריה, מצא שם אוזן קשבת"

שר החוץ, מר אבא אבן, שב ביום ו' מביקור רישמי בן ארבעה ימים באוסטריה, כשהוא נושא ב"אמתחתו אוזן קשבת, אותה מצא בעת הביקור. "מהלך הייתי לתומי בשדרות-יונה, כשלתפס צדה את עיני אוזן", סיפר השר בדרתו מכבש המטוס, כשהוא מנוסח בגאי וזה בבבל האוזן המצוי. לשאלת אחד הכתבים, כיצד הוא מסכם את ביקורו, ענה השר: "מי עולם לא ניתקלתי באוזן קשובה יותר. לולא הסעד שהגישו לי שומר רי ראשי — כמעט ומעדיתי."

"רק מחצית ההתייקרות תוטל על שכס הצרכן!"

כתבנו הכלכלי מוסר כי בהסכם פשרה, שהושג ב"ועדת העשרה", נקבע כי רק מחצית ההתייקרות תוטל על שכס הצרכן, ואילו המ' חצית השנייה תוטל על כתפיו. "אם יצליחו הבהורים להחזיק מעמד גם במחצית השנייה", אמר מאמן ה' נבחרת, "אני קולגאגער."

י. בראריה

שכן נשיא, באשר הוא נשיא, חייב לייצג את העם כולו, על כל שכבותיו וזרמותיו. ואין כמר א. קפלאסקי להבלטת שלימות זו. ייאמר במפורש: מעולם לא היה עמנו מאוחד יותר, שלם יותר, בדרישתו החד' משמעות — "יהי נא יצחק נבון לנשיא מדינת ישראל".

בימים אלה אנו עדים ל"משל יותם" מודרני, המתחולל לנגד עינינו. "הלוח' הלכו המלכים להמליך עליהם עץ", כשהעם כולו עוקב בגשמה עצורה וממתין לראות במי יבחרו המלכים לקרש. דומה שיש בהעלאת מועמדותו של א. קלצ'סקי, משום אות ומופת לאחדות העם.

מה פתאום?

וויזיה, אינו רואה בעין יפה היגררות אחרי רכילות וזלזול. סיפוק סקרנותן של נשים ריקניות, על אורח-חיינו של האיש, שאינו אלא שריד קטנטן מתקופת הזוהר המונארכית, אינו יאה לטלוויזיה העברית הראשונה. מחר הם עוד יבואו וירצו לראיין את הנסיך רנדיה ממנואק, או את גינר זקס.

3. הובהר למר א. סופר, שאם אמנם יבצע את זממו, יועמד עם שובו ארצה לדין פלילי, באשמת קיום מגע עם סוכן זר וביקור בארץ עויינת. העונש הצפוי על עבירה ש' כזאת: קיבוצניק לשעבר — 15 שנה, לא-קיבוצניק לשעבר — 12 שנה.

4. מסיבות בלתי-ברורות, ביטל אדי סופר עצמו את התוכנית. חשבנו על העניין, והחלטנו שבעצם הם צודקים. הרבה יותר זול, בטוח ולאומי, להראות לנו את שמפו של נקדימון רוגל באמצעות לוויין, על רקע שיקופית של המלך המבוטל, ולהניח לשפם לספר לנו מזכרונותיו.

הלכנו למשרד-החוץ ושאלנו למה. "מה למה?" ענה לנו המישרד, ורצה ללכת להסתכסך עם אפריקה. אבל היינו עקשניים ולא הרפינו.

"למה לא נתתם לאדי סופר לנסוע לרבת-עמון, לראיין את המלך חוסיין?" המישרד לא נבון כהוא-זה, והפנה אר' תנו למחלקה המתאימה, שעמדה ליד אשנב קטן וחילקה דפים משוכפלים לאורחים הנדהמים. לקחנו אחד, וחלנו לפינה שקטה וקראנו את הנימוקים:

1. קודם-כל, אין חוסיין. חוסיין בוטל בשלהי נסיעתה של זהבה לארה"ב. על פי החלטת הממשלה מספר 73/12847/ה, ביטלו בא על מנת למנוע סיבוכים בלתי-רצויים ומי' תרים מזהבה, וכדי להשאיר לה כמה דקות פנויות לקבלת דוקטוראט' כבוד ומסא'. אי לכך, אין, כמובן, כל טעם ביציאת אדי סופר לראיין מלך שבוטל מזמן.

2. מישרד-החוץ, בשקדו על שמירת רמתן התרבותית של תוכניות הטל-

עשר פורעים ערבים נהרגו. בדרום תקפו לוחמי-היהודים אר' טובוס שהסיע פורעים ערביים לעבודתם. הלוחמים פגעו בכל הנוסעים, והעלו את כלי רכבם באש. אחד מלוחמינו נפצע.

יום ג'

עשרות חמומי-מוח, פושעים ורוצחים ערבים, שלא היה להם מה לעשות אחרי ההגריה, הסתערו לפתע על פועלים יהו' דים שלווים בבתי-הזיקוק בחיפה. כשהם מוויינים בסכנים, מזלגות, נאבוסים, מר' טות ברזל ושיפודים, התנפלו מחרחררי המדון הערבים על הפועלים היהודיים שר' אפיה-שלום. הערבים היכו את היהודים עד מוות, שפכו את דמם, טבחו בהם ללא רחם, כרתו את אבריהם ועינו את הפצ'רים. בעודם זועקים לרחמים. שלושה-עשר קורבנות נפלו בהתקפה נפשית זאת של הכנופיות הערביות.

אך בזאת לא אמרה מכונת-הרצח הער' בית די. בירושלים ניצלו הקלגסים הער' ביים לאור היום את יחסייה-שכנות הסר' ביים של היהודים והפעילו מכונות-תופת בלב ליבו של שוק מחנה-יהודה. כמה עשרות עקרות-בית יהודיות, חפות מפשע, שיצאו לקניות לחג, נהרגו ונספצו. לאחר הפיצוץ נראה המקום כשדה-קטל, ונהרות דם זרמו בינות לירקות ולפירות שהתגור' ללו על הקרקע.

יום ד'

בתגובה על הטבח בבתי-הזיקוק, תקפו כוחות-המגן העבריים שני כפרים ערביים באזור חיפה, מתוכם יצאו הפורעים להת' קפתם הנפשית. בפעולה מתואמת להפליא, ותוך ניצול מזוהר של החשיכה, הצליחו לוחמינו לפגוע בכמה עשרות ראשי-כנו' פיות, ולפוצץ את מרבית בתי שני הכפ' רים. אין נפגעים לכוחותינו.

יום א' אוטובוס, שהסיע פועלים לעבודתם ב' נהריה, הותקף בזדון מן המארב ע"י פור' עים ערביים מוויינים, שצרחו כל הזמן "איטבח אל יאהוד" ו"מוות ליהודים". שלושה יהודים מנוסעי האוטובוס נהרגו, ביניהם ילדים נשים וטף, וגם כמה ישישים שבאו לחיות בארץ בשלום.

יום ב'

כתגובה על רצח שלושת נוסעי האר' טובוס, פרצו לוחמי-מחתרת עבריים אל מעוז הכנופיות הערביות בבתי-הזיקוק ב' חיפה, והטילו במקום חבית-נפץ. שמונה

פורע ערבי מוויין. פיו קפוצ' במשטמה, ועיניו יקודות תאוות-רצח. מזויין בכלי משחית, המשמש לסבך יהודים.

השבוע לפני 25 שנה

יום ה'

הכנופיות הערביות ממשיכות בפעולות הרג ורצח. הלילה התנפלו מאות פורעים ערביים על עובדי אדמה יהודים, שגמו את שנתם, בקיבוץ יד-נבולון בגליל המע' רבי. שבעה יהודים, שפשעם היחיד היה רצונם לחיות בשלום ולעבד את קרקע המולדת, נפלו על המשמרת.

יום ו'

בפעולה גזעית נועזת הצליחו לוחמים עבריים אמצעים להחדיר לאור היום מכונת טעונה בחומר-נפץ אל לב ליבו של השוק הערבי בחיפה. המכונת התפוצצה, ועשרים פור' עים ערביים, על משפחותיהם, נהרגו, ולא יוסיפו לשלוח ידם ברצח יהודים.

לוחם עברי חמוש. חיוך מבוויש בזווית פיו ועיניו התמימות צוחקות. חמוש בכלי-מגן, המשמש לשמירת סוהר הנשק.

יפה שעה אחת קודם —
משתנים על העץ!

מ. ז. ז.
(טימבוקטו, 1853, על העץ)

(המחזק מעמ' 2, טור 1)
והוסיף סרדיניה, שום, ואלדהיים ומעט
ירקות (למי הטעם). הכניסי את העיסה
לתנור לתשעים דקות, והשער מוכן.
רצוי להגיש עם שופט קצוץ ברוטב,
בתוספת רגל קרושה, מעוטרת בעלי-דשא
ירוק.

בתיאבון!

גימטריא לעם

אחרי שקראתם, כמעט מדי שבוע, את
הגימטריות שלנו, אתם בוודאי משוכי-
נעים שאנחנו המטומטמים הכי גדולים
בעולם. אז הנה לכם קטע שמצאנו ב-
"ידיעות אחרונות", מיום 18.3.73:
גימטריא אקטואלית לפורים מצא משה
שוורץ מתל-אביב: "סופו של סאדאת
כהמן" (1062) = "ותלו את המן וכל
בניו" (1062).

פינת המודעה הקטנה

● ועד כיתה ג' בבית-הספר עמישב
מודיע על השבתת לימודים. דרישתנו —
ללא מורה, ללא משוא-פנים!
● לכל הלוויים — ביום שני בשבת
לא אומרים שירה בבוקר בבית-המיק-
דש. משוגע מי שקם בחמש!
● למשכמי קום — חוברת הגנה
עצמית, "הבא להורגך השכם, להורגו".
פרטים בדוכני העיתונים.
● דרושים מרטיבי-לילה עבדו קיבוץ
בנגב, הסובל מבצורת. פרטים במקום.

מיספר הנשים עולה על מיספר
הגברים..... אינני רוצה שבתי
תישאר רווקה..... קיים מחסור
חמור בגברים, שילך ויגבר במרו'
צת השנים..... (מן העיתונות)

גבירתי! גבירתי! גבירתי!

אנו מכריזים על תוכנית
חיסכון מהפכנית לבעל

"אין ברירה"

גבר — לפי מידותיך
ולפי יכולתך.

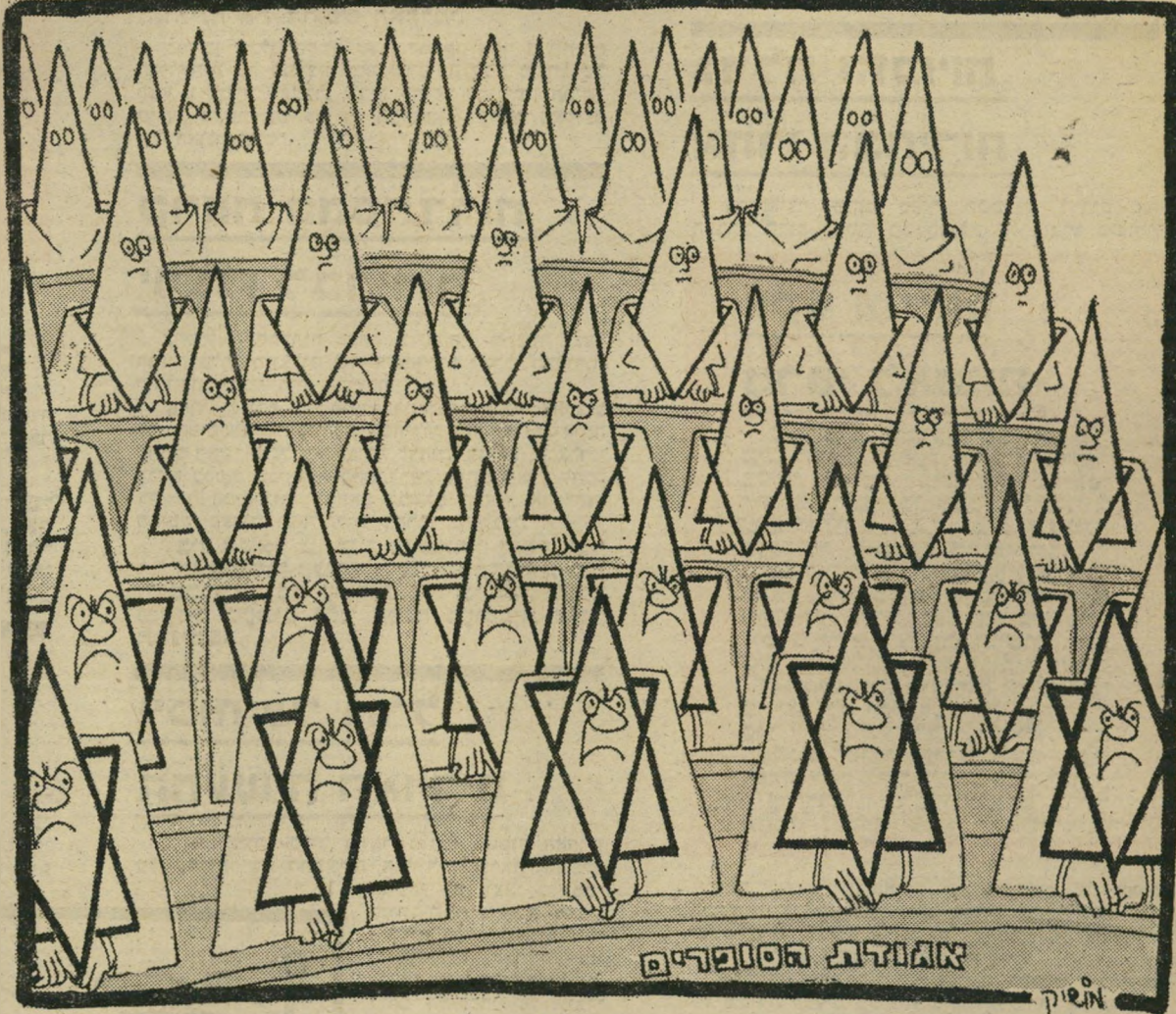
תמורת 30 תשלומים חודשיים
של 100 ל"י כל אחד, את זוכה
לגבר בריבית של 6% בלבד!

היתרונות הצומחים:
מהגבר שלנו:

1. הצמדה מלאה; 2. הכנסה קבועה
ושוטפת; 3. זכות משיכה בקרן
בכל עת שתרצה; 4. אפשרות להור'
ציא (תוך הודעה מוקדמת של
30 יום).

הבנק שלנו מבין עניין —
הוא לא רק בנק,
הוא גם חתן

אנא, סורי לאחד מטניפינו, מומחי
הבנק ישמחו להדגיש במקום את
יתרונות התוכנית.

"עם אחד, שפה אחת, חוקה אחת!" (בת-שבע שרד, מעוררת)

סיפור חייו העגום של יוחנן המרטש

בגיל 53 התחתן בחמישית. כעבור שנ-
תיים התאלמן בחמישית. תוך שיפור מר-
שים בסיגנונו.
60. אשה שיטית. ארבע שנות נישואין,
ויוחנן המרטש תובע גט מאשתו בטענה
שמה חודשים נמצא ראשה בעננים.
ליוחנן מלאו 73 שנה. הגבר שבע-
הימים חש שקרבו ימיו למות. ועז היה
רצונו לזכות במעט חמימות לעת זיקנתו.
הוא נשא, איפוא, לאשה ישישה חביבה
ומאסיבית. שזה אך התאלמנה מבעלה
השני. בן 82 נאסף יוחנן המרטש אל
עמיו. כשהיון ענוג שפוך על פניו הוורד-
רדות.

אשתו הוכרזה כאשה קטלנית.

דבר המערכת

שוב אנו עדים להשתללות תעמולת
הארס האדומה, והפעם סביב פיטוריו ה-
מוצדקים של אל"מ (?) מאירקה פעיל.
יידע העם ותדע האומה שלפחות עשר
סיבות טובות מאד היו לגבד עיני מפטריין
בטרם שלחו ידם אל הנער, וישפוט הקורא:
"לא בגלל דיעותיו הפוליטיות, לא בגלל
קשריו עם שמאלנים, לא בגלל השקפותיו
המוררות, לא בגלל חברותו בתנועה לש-
לום וביטחון, לא בגלל מאמריו התבוסתי-
ניים בעיתונות, לא בגלל נכונותו להחזיר
חלק מהתשחים המשוחררים, לא בגלל
התנגדותו למדיניות שר-הביטחון, לא בגל-
ל תמיכתו בבן-הארוך ובכלל לא בגלל
שהוא מקשקש כל הזמן על הכרה בזכות
הרוצחים הפלסטיניים להגדרה עצמית",
ו"האדיבים" בעת ההיא יידמו!

לפתע את ראשה, לאחר 28 ימים עליזים.
אשתו השנייה החזיקה מעמד חמישה
חודשים תמימים. בטרם נפרדה מתיסרוך-
זה ועד בכלל. במלאות ימי האבל, ויוחנן
כבר גבר בן 24, יצא האיש למצוא לעצמו
אשה עמידה יותר.
ואכן, היא נמצאה. רעייתו השלישית
של יוחנן המרטש הוכיחה עצמה כאשה
קשת-עורף, ויוחנן נאלץ לעמול קשות
במשך 47 דקות, בטרם הצליח להפרידה
מקדקה.
יוחנן לא נכנע לגורלו המר, ובגיל 42
נשא אשה רביעית, ואף הקים לה צמד
ולדות. אך — אויה! במלאות לצאצאיו
שש שנים, נמצאו הם ואמם מושלכים
בתיפוזרת בגן ביתם המטופח, ויוחנן נותר
בדד.

יוחנן המרטש נולד במזל גרזן, ועובדה
זו השפיעה רבות על כל קורות חייו
הפרועים.
בהיותו בן שש, גילה לראשונה שראשה
של הגננת ציפקה הוא נתיק להפליא,
והפגין את התגלית המרעיש לעיני כל
התלמידים בגן. המשטרה חוקרת.
שנות ההתבגרות הסוערות עברו על
יוחנן המרטש בנסיגות עקשניים למצוא
הוכחה אמפירית לכך שתכונה הראש-
הנתיק אינה בלעדית לגננת ציפקה, אלא
ניתנת ליישום על כל ראש באשר הוא.
ארבעה גרזנים הקהה האיש, ולא כהתה
עיניו.

בהיותו בן 17 התחתן יוחנן המרטש
לראשונה. אשתו, נערה חנינית בעלת
צוואר ענוג, לא חשה מאום כאשר איבדה

להלן חיבור מצטיין בתחרות החיבורים הארצית שנערכה בין תלמידי כיתות ג':

אלה הישגינו בכ"ה שנות המדינה!

מדי בוקר עים צילצול השעון אני קם מין המיטה פוקאה את עייניי ורואה
לפניי את השגי המדינה בכף היי שנותיה מונחים על השולחן (כאילו). אני
מוריד את הפיומה לובש מיכנסאים וחולצה ומסתכל בתמונה של סבה. סבה כבר
מת מיומן אח לנצח לא אשכח קיצד היגיע לארץ ישראל מימולדתו הרחוקה
בגולה והכול היה פו שממה ותננים. סבה גירש את התננים ייבש את הביצות
ואיפריאח את השממה באשר הי. הוא עבד קשה מאוד וחלה במחלת הקדחת
הקשה ממנה לא קם עוד כימעט. אחר כך סבה איליד את אבא ואבא אימשיך
באפרחת הארץ. אבא קנה מיגרשים מיהארכים ואחרת מחר אותם ליהודים
ואירויאח הרבה כסף רב. מתי שניגמר הארכים אבא אימשיך לקנות מיגרשים
מהיהודים ולמחור ליהודים. וככה הוא איפריח את הארץ גם. היום יש לנו
שלוש בתים, שתי מכונות שברולת וארבי אחד ששמו עחמד. ואת כל זה
איספקנו בכף היי שנים. ששתתי את בגדי ציחצחתי שינאים והלכתי לישון
ובליבי תיקבה: כשאגדל אהיה כמו אבא ואעזור למדינתנו.

דיצח וייסקופה, כיתה ג' 1.

23.4.1973

תרומות מחו"ל

למשפחות המרגלים

המפלגה הפרוגרסיבית האמריקאית, שהיא למעשה המפלגה הקומוניסטית של ארצות-הברית, שלחה כבר משלוח ראשון של תרומות למשפחות נידוני רשת הריגול הסורית, שמישפטם הסתיים השבוע. היקף התרומות שנשלחו עד כה מסתכם בכמה מאות דולרים לכל משפחה, אך עתה, בעיקבות הרשעתם וגזרידינם של חי מרגלים, יוזמת המפלגה האמריקאית עריכת מגבית שתסייע למשפחות האסירים.

לא לתרום

לאוניברסיטת ת"א

המערכה נגד פיטוריו של אל"מ מאיר פעיל מאוניברסיטת תל-אביב בגלל עמדותיו הפוליטיות, תועד בר לחו"ל. מתוך הנחה שרק פגיעה בתקציב אוניברסיטת תל-אביב ורק הפעלת לחץ מבחוץ עשויים

לשנות את החלטת שילטונות האוניברסיטה. קבוצת פרופסורים ישראלים, ביניהם כאלה המרצים באוניברסיטת תל-אביב, יפנו בקריאה ליהדות ארצות-הברית, באמיצעות מודעה ב"ניו יורק טיימס", שלא דת רום לאוניברסיטת תל-אביב כל עוד מפירה הנחלתה את החופש האקדמי.

כמורכב יובלט הקשר שבין המעקב אחר דעותיהם הפוליטיות של המרצים באוניברסיטה לבין מינויו של קצין מיטרה לשעבר, שהיה אחראי למודיעין המישטרי ולקשר עם שירותי הביטחון, כמוכיר האקדמי של האוניברסיטה.

קרנות ההסתדרות

ינוצלו לבחירות

מזכ"ל ההסתדרות יצחק בן-אהרון מתכוון לנצל קרנות בלתי מנוצלות של ההסתדרות לצרכי הבחירות לוועידת ההסתדרות הקרובה. אחרי שנכח כי מיפלגתו אינה מוכנה להקציב לו כספים לניהול מערכת הבחירות להסתדרות, אותה רוצים ראשי מיפלגת העבודה לדחות, החליט בן-אהרון לגייס כספים ממקורות ההסתדרות, אותם יאלץ לחלק בין כל המיפלגות, בהתאם לגודלם היחסי, אך יהנה מחופש פעולה ומאיתלות במרכז מיפלגתו. בין השאר מתכוון בן-אהרון לנצל דבר זה את קרן השכית של ההסתדרות, בה הצטברו עד כה עשרות מיליוני ל"י, ושרק פועלים מעטים נהנו ממנה בעיקבות שבריתותיהם.

ויכוח על גורל

התעשייה האוירית

דיונים בדרג בכיר ביותר נערכו בשבוע האחרון על עתידה של התעשייה האוירית. נראה שבשל

הנוכחי לא יוצאו כל מס' קנות, וזאת במטרה למנוע חששות בקרב 16 אלף עובדי התעשייה האוירית ובני משפחותיהם לפני הבחירות. כוחם המיספרי של עובדי התעשייה האוירית ובני ביתם שווה לשלושה מנדטים בכנסת.

בינתיים נראה ששר הביטחון משה דיין יטיל את כובד מישקלו כדי למנוע פירסום פומבי של דו"ח מבקר המדינה על התעשייה האוירית, רית, הכולל מימצאים חריפים ביותר.

מונש

מאיים על

הרכבת

מרדכי ("מנטש") צרפתי מאיים למנוע מרכבת ישראל להעביר מיטענים במכילות ברכבת לאיוור תל-אביב, בטענה ששיטת הובלה במכילות עלולה לגרום זול את פרנסתם של כ-200 סבלים באיוור תל-אביב שהוא מתיימר לייצגם.

התמודדות מיבחן ראשוני נה בנושא זה נערכה כאשר ניסתה רכבת ישראל להעביר מיטען חירום של אבי קת חלב, שהיה מיועד למעצת החלב, במכילות לתחנת הרכבת בבני-ברק ומשם במשאיות למחסני מעצת החלב באיוור התעשייה בהרצליה. בגלל האיום מים ותביעת הסבלים לפצור תם בסכום של 300 ל"י עבור כל מכולה, נאלצה הרכבת רכבת ישראל לפרוק את המכילות בתחנת נתניה ולהעבירם משם להרצליה.

המיטרה סירבה להתערב בפרשה בטענה שזה סיכסוך עבודה, וזאת למרות שהסבלים אינם מאוגדים בשום איגוד מיקצועי. מנכ"ל רכבת ישראל, יהודה רשף, המעיש בערך הפרשה וטען כי המדובר הוא בסך-הכל ב"קשיים פנימיים בתחנת הרכבת בבני-ברק".

גזילת הזכויות

אחרי הבחירות

שר-האוצר פנחס ספיר השתכנע לדחות את העברת החוק המטיל מס הכנסה על פיצויי פיטורים

יוקם מוזיאון

פרטי לאמונת

משקיעים מארצות-הברית יונקים הקמת מיפעל אמנותי מיוחרי כמינו, שנועד לקדם ציורים ופסלים צעירים, וכן אמנים חדשניים שיצירותיהם אינן זוכות לתצוגה במוסדות האמנות הציבוריים. תכנונה היא להקים מעין מוזיאון פרטי, על כספים פילנטרופיים ורא מיסחרי, שיוציג בפני הציבור אמנים צעירים, יצירות חדשות וישמש מכשיר לקידום ועידוד האמנות הפלסטית. היצירות שיוצגו במוזיאון לא יהיו למכירה, אך הציבור יוכל להתקשר ישירות עם האמנים שיצירותיהם יוצגו במוזיאון, לדא צורך לשלם דמי תיווך. עורכי-הדיון הצעיר אדם ברוך הוזמן לשמש כיועץ למשקיעים.

זכויות סוציאליות אחרות של העובדים עד אחרי הבחירות לכנסת השמינית, אחרי שהובהר לו שחוק עלול לשמש נושא מרכזי במערכת הבחירות ולגוול קולות רבים ממפלגת העבודה. למשרד-האוצר הגיעו לאחרונה דיווחים מבהילים על משיכת כספים מקרנות ביטוח ומכספי קופות-גמל, בידי עובדים החוששים כי הממשלה תטיל מס על כספיהם. במקומות עבודה מסוימים נערכו פיטורים פיקטיביים של עובדים על מנת שניתן יהיה לשלם להם את כספי הפיצויים שהצטברו לזכותם, לפני שיחולו עליהם המס. אותם עובדים מתקבלים מחדש ל"עבודה בתנאים אחרים".

ריינר יהיה מזכיר

חברת העובדים

מינויו של מנכ"ל חברת "תיעוש" החסי תדרותית, אפרים ריינר, כראש ועדת הבחירות להסתדרות, עשוי להיות שלב ראשון בהכשרתו לתפקיד מזכיר חברת העובדים במקומו של אשר ידלין. ידלין, שמונה יו"ר מרכז קופת-חולים, עדיין מחזיק גם בתפקיד מזכיר חברת העובדים, בעיקר משום שלא נמצא לתפקיד מועמד מתאים אחר.

מועמדותו של נפתלי אושפיו לתפקיד אינה נראית לרבים, בעיקר בגלל הפסדי המיליונים שגרם לממשל המרכזי. ריינר הוא אומנם יוצא מפ"ם והיה בעבר אחד מראשיה, אך בבחירות האחרונות היה פעיל במטה הבחירות של המערך בתל-אביב והוא מקורב ואהוד על פנחס ספיר ועל בן-אהרון גם יחד.

השערורייה הסודית:

גניבות בלוד

צרה צרורה חדשה מאיימת על התיירות הישראלית, ועל שמה הטוב של המדינה: לאחרונה הפכו הגניבות בנמל-התעופה לוד למכה מבישה.

אין ספק שהגנבים נמנים עם הסבלים, ויש להיחשד במישהם מבין עולים חדשים שנתקבלו ל"עבודה. הם פותחים תיקים בעלי רוכסנים, שאינם סגורים במנעול, ומוציאים מתוכם כל דבר-ערך. הקורבנות — תיירים, נוסעים מקומיים ואנשי צוות-איוור — התחילו להתייחס אל לוד כאל אותם נמלים בעוזם הידועים כי חשופים לגניבות.

בחירתם של הנבחרים

מבצע "נא להכיר":
בקבוקון אפטר-שייב או מי קולון
בגודל מיוחד, במחיר פרסומת של
3.15 ל"י בלבד (לתקופה מוגבלת).

סימן ההיכר למוצר המקורי:

TABAC
ORIGINAL

שיכרין-נעמן

משאל המוצר הנבחר 1973 קובע:
כל גבר שלישי מטפח עצמו במוצרי
"טבק אוריגינל". אלה הם הגברים
המהווים את מועדון בעלי הטעם
הטוב. האם גם אתה ביניהם? הצטרף
ותיהנה גם אתה ממוצרי טיפוח
של גברים בעלי הצלחה עולמית.
טפח את אישיותך, היה צעיר, רענן
ובטוח. עבור עוד היום למוצרי "טבק
אוריגינל": אפטר שייב, קצף גילוח,
דיאודורנט, מי קולון, סבון תפנוקים,
מי שער ועוד ועוד.

ק/כא ירי

מזה כמה שבועות שחלק ניכר מהמכתבים המגיעים למישרדי המערכת הנמצאים ברחוב קרליבך 12 בתל-אביב, נושאים עליהם את הכתובת "רחוב זוארץ 1" למרות שאין שם רחוב כזה לא בתל-אביב ולא בכל מקום יישוב אחר בארץ. מגיעים המכתבים כסידורם. עובדי דואר-מיון עוד יתחילו להאמין שעייתי תל-אביב החליטה להסב את שמו של רחוב קרליבך לרחוב זוארץ.

כותבי הכתובת שלא נבראה לא המציאו אותה. הם נוטלים אותה מהמיסגרת המרסיעה בראש עמוד 2 של גיליון העולם הזה, מבלי לשים-לב שוהיה כתובת היתולית של מדור סאטירי הנושא את השם 200 הארץ. המופיע בהעולם הזה זה חודש ימים. לא רק הדיוטות נוטלים במלכות זו. אפילו מכתבו של איש רציני כמו אמנון לין, מזכיר הרשימה הממלכתית, שהופנה למערכת, היה ממוען בכתובת רחוב זוארץ 1. עכשיו ברור שלא יעברו ימים רבים וחצי מתושבי המדינה הזו יהיו משוכנעים כי הד"ר מלכיאל זוארץ ז"ל הוא עורכו ומייסדו הראשון של העולם הזה. ייתכן שעוד יצביעו בעדו בבחירות לכנסת ואולי אפילו יבואו להשתתף בהלווייה ההמונית שתיערך לו אירפם.

זו כוחה של מילה כתובה וזה הסיכון שנטלנו על עצמנו כשהחלטנו להעמיד את שני עמודי הפתיחה של העיתון לשבועון סאטירי עצמאי. כשאנו אומרים "עצמאי"

ב. מיכאל

אפרים מירון

קובי ניב

חנוך מרמרי

אין זו מליצה. 200 הארץ, נועד להיות עיתון בתוך עיתון, עם מערכת נפרדת משל עצמו, עם עמדות עצמאיות של עורכיו, הרשאים לבקר וללגלג על כל נושא בעולם. כולל העולם הזה, ללא התערבות או צנזורה של עורכי העולם הזה.

הסאטירה, אחד מכלי הנשק הקטלניים ביותר של עיתונות חופשית, ליוותה את העולם הזה מאז היווסדו. כמה מטובי הסאטיריקאים, הפיליטונאים, ההומוריסטים והקארי-קטוריסטים של ישראל, התחילו את דרכם בהעולם הזה, או שעברו דרכו בקאריירה שלהם, ותיקצר היריעה מלנקוב בשמות כולם, מה גם שאנו עושים זאת בגאווה מעת לעת. החדוש ב-200 הארץ הוא, בכך, שזו היא הפעם הראשונה בה יש למדור הסאטירי מערכת נפרדת, ושמרבית אנשיה אינם מסתתרים מאחורי פסבדונים. ארבעת עורכי 200 הארץ הם סטודנטים צעירים: קובי ניב (25), סטודנט לפסיכולוגיה באוניברסיטה העברית בירושלים; אפרים מירון (26), סטודנט להיסטוריה ותיאטרון באוניברסיטת ירושלים; ב. מיכאל (25), סטודנט למישפטים בירושלים; וחנן מרמרי (24), סטודנט לעיצוב גראפי בבצלאל, שאינו עוסק רק בגראפיקה ושולח את ידיו הארוכות גם אל מכונת הכתיבה.

הארבעה הם פנים חדשות, אך מוכרות. הם האחראים למדור הסאטירי של שבועון הסטודנטים הירושלמיים פי האתון, שם החלו להפיח רוח שובבה ורעננה בסאטירה הישראלית היבשה והרדומה, שמה עשור מבוססת כמעט על אותם שמות. גם חלק ניכר מהפרטואר של התיאטרון הסאטירי של בימות, שייך להם.

היה זה רק טבעי שהעולם הזה, התר בהתמדה אחרי כישרונות חדשים והחותר בלי הרף להתחדשות מתמדת, יום התקשרות מעין זו שהולידה את 200 הארץ.

על המדור אין צורך להכביר מילים. הוא צריך לדבר בעד עצמו. ניסיון השבועות המעטים בהם הוא רואה אור במתכונתו הנוכחית, מצביע כי יוצריו שייכים כבר לחבורת הגדולה החצופה והמכובדת שהעולם הזה שימש לה קשת לירי חיצני הבירקורט הסאטירי.

א/י ירמיה

אירופה טורס
EUROPA TOURS

מציעה:

טיולים

מודרכים

★ לאירופה

★ המזרח הרחוק

★ סביב העולם

שׁיט סתיו

באניה, דן"

מה-1 עד ה-13 באוקטובר
ל: קוסדסי, פיראוס, גנואה, מרסייל,
נפולי, פלרמו, הרקליון

שׁיט סוכות

באניה, נילי"

מה-7 עד ה-22 באוקטובר
ל: רודוס, פיראוס, ברצלונה,
ניצה, ליבורנו, נפולי,
קטניה, איסטנבול

חברות והרשמה בכל משרדי הנסיעות!

אירופה טורס
EUROPA TOURS

הטיוט

הטוב ביותר

האניות, דן, נילי" נבנו ב-1964/5 סיווג בטיחות א.א.

העולם הזה, שבועון החדשות הישראלי • המערכת והמינהלה: תל-אביב, רחוב קרליבך 12, טלפון 260134, תאריך 136 • מען מברקי: עולמפרס • הורטוס החדש בע"מ, ת"א, רח' בראבנדור • הפצה: גר בע"מ • גלוטות: צינקורספה כספי בע"מ • העורך הראשי: אורי אבנרי • המויל: העולם הזה בע"מ.

ובסוף היוםי שלו, בקטע המי שבה את הצגת איפה איי שבי כיכובו של מאיר מרגלית, כתב בין השאר: "לא, אבס" טראקט' ולא תירגום זר ומזר, ולא ציחקוק שבזיהום עצמי, ולא 'תחת' וזין' ועוד פנינים מתוררת האוואנגארד הממוס' חר שלנו, אלא פשוט — יש" ראל מושכת לב ועין."

ומה שמותר לעורך, מר תר גם לבעלת הטור זיוה יריב, ברשימה סאטירית על הספר החדש התמסרות, המכיל את מכתבי האהבה שכתבה חכצלת חבשוש, לסופר פנחס שרה, המציאה זיוה מכתבים של פינחסון בונאפרטה לרקפת, וסיימה אותם כך: "על כל אשה לנסות לגלות אותי, את פינחסון, בגבר שלה. כי עולם רקוב ומנוון זה, אני הי סיכוי היחיד של האשה באשר היא. אני האל! אני הבעל! הגואל! גואל הרחם, השדיים והתחת, השילוש הקדוש! פינחסון פונאפרטה."

ישיבת מליאת רשות השידור שהתקיימה בשבוע ש" עבר, הוקדשה להצעת התקציב של הרשות לשנת 1973. לחבר המליאה ח"כ גח"ל אברהם כץ, היו טענות נגד הטעויות הרבות המופיעות בחוברת הי תקציב. בטבלה אחת, למשל, היתה טעות של 10 מיליון ל"י ובסעיף אחר היה כתוב: "יח" סי עבודה — 60 אלף ל"י, לי עומת סכום של שלושת אל" פים ל"י שהוקדשו לאותה מ" רה בשנה שעברה. התעניין כץ: "מה זה תשלום בעד יח" סי עבודה? ובכלל, מה הקפי" צה הגדולה הזאת בסכומים בין השניים?" דבריו הרגינו את עורך החוברת, סמנכ"ל רשות השידור אהרון מילר, שגיי סה מדי פעם להתפרץ לתוך דברי הח"כ. אמר לו כץ בקול איטי כמדבר לילד קטן: "תח" אה, אם תתנהג יפה ותדבר בי נימוס, אז אחרי שאני אגמור, תוכל להסביר את הטעויות ש" לכם. מיטל השתתף ובתום דברי כץ, הסביר כי הכסף עבור יחסי עבודה ממשש ל" מסיבות, טיולים, מתנות לח" גים ודברים דומים.

הלשון התבלבלה לו בשבוע שעבר, לשחקן הקאמרי יוסי גרבר המופיע בהצגת אלופי העונה. באחת הרפליקות אומר יוסי לאחת הדמויות: "ומה אתה עשית בינתיים? דפקת וקראת עיתונים." בש" בוע שעבר אמר גרבר: "ומה אתה עשית בינתיים? קראת ודפקת עיתונים."

פסוקי השבוע

שרה, במרכז מיסלגה העבו" דה, בהציגו את מועמדותו של ח"כ יצחק נבון כמועמד המפי" לגה לתפקיד נשיא המדינה: "המעבדה הגדולה ביותר במ" דינה נמצאת לא באוניברסיטה העברית בירושלים, לא בטכ" ניון בחיפה, אף לא במכון וייצ" מן אלא במרכז מיסלגה העי בודה..."

ח"כ יצחק נבון, על המהלכים שקדמו לבחירת מר עמד מיסלגה העבודה לתפקיד הנשיא: "אני מרגיש בחילה ו" סלידה!"

אריה לביא התלהב כל כך למראה השחקן צבי שיטל, אחד מגיבורי תוכנית הטלוויזיה לול 4, אותו פגש במסיבה שנערכה בחליאבי, חיבק אותו חיבוק אב.

הקואופרציה ישראל זיו, את שאלת התשלום שמקבלים עוזי בי קיבוץ מהמשק, לעומת זה שמקבלים עוזבי קואופרטיבים. שאל אחד הנוכחים בקריאת ביניים את בן-אחרון: "כמה היית אתה מקבל מקיבוץ, גבעתיים, אם היית עובד את המשק? השיב לו בן-אחרון לקול צחוקם של הנוכחים: "הם היו משלמים הרבה כסף כדי להיפטר ממני."

על פגישה של הרמטכ"ל רייך ("דוד") אהרן עם חיילים ברמת-הגולן, סיפר כתב במחנה נח"ל חיים שקרי: "אחד החיילים התלונן בפני הרמטכ"ל על שלקחו את יח" דתו מסידרת-חינוך בירושלים חזרה לשדה. השיב לו דוד בספור: 'היה היה פעם גנרל ידוע שתיכנן פלישת שיריון רבתי-היקף. אותו גנרל הצטרף לכוחותיו בשדה, אבל ממש לפי גי שעת השין, התקבלה הודעה לביטול הפעולה. הכוח נרעש וכן גם הגנרל, אך הוא לא ביטל את הפקודה של סגנו. הוא במרכז העצבים' אמר, וכברא יודע יותר טוב מה מתרחש' הנימשל: קיבלתם פקודה מאלוף פיקוד הצפון. הוא במרכז העניינים ואני כאן איתכם בשדה. הוא יודע כי וודאי מה שהחליט."

עורך ידיעות אחרונות ד"ר הרצל רוזנבלום, עמד במשך שנים ארוכות במערכת כבדה ומנע מלהכניס לעיתונו ביטויים שנחשבו בעיניו כלא מכובדים. למרות שהם מקר בלים כיום בעברית המדוברת. אבל השבוע נשבר הדוקטור

הסדרנים שזרקו את יוסי הי חוצה.

ואם כבר מדברים על קשרים עם פינחס ספיר, אז למרות קשריו המשפחתיים של ח"כ יצחק נבון עם השר, היה ספיר מראשי מושכי הי חוטים מאחורי הקלעים נגד בחירתו של נבון והצגת מוע" מדותו של פרופסור אפרים קצ'לסקי. ספיר הוא קרוב משפחה רחוק של אשתו של נבון, אופירה נבון, לשעבר אופירה ארו צברית 1956. אר פירה היא בת-דודתו של אב" רהם טי, חתנו של פינחס ספיר.

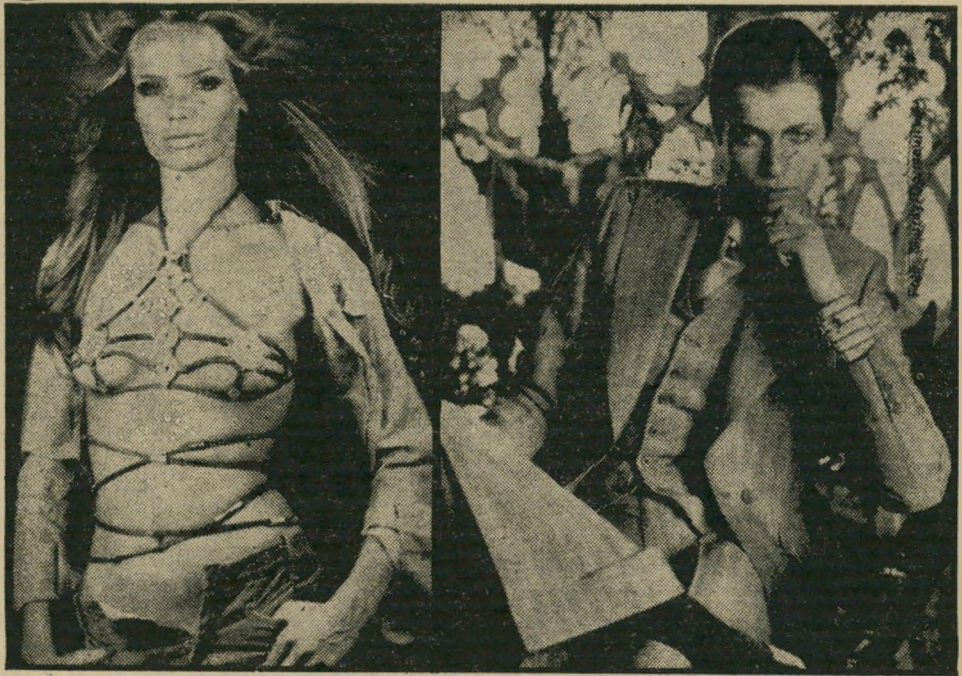
בשבוע שעבר ערך סגן ראשי-הממשלה יגאל אלון מסיבת פורים בביתו הירושלי מי. 37 הווגות שהשתתפו בי מסיבה, שילמו כל אחד אלף ל"י, תמורת הזכות להשתתף במסיבה. את הכסף תרם אלון לבית-החולים שערי צדק. לא היה זה המעשה החלוצי הראי שון של סגן ראשי-הממשלה. בשבועות האחרונים נוהג יג" אל לקיים פגישות וישיבות בי סאונה של מלון המינגל בתל-אביב. הפגישות נערכות בעיי קר בימי שישי בשעות הבוקר המקדמות ונמשכות גם באר" חתי-הבוקר של השר בחדר הי אוכל של המלון. תמורת הזכות לראות אותו שם, אין יגאל דורש שום תרומות.

המנכ"ל לשעבר של משרד-הקליטה, הילד אשכ" נזר, שהתפטר לפני כחודש מתפקידו, הוא מוסמך למש" פטים וכלכלה. לפני שבועיים פתח אשכנזי משרד עורכי-דין בירושלים. כבר בימים הראשו" גים הוצף קליינטים ופתח מישי רד נוסף בתל-אביב.

בקיבוצו של שריהקליי טה נתן פלד, שריד, נשמו השבוע לרווחה כאשר חזר ה" שר יחד עם אשתו, מנירה פלד, מסיור בבריטניה. הסיי

איש העסקים האמריקאי ביל סטרום, שעלה לארץ לפני מיספר חודשים והעוסק כתחביב במכירת תמונות יק" רות ערך, סיפר השבוע כיצד הצליח להוציא מן הכלים את שריהקליי אבא: ביל אירגן סדרת הרצאות של אח"ם למחנות הקיץ של הת" נועה הציונית בארצות-הברית, כאשר ההרצאה המרכזית אמר" רה היתה להיות של אבא אבן. זמן קצר לפני ההרצאה סעד ביל עם ולטר איתן, שהיה בזמנו מנכ"ל משרד-החוק, שג" ריר ישראל בצרפת והממשש היום כיו"ר רשות-השידור, שי ביקר אותה עת בארצות-הבר" רית. כאשר קם סטרום בפתי" חת ההרצאה להציג את שרי החוק, התבלבל ולא ידע אם זהו אבן או איתן. לכן הציגו כך: "האיש שירצה לפניכם עתה הוא איש חשוב ולכן שמו לא חשוב. איתן, אבן, הי כל אותו דבר. העיקר מה ש" הוא אמר." דבריו פגעו בשרי החוק, שקם ממקומו, נשא הר" צאה קצרה והסתלק ברוגז מ" המקום.

קשרים טובים עם שרי האוצר פינחס ספיר, עוזי רים בדרך-כלל. אבל לצלם העיתונות יוסי רוט, לא עוזי רה אפילו הפרוטקציה של הי שר. היה זה בישיבת מרכז מיסלגה העבודה שהתכנסה בי בית ארלוזורוב בתל-אביב כי די לבחור את מועמד המיפלגה לתפקיד נשיא המדינה. אחרי גאומי הפתיחה, ירדו חברי הי מרכז אלולם שבקומה התח" תונה בבניין כדי להטיל את פיתקי הבחירה לקלפיות ש" הוצבו שם. בכניסה אלולם ניצ" בו סדרנים קשוחים ולא נתנו לצלמים להיכנס. יוסי רוט עמד ליד דלת האולם כאשר עבר לידו ספיר ושאל: "למה אתה לא נכנס?" השיב לו יור" סי: "לא נתנים לצלמים להי" כנס." שריהאוצר חיבק את כתפו של הצלם, משך אותו איתו פנימה כשהוא אומר לי סדרנים: "זה בסדר, הוא אי" ח"י" אך הנימוק לא שיכנע את

הרוזנת לבית לינדורף, 33, דוגמנית-צמרת וחובבת בגדים אקסטראווגנדים, פעילה עתה בפירסום חליפות לגברים מארג אנגלי. הרוזנת אינה מדגמנת רק את הביגוד בחייה המיק" צועים, אלא לובשת אותם גם בחייה הפרטיים. "חליפות גבריות מוצאות-חן בעיני", היא אומרת.

אזרחת רחופה

לממשלת ישראל

לאחר ההתפרצות הטיוריסטית הראשונה במישכן של המיסיון הנוצרי וביצוע השריפה הנפשעת שם (נוסח שריפת ה' ספרים של ימי הביניים וימי שלטון ה' נאצים...), ולאחר שמיעת תגובתו של הרב מאיר כהנא — מתקבל הרושם ש' הליגה להגנה יהודית עומדת מאחורי המעשה והיא החייבת לשאת באחריות ובתוצאות!

מאחר ומעשי התנכלות דומים חזרו ו' נישנו בקצב מביצע, שוב אין הגיון לה' טיל את האחריות על הליגה האמריקאית הזו — אלא על המדינה המארחת וה' ש' להם, למעשה, להשתולל באין מפריע. רבותי — המייצגים את השליטון החוקי והאחראי בישראל: למה אינכם שמים יד על כל חברי האירגון המתפרע בכדי לכלוא אותם במעצר לפני שיגורם אל ה' ארץ שממנה באו?

למה אתם מחכים? שיתחיל להתארגן טיור נגדי והמדינה תיהפך לתוהו ובוהו? אנה! פעלו נא מייד ובמהירות, לפני שתדמית המדינה בעיני דעת הקהל בעולם תיזוק במידה חמורה וללא תקנה!

שלום בן-יצחק, ירושלים

געפילטע פיש

במים מתוקים

"העולם הזה" 1854, "קרעות ביניים — געפילטע פיש", על חוויכו כנסת על פעולות מיש-רדי-החקלאות.

תמה אני שאף אחד מהברי-הכנסת לא תבע משרי הפיתוח והחקלאות להפסיק לזלזל ולסרב לפיתוח בעיית המים לפי ההמצאה שלי של התפלת מים, מי

אלכסנדר זרחני פיתרון רדיקלי

שופטין, ומים מלוחים (Brackish Water) בשיטת ההקפאה האורגנית שלי (לא המסולפת עליי, "המומים"), עוסקים בכל מיני ברירות: חיסכון, הגבלות, הקצבות, קנסות — אמצעים שאין בהם לפתור את הבעיה. לו הקציבה הממשלה חלק מפרומיל מהתקציב המנופה של שנה זו, הרי אפשר היה להיווכח שיש פיתרון רדיקלי לבעיה ולותר על אמצעים מישטרתיים. ולא צדק פעם היחיד נגד הרבים, ב' הצהירו: "ובכל זאת מקיפה הארץ את השמש?"

ועל כגון זה נאמר: "שובו בנים שר בבנים, ארפה משובותיכם..." (ירמיהו, ג' כ"ב).

וקהלת מעיד: "בדרך כססכל הולך, ליבו חסר, ואמר לכל סכל הוא" (יוד'ג).

אלכסנדר זרחני, תל-אביב

חינוך

הדור

"העולם הזה" 1854, "הציפורים טירבו להודות בפשע", על תקי-מות של הילד באשדוד. המיקרה של הפעוט מגרוויה יזועזע עד

ילדים בסרטון של הצי'קוק, "הציפורים" סיפור מדעני

בר עם השלמתו, בתאריך 15.2.73, לתבי-עה ע"י פרקליטות המחוז. הטענה, כאילו המיטרה ביקשה להש-

ניצבי-מישנה מיכאל כוכנר סתם השמצה

תיק את המיקרה, היא השמצה והעוב-דות, שתוארו לעיל, מדברות בעד עצמן. מיכאל כוכנר, דובר מישטרת ישראל, ירושלים

לחורות אמור במכתבו של מיכאל כוכ-נר, לא קיבלה התאונה הקטלנית, ש' אירעה בלב תל-אביב, כל כיסוי, וז' פיתך כל העובדות בכתבה הן מדויי-קות.

לין

מכחיש

"העולם הזה" 1853, "תשקיף — חוקרים מעילה בע"מ", על חקי-רת מעילה, אותה מנהל אמנון לין.

גדלהתי לקרוא את הכתבה בה מופיעה עלילה שאין לה שום שחר, כולה מחליל-תה ועד סופה, מצוצה מהאצבע.

לא אני ולא שום איש אחר ב' רשימה הממלכתית, מנהל חקירה ב'ר-שיא, לא מעילה שלא היתה ולא נבראה ברשימתנו.

מיום כניסתי ל' עבודה כמזכיר אירגוני לא שמע' תי על כל חשד בדבר מעילה כל-שיא, לא במחלקת ההסברה ולא בשום מחלקה של רשי-

מתנו. אני מכחיש את כל הסיפור בדבר חקירה המנוהלת על ידי כביכול, כנגד משהוא ברשימה הממלכתית. לא היו דב-רים מעולם.

אמנון לין, מזכיר אירגוני, הרשימה הממלכתית, תל-אביב

0

קוראים השוחחים מכתבים מתבקשים לנסח אותם בקצרה. עדיפות תינתן למצרפים תמר נות למכתביהם.

החובבנים, המיקצועיים ביותר עלי אד-מות.

שכיר יום, חיפה

טוב

שם טוב מ...

"המתירנות — מגורמי סרטן צוואר ה' רחם" (כותרת בדבר, 15.3.73). מעניין אם השם נבחר כדי להתאים ל' מחקר, או המחקר הותאם לשם? עמרם זרבי, הדרעם

תאונה

במחתרת?

"העולם הזה" 1849, "תאונה במחתרת", על תאונה הדרכים שאירעה בלב תל-אביב ובה נהר' גו שלושה ונפצעו שניים.

התאונה אירעה ביום 29.12.72 בשעה 15.10. בתאונה זו נפצעו חמישה איש, שלושה מהם קשה, אשר נפטרו בבית' החולים תוך שלושה ימים. בחקירת התאונה הוחל מייד אחרי ש' אירעה.

ביום 31.12.72, כלומר יום לאחר סטיית אחד הפצועים, נשלל רשיונו של הנהג ל-90 יום (תקופה מירבית לשלילה אד-מיניסטרטסיבית של רשיון נהיגה). הנהג הובא בפני בימ"ש ושוחרר בערבות. בטיפול המישטרה לא היתה כל חריגה או כל התייחסות לעובדת היות הנהג בנו של סמל מישטרה. הידיעה נמסרה לכל כתב שפנה למיש-טרה. כאמור, הנהג הפוגע הובא בפני שר' פט, לשיחורוד בערבות כמקובל. התיק, אשר נפתח בגין תאונה זו, הוע-

המכונית הפרטית אשמה בתאונות

כדי להילחם בתאונות הדרכים, יש לחפש את הגורם הראשוני שלהן, ואז לא יתבזבוזו אמצעי הלחימה על תקיפת הסימפטומים של המחלה, במקום להת-קף את המחלה עצמה.

אין לחפש את האשם בנהג, או בכביש, או בחוקי התנועה, או בעונשי בית' המישפט. ברור ששום נהג אינו רוצה בתאונה. ברור ששום הסברה ואפילו בלוויית צילומים והסברים כיצד אירעה התאונה, לא יוכלו לשכנע שום נהג נורמלי, כי יש להימנע מתאונות... פשוט משום שהוא כבר משוכנע בכך מלכתחילה, וכל הסבר נוסף הריהו ביוזבו נייר לריק, גם עונשים קשים יותר לא יועילו. הם רק יעצבנו את הנהג שגם בלי זה הריהו עצבני מאוד מעצם הנהיגה ברחובות גדושים כלירכב פולטי עשן מסריח.

מה אם כן יש לעשות? אני מציע פשוט לפקוק את העיניים: הגורם לתאור-נות הוא המכונית הפרטית. זה ולא אחר. להילחם בתאונות מבלי להילחם במכוניות הפרטיות הגורמות אותן, הוא כמו להילחם בעקיצות היתושים מבלי ללחום ביתושים עצמם. איך להכות את העובדה שעד כה נשמעות הצעות רבות כיצד ללחום בתאונות, אך כמעט שום הצעה מעשית כיצד להוריד מהכבי-שים (לפחות העירוניים) את הוד מעלתה המכונית הפרטית? הסיבה לכך היא ברורה: רוב המציעים הם בעצמם בעלי מכוניות פרטיות, ודי לחכימא...

לי כשלעצמי ברור לחלוטין, כי שום אמצעי למילחמה בתאונות לא יביא לתוצאות מעשיות אם לא יילקח בחשבון גם האמצעי היסודי והוא: המילחמה במכוניות הפרטיות וסילוקה מהרחובות העירוניים. אני מסביר זאת כך: המכונית המודרנית נעשתה מהירה מאוד. בעצם, הרבה יותר מהירה מהפרלקסים של הנוהג בה. ויהיה צעיר וזריז כמה שיהיה, לכן ככל שמתרבות המכוניות הדור' הרות בכבישים, כן ילך ויקשה על הנהגים לשלוט בהן. המכונית פשוט "מציפת" על אמצעי הנהג למנוע תאונות-דרכים. היא וזיהו מהנהג, והיא "אוהבת" לדרוס, וזהו זה... לכן, מי שמביא את כל האמצעים בחשבון, פרט לסילוק המכוניות הפרטיות מהרחובות, הינו או קציר-ארות, או... בעל מכונית בעצמו.

שמעון נמרי, רמת-השרון

בוגרי תיכון

ההוראה קוראת לכם

הכשירו עצמכם במקצוע משתלם

בדבר פרטים והרשמה, פנה אל אחד מבתי המדרש הקרובים
למקום מגוריך בתחום ההוראה המעניין אותך.
רשימת בתי המדרש למורים וגננות, אפשר לקבל ע"י פניה
בכתב למשרד החינוך והתרבות. המחלקה להכשרת מורים,
רח' יפו 19 ירושלים.

משנבנם אדר מרבים בביטוח-חיים

אם אתה
שכיר
עצמאי
בעל מניות
אתה זכאי
ליהנות מהנחה מיוחדת
במס הכנסה
בעשותך ביטוח-חיים
ב"הסנה".

זאת ועוד-ב"הסנה"
תכניות ביטוח
אינדיבידואליות
המתאימות לצרכיך
ואפשרויותיך של
כל אחד ואחד.

כנה עוד היום אל
סוכני "הסנה" לסניכים
או למשרד
הראשי של החברה
תל-אביב, אלנבי 50,
טלכין 62325,
כנה, תיענה ותהנה.

הסנה
חברה ישראלית לביטוח בע"מ
הראשונה בישראל
בגודלה, מהימנותה ותכניותיה

בלב פתוח - לשמח סגור!

אזרחים למען עקורי איקרית ובירעם

עצרת הזדהות יהודית-ערבית עם מאבקם של תושבי שני
הכפרים תיערך בשבת 31.3.1973, בשעה 11.00 לפני הצהריים,
בחורשה ליד צומת ברקאי בכביש ואדי ערה
(כביש עפולה-חדרה)

בעצרת ישתתפו אמנים ואישי ציבור.

זו תשובתנו לסגירת שטחי כפרי
העקורים בצווי שלטונות הצבא.

בואו בהמוניכם!

הוועד הארצי למען עקורי איקרית ובירעם
בראשות הארכיבישוף יוסוף ראיא

קוסמטיקה לנעלים?

***אפשרי בהחלט!**

עם התכשירים המקוריים תוצרת אנגליה לצביעה, צחצוח,

חדוש ונקוי נעלי עור חמש, ואבזרי שמירה לנעל

שיווק והכפזה: טל. 624865 ת"א

שוק העבדים

ביפו

הראי'ים המזוי'ין

ראי'ים הראי'יים ראג'יב יושב בבית הקפה השי'ד
לו. ראג'יב עב'הכרס הרחיב לאחרונה את המי'ס'
עדה שלו. אחרי מלחמת שש'הימים היה חסר כל. תוך כמה שנים התעשר.

**בארבע בבוקר הוא בא מעזה
להתי'צב בשוק העבודה הבלתי'חוקי
הפורח בחסות המ'שמרה, שרותי
הבי'טחון ועירי'ת תל'אביב**

ראג'יב המדאן פאלם היה נרגז מאוד. הוא הגיע במכונית "פוזי"
למרכז שוק'העבדים ברחוב יפת ביפו, ליד ג'יתמר. האקרה שחגר הציץ
מתחת לפתפו. השעה היתה שש בבוקר, והוא נרגז על שהעירו אותו
כה מוקדם, בגלל עיתונאים המצלמים את המוניות שלו מעזה.
הוא ניגש אל תוריית הכיסוי של "העולם הזה", הפגין את אקדחו,
הציג עצמו כממונה מטעם כוחות'הבי'טחון על העובדים הערביים מעזה,
שעמדו צפופים מסביב, ותבע מחוליות'הכיסוי להזדהות. כאשר ראה
תעודות'עיתונאים ממשליות, דרש כי יבואו עימו לתחנת מ'שמרת
יפו. אחרת, איים, יזעיק נידת שתעצור את המצלמים. (המשך בעמוד 30)

תמרורים

נחוג . יום-הולדתה ה-85 של נשיאת הכבוד של הפדרציה הישראלית של ויצו, רחל כגן. ילידת רוסיה, סיימה את ה"חסקולטה למתמטיקה באוניברסיטה באורדסה וב-1914 עלתה לארץ. הצטרפה לאירגון נשים עבריות שבראשו עמדה הג'ייטה סולד, נבחרה לאסיפת הנבחרים וב-1946 סופחה להנהלת הוועד הלאומי וביתוקף תפקידה זה, היתה בין חותמי מגילת הכרות העצמאות. היתה חברת מועצת המדינה הזמנית וחברת הכנסת הראשונה והחמישית. על-פי הצעת חוק פרטית שהגישה — התקבל ב-1951 חוק שיווי זכור לנשים.

נחוג . יום-הולדתו ה-33 של עורך המישנה של הארץ גדעון סאמט, שמונה לתפקיד לפני כשנתיים, היה קודם עורך גליצה"ל ועורך מישנה של במחנה.

מונה . לתפקיד המנכ"ל בפועל של משרד-החוק, במקומו של מרדכי גזית שהעבר לתפקיד מנכ"ל משרד ראש-הממשלה, **אברהם קידרון** שהיה המישנה למנכ"ל משרד-החוק ושגריר ישראל ביגוסלביה ובפיליפינים.

מונה . כפרופסור באוניברסיטת חיפה, מנהל המחלקה להתיישבות בטכנות היהודית ד"ר רענן וייץ המשמש מ-1970 כמרצה באוניברסיטת חיפה וראש המגמה למינהל קהילתי כפרי.

מונה . לתפקיד שופט בבית-הדין הצבאי שבמחוז מרכז בו היא תכהן כאב בית-דין, הסניגורית הצבאית הראשית רחל דורנר.

מונה . לתפקיד אומבוסמן של קופת חולים הכללית, יעקב נש, שהיה עד לפני שנתיים דובר משרד-הבריאות, שימש מאז כדיפלומט בארצות-הברית, למד לפני שהתגייס למשטרה במשך ארבע שנים רפואה.

מצפים לתינוק . גיימס-בונדר 007-החדש-המלאך רוג'ר מור ואשתו היא איטלקיה **לואיזה מטיולי.** לזוג שני ילדים: דבורה (9) וג'ופרי (6) שנולדו

לואיזה מטיולי ורוג'ר מור
ילד שלישי

בתקופת שרוג'ר ולואיזה עדיין לא היו נשואים מסני שרעייתו הקודמת של רוג'ר מור סירבה לתת לו במשך שנים גט.

זכה . במקום השלישי מבין 125 משי-תתפים מ-30 ארצות, בתחרות בינלאומית של מנצחים שנערכה בלונדון, הישראלי יואב תלמי (29) שקיבל גם מילגה של מאה לירות שטרלינג מטעם קרן רופרט.

חולת אנוש . כוכבת שנות ה-40 בטי גרייבל שנחשבה בזמנו לבעלת הרגליים היפות ביותר בעולם, שאושפזה בבית-החולים ההוליבודי הרסיני בגלל גידול סרטני בגרון.

נפטר . בבולטימור שבמדינת מרי-לנד, מהתקף-לב, בגיל 69, שעה שהימר במרוצי סוסים, האיש שהפך לאחד הדמויות המפורסמות בסיפוריו של העיתונאי סופר הניו-יורקי דיימון ראניון, בנימין קפלן, שכונה בסיפורים הרי הטוס.

נפטר . במיזרח-ירושלים, לאחר תפילת אבל במיסגד אל-אקצה, הקאדי של ירושלים, שייך פערד סברי, בוגר אוניברסיטת אל-אזהר שבקהיר, היה אחת הדמויות המרכזיות במעצה המוסלמית העליונה.

נפטר . בגיל 82, אברהם ריכטיגר, ממנהיגי תנועת פועלי-ציון בבריטניה ותנועת העבודה העולמית, עמד ב-משך שנים בראש ועדות הפדרציה הציונית אשר עסקו בנושאי עלייה וחלוציות.

צילום: דן יעקובסון

לעשן
"אסקוויר"
זו חוויה
בינלאומית...
ESQUIRE
INTERNATIONAL

תוצרת דובק - ערבות לטיב

אבד בן-אחרון מגיע במעופו המפתח ל- מקום אחר לגמרי.

ה מרצע יוצא מן השק כאשר נשאל בן-אחרון על-ידי המראיין אם הוא מוכן לסגת אל גבולות 1967. "לא, לא, לא!" זועק בן-אחרון. "אף אחד בישראל אינו מוכן לכך!"

זהו סילוף האמת. בכל הסקרים של דעת-הקהל, מסתבר שבין 10% ל-30% מן הציבור מביע בהזדמנויות שונות את נכונותו לסגת לגבול הקודם (עם שינויים בלתי-מהותיים). תמורת שלום ממשי, יש להניח שבהכרעה מעשית, יגדל אחוז זה. אני מאמין שבבוא יוסי-ההכרעה יעדיף רוב הציבור שלום על שטח כבוש כלשהו.

אבל בן-אחרון אינו חודם על הגבול הישן, עם או בלי שינויים קלים. הוא רוצה לספח שטחים נכרים — וכל הלזיונות המחשבתית לא באה אלא להצדיק זאת כאינטזה של רדיפת-שלום אוטוריטריאנית.

"אני בסוח שהבעיה בשביל מצרים ושאר העולם הערבי אינו גודל השטחים המוחזקים בידינו. העובדה ששטחים אלה מגיעים ל-20 אלף מילים מרובעים — פחות מאחוז אחד של כל השטחים הערביים — אינה מעניינת אותם כהוא זה."

פסק זה אינו חושף רק חוסר-ידיעה מוחלט לגבי הלכיתרו הערביים. הוא מגלה גם התעלמות טוטאלית משרש הבעיה: העם הפלסטיני.

תחילה, בדבריו על הצעתו לסגת משטחים של חגדה, הוא מדבר על "600 אלף ערבים פלסטיניים שם", ש"אינם רוצים בנו". אבל בהמשך הראיון הוא שוכח אותם כליל. העולם הערבי מחולק לאומות רבות. האז מה הערבית הפלסטינית אינה מוכנה לוותר על שארית מולדתה, מפני שלאומה הערבית העיראקית או המרוקאית יש די והותר שטחים.

אין כיום איש אחד בעולם הערבי, או באומה חסלת-טיגית, המוכן לוותר על השטחים הכבושים. מילברד תיקוני-גבול בלתי-מהותיים.

מה רוצה בן-אחרון לספח? הוא מתחמק בגלוי מן התשובה. אין לי מפה מפורטת בראש. אבל לערבים יש שטחים בשפע. זה חשוב להם פחות מאשר לנו."

מי שאינו מוכן לשרטט מפה, ומוסיף על סיורו הערות כאלה, מעיד על עצמו שהוא מתכוון לסיפוחים מרחיקי-לכת.

זהו העיקר. כל השאר הוא בבב"ת — לה-

יש כאן סתירה מסויימת. אם יש "מצב של שלום" — איך זה שאין "הסכם" ואין "חתימה"? אבל קטנות כאלה אינן מטרידות את בן-אחרון. כשהוא פורש את כנסיו במעוף אינטלקטואלי.

יש שלום, אבל אין שלום. ומכיוון שאין השלום שיש — אנחנו נקבע בעצמנו את הגבול שלנו, נסוג מחשטחים שמעבר לגבול זה, ונספח את השטחים שמאחוריו. זה, חלק ופשוט.

ה רעיון של נסיגה חד-צדדית לגבול שקבע באורח חד-צדדי אינו כה משוגע, כפי שהוא מצלצל. יש לכך תקדים.

לפני כמה שנים פרצה מלחמה בין סין וחודו, בגלל איזורים מריבה בגבול שביניהם. הצבא האדום הסיני הנחיל לצבא ההודי תבוסה ניצחת. תפס שטחים עצומים של חודו, זיכול היה בנקל לכבוש את מרכו המדינה. תחת זאת נעצר, נסוג לגבול שהוא קבע לעצמו, והכריז: אם

ה ציפורים המעורות ביותר מתעופפות בשמי ארצנו. אף מומחה מדופלם לתורת העופות היה מתקשה לזהותן.

קחו, למשל, ציפור בשם יצחק בן-אחרון. איזה מין עוף זה?

לכאורה — יונה. וזא פתם יונה, אלא סוג פריסופרייונה. מעין ג'ונתן ליווינגסטון של ער-פוחית-השדום.

ולראייה: הוא מציע דבר שאיש במחנה-השלום אינו מציע, שאפילו רק"ח אינה מציעה: לסגת משטחים כבושים בלי הסכם-שלום.

ורק כשדוקחים ביד משקפת, ומסתכלים היטב בעוף זה כמעופו, מסתבר שאין זו יונה כלל, אלא מין עוף מוזר ונדיר, שעריין לא נר"א אה כדוגמתו.

ה נה ראיון שהעניק יצחק בן-אחרון לשבועון האמריקאי ניו-הורק. משום-מה לא זכה בארץ ל-תהודה הראויה לו. כי בן-אחרון מסביר בו את השקפותיו לגבי מלחמה ושלום בצורה ברורה מאד.

הוא פותח את דבריו בקביעה חד-משמעית: "כבר קיים מצב של שלום בין ישראל וישראליות הערביות."

והוא מסביר קביעה זו: "בוודאי אין מצב של מל"ח. עברו כימטט שש שנים מאז מלחמת ששת-הימים, והעניינים מתנהלים בשלום. בכל שנה באים אלינו רבע מיליון תיירים ערביים. הגשרים בין ישראל וירדן פתוחים. אנחנו מדברים אל הירדנים, והירדנים מדברים אלינו." לפסוקים אלה יש צליל מוכר. מי רגיל לאמרים? משה דיין וחסידי.

הם מבססים על קביעה זו את טענתם, שאין צורך להתחשב עוד בערבים. שניתן לשלם לנצח על הסטאטוס קוו של החוקת השטחים, שאפשר להתנחל בכל השטחים המוחזקים, שאין עוד צורך בשום חתימה לחסכם-שלום. השלום כבר קיים. אין בעיות.

א פשר לשאול: אם יש שלום, מדוע אנחנו מוציאים כימטט 30% מן ההכנסה הלאומית הגולמית שלנו על צרכים ביטחוניים — אחוז שאין דומה לו בעולם כולו, והבולע כל הכסף הדרוש לפתרון הבעיות הסוציאליות שבן-אחרון עצמו מתריע עליהן חשכם והערב? מדוע אנחנו מוציאים למעלה ממיליון לירות בשנה על המלחמה בקומץ פידאיון פלסטיניים?

אנשי בן-אחרון

טוטים מילודיים, מן הסוג האהוב על בן-אחרון, כדי להסית את הדעת מן הנקודה המכרעת.

ח חפיו סופי על עמדה זו מבאי בן-אחרון טענה, הלכחה מאוצר המליצות הצדקניות של גולדה מאיר. אם השטחים אינם חשובים לערבים, מה חשוב להם?

הם שוללים את עצם קיומנו. מפני שאנחנו מדינה בעלת ציביון אירופי-אמריקאי בלב העולם הערבי. עד שישלימו עם זה, אין מה לעשות. "הזמן צריך לעשות מה שהשכל (של הערבים, כמובן) אינו עושה." הבעיה תאמיתית היא, אם טאדאת יכול לקום ולומר לעמו באחד הימים: "ישראל קיימת כעובדת-קבע."

בן-אחרון לא שמע, כנראה, שאנוואר אל-סאדאת, כמו קודמו, קיבל את החלטת מועצת-הביטחון 242, המדברת בפירוש על "הכרה הדדית בעצמאות, בריבונות ובשלמות הטריטוריאלית" של כל המדינות במרחב. גם לא הוגנב לאוזנו שמצריים הצהירה רשמית באוזן גואר יאריגו שזיא מוכנה לחתום על שלום רשמי, המהווה הכרח מלאה בזכות-הקיום של ישראל, אם ישראל תודע על גבולותיה לסגת לגבול רפח-אילת אחרי השגת השלום.

בן-אחרון אינו רוצה לדעת זאת, מפני שאי-נו מוכן לסגת לגבול זה. לכן הוא מוציא ממח"ן הגרנטאות מליצות, שאבר עליהם הכרה.

א ינני יודע איזה מין ציפור הוא יצחק בן-אחרון. אבל אני יודע שאינו יונה.

כל דבריו מגלים וילול טוטאלי בעמי ערב, והתעלמות גמורה מקיום העם הפלסטיני. הוא אומר להם: החלטנו לקבוע את הגבול, ולא איכפת לנו מה דעתכם על כך. הלכה הוא מציע נסיגה חד-צדדית משטחים כבושים, אך למעשה הוא מציע סיפוח חד-צדדי של שאר השטחים הגישה כולה היא אולטימטיבית, שחצנית ומתנשאת. היא קרובה יותר לגישת דיין מאשר לזו של ספיר.

עוף מוזר מאוד, המקשט את עצמו בני צות יונה.

לא תעזבו אותי כאן במנוחה, ננחיל לכם תבוסה נוספת. מאז שורר השקט בגבול החוא.

אחד מידידי הצי, למחרת מלחמת ששת-הימים, שנבצע את אותו התרגיל, ונחזור לגבול ה-4 ביוני ללא הסכם-שלום. לא קיבלתי דיעה זו.

הסנים נהגו כחוכמח בלתי-ירגידה. אבל מצבנו שונה.

סין והודו מכירות זו בקיום זו. לפני המלחמה, שרר ביניהן שלום. המחלוקת שפרצה ביניהם חיתה בגלל עניין מישני — מיקום הגבול באזור ערוב וצחיח. לא כן אצלנו. המלחמה בין ישראל והעולם הערבי נמשכת מזה שלושה דורות. העולם הערבי אינו מכיר עדיין רשמית בקיום ישראל, וישראל אינה מכירה בקיום העם הפלסטיני. נסיגה חד-צדדית לא תביא שלום, אלא רק שיבת-נפש.

ה משומה שלנו היא להשיג שלום רשמי וזכרה הדדית. כדי לצרור ריקמת-היים חדשה של שלום אמיתי. השטחים הם סחורה שאנו רוצים למכרה תמורת יעדים אלה.

שטחים תמורת שלום, ה-שטחים תמורת ה-שלום, כל השטחים תמורת כל השלום.

בן-אחרון בו לגישה זו. הוא משמיע טענות צודקות כדי להוכיח שהשטחים אינם סחורה, אלא מעמסה. לדבריו, המשך הכיבוש מחמיר את היחסים בין הערבים וישראל (זה נכון, אמל איך זה מחיישב עם הטענה ששש שנות כיבוש הביאו ל"מצב של שלום"?)

הוא גם מזכיר שהכיבוש משבש את החברה הישראלית ומרחיק את הצעיר הישראלי מן העבודה הגופנית, העור ברת לידי הפועלים מהשטחים.

שיקולים אלה היו צריכים להוביל את ה"מוז"ל להכרה שיש לפעול להשגת השלום.

משה דיין אמר שהשלום אפשרי כעת, אם אנחנו מוכנים לוותר על השטחים הכבושים. אפשר היה לקחת שבן-אחרון, בניגוד לדיין, יסיק מכך שעלינו להודיע על נכונותנו לסגת מן השטחים (מה גם שהם "מעמסה") תמורת שלום רשמי ומעשי.

מדוע נאלץ כל צעיר ישראלי (מילברד ערבים ותלמידים ישיבות) להקריב שלוש שנים יקרות מחייו בשרות סדיר, וימים ללא-ספור בשרות המילואים?

מין שלום שכזה.

שלום סירוש הסכמה והשלמה הדדית. אין עמים חייבים לאהוב זה את זה כדי לקיים את השלום ביניהם. אבל מוכרחה לשרור ביניהם לסחות הסכמת להתקיים בצוותא. להימנע ממעשי-איבה הדדיים, להשלים עם הגבולות ביניהם.

אף אחד אינו משלים עם המצב הקיים. אף אחד מהם אינו מסכים לכיבוש השטחים המוחזקים בידי ישראל. ערבים רבים אינם משלימים אף עם עצם קיום מדינתנו. הממדים העזרים של מעשי-הלחמה הפועלים אינם גובעים מהפסקת המלחמה, אלא מחולשתם הצבאית של צבאות-ערב והפידאיון.

התיירים הערביים אינם באים "אלינו", אלא אל אחיהם בשטחים הכבושים. תגשרים פתוחים מפני ש-שילוטות-הכיבוש החליטו, בצדק, שזה נוח לנו — ולא מפני שהמלחמה הגיעה לסיומה. והדרשיה בין ממשלת ישראל וירדן הוא שיה של חרשים, שהגיע מומן לקיפאון מוחלט.

לקרוא לזה "מצב של שלום" הוא שקר איני טקטואלי — או עיוות קליני של תחריכי החשיבה.

ה דען כמורף יכול להמציא הנחה כוזבת (העולם הוא קובייה), ולבנות עליה פניין מפואר של תיאוריה משלמת, הגיונית להפליא. התוצר המוגמר הוא, כמובן, מטורף.

כך בדיוק עושה יצחק בן-אחרון.

אחרי שגנב מן הניצים את הסיסמה, "כבר יש שלום", הוא בונה עליה תיאוריה מרתקת.

"אנחנו רוצים בגבולות בנייקימא עם יר", דן, שייקבעו בהסכם. אם אין הסכם, אין חתי"מ, אז מן הראוי שנקבע אותם בעצמנו."

בהתמרמרות, בהתרגשות ובזעקה?
היתה לכך סיבה אחת: במאבק
זה נתגלתה תמונה של אינטרי-
גית, קנוניות, שרירות השליטון
ואפסות האוטוריזציה, שהדהימה
והכחיזה רבים.
הפלא הוא שבקרקע מורעלת זו צמח
זה, בסופו של דבר, מועמדותו של אדם
שהוא לדעת הכל מועמד סביר לתפקיד
הייצוגי הרם.

**רפ"י
נגד נבון**

ה קנוניות שקדמו לבחירתו של אפרים
רייס קצ'לסקי כמועמד מיפלגת העבודה
זה לנשיאות היו גלויות לכל.
יצחק נבון, שנראה כמועמד בעל הסי-
כויים הטובים ביותר לזכות ברוב קולות
בהצבעה החשאית שתיערך במרכז מיפלגת
העבודה, הופל על-ידי שורה של אינטרי-
גות מכוונות, שנועדו ליצור את הרושם
כאילו הבחירה תהיה דמוקרטית וחופשית.
ללא הפעלת לחץ על חברי המרכז. ליצר
חק נבון נרמז גם על-ידי מקורביו של

הידברות ספיר-רפי: ספיר בין גד יעקובי ושימעון פרס

האינטריגה

גולדה מאיר וגם על-ידי פנחס ספיר עצ-
מו, שהם לא יפעלו נגדו, ישאירו לחברי
המרכז את ההכרעה. רק אחרי ששוכנעו

לכאורה זה היה נכון. אם כן, מדוע
רעשו העיתונים במשך שבוע, מדוע נערכו
ויכוחים לוהטים, מדוע הושמעו דברים

מישרה הכי לא-משפיעה במדינה! אפילו
לראש מועצת עקרון יותר סמכויות מאשר
לנשיא מדינת-ישראל! הוא אמר.

א. פשר לחשוב שזהו מאבק על
השליטון במדינה! "התפלא חברי
כנסת, "על מה רבים, בסך-הכל? על ה-

ידלין כורע לרגלי גולדה ומדווח, ספיר עומד דום לפנייה ומקבל הוראות

גלילי בוחש בקדרה: עם יהושע רבינוביץ, אלוף הגוש, ואהרון ידלין, המזכ"ל

מערערת. תוך 24 שעות יכלו אנשי ה-גוש לדעת מראש מה תהיה תוצאת ההצבעה. שכן איש מחברי המרכז, שעתידים, ובמידה רבה גם פרנסתם, תלויים בגוש. לא היה מוכן להמרות את הצו שבא מן המעלה בעד מי להצביע.

יצאו מכלל זה הפעם רק יוצאי עדות המיזרח, שהעזו להמרות את פי ראשי הגוש והבהירו עוד לפני ההצבעה שהם יתנו את קולותיהם בעד נבון. מכיוון שהיה ברור לראשי הגוש שבחירתו של קצ'לסקי מובטחת ממילא, הם לא הפעילו לחצים מיוחדים על יוצאי עדות המיזרח. אולם בקרב אנשי הגוש נדלקה (המשך בעמוד 18)

**חבריו נטשו אותו, הגוש
קבר אותו והאופוזיציה רצתה
למצוא חן בעיני ספיר**

כי הוא מעמיד את עצמו לבחירה חופשית הסכים נבון להציג את מועמדותו גם כשנאלץ להתמודד נגד הפרופסור קצ'לסקי בלבד.

כך נמשך נבון אל המזכירות. כי באותה שעה בה הכתיחו לו כי חברעתם האישית של חברי המרכז היא שתקבע, כבר פעל המנהל המפלגתי, הנתון בידי הגוש התליאביבי, כדי להבטיח את בחירת מועמד הגוש: קצ'לסקי.

קבוצה של כתריסר אנשים נטלה על עצמה לדבר באופן אישי עם כל אחד מחברי מרכז המפלגה, להוציא את אנשי רפ"י שתמיכתם בנבון נראתה בלתי

מחכים על אבריחי המיליונים

כאשר עלה השבוע שר המיטרה שלמה הילל אל הדוכן בכנסת ואישר כי המישרה עדיין לא פתחה בחקירה בפרשת טריג'ו סטיל — קשה היה שלא להיזכר בכלל כי מי שגונב עשר לירות הוא גנב, אולם מי שגונב עשרה מיליון, הוא יהודי מכובד.

נראה כי גם מוסדות החקירה של יש-ראל יודעים על כלל זה. אחרת, אי אפשר היה השבוע להבין את התנהגותן של ה-

שלמה הילל
התעלמות מהשופט

מיטרה והתביעה בשתי פרשות חמורות. בהן קיים היה חשד סביר של הברחת מיליוני דולרים מהארץ.

כבר לפני חודשים פורסמו המיסכמים עם מימצי הבדיקה של רואי-החשבון ברוך ברוידא (העולם הזה 1846, האם הוברחו המיליונים) שהצביעו על חשד

של ביצוע עבירות על חוקי מטבע זר על-ידי הנהלת מיפעל-הענק טריג'ו סטיל. הבדיקות העלו חשד כי לפחות 1.4 מיליון דולר הוברחו לחו"ל, ולא הוכנסו לקופת המדינה.

למרות זאת, טען השבוע שר המיטרה שמדובר בסיכסוך אזרחי בין שותפים, אשר במהלכו העלה אחד הצדדים טענות על עבירות אלה. הוא השמיע דברים אלה בתשובה לשאלתא של אורי אבנרי. מחדלי המיטרה הוציאו משלוותו אף את השופט המחוזי בתל-אביב שלמה לוי-בנברג. השופט הורה לכוונס-הנכסים של טריג'ו סטיל לפנות לפרקליט המדינה כי הצעה לחקור בפרשה.

כאשר שופט "מציע", בלשון המעטה, נהוג למלא אחרי הוראתו. למרות זאת, לא היתה המיטרה סבורה הפעם כי עליה אכן לעשות זאת.

פרשה שנייה, עליה שאל אבנרי בכנסת, היתה החשדה אודות הברחת 30 מיליון דולר על-ידי סוכני א.י.א.א. בישראל. כאן, חברה לאזרחי-היד של המיטרה גם התנהגות תמוהה מצד פרקליט מחוז תל-אביב, יעקב קרמי.

למרות שבידי המיטרה היו העתקי חשבוניות-הבנקים של הסוכנים בשווייץ, שהראו כי הופקדו בהם 30 מיליון דולר — בעוד שהסוכנים הצהירו בישראל על 15 מיליון דולר בלבד — לא ערכה המישרה כל חיפוש במשרדי הסוכנים או כי בתיהם, כדי למצוא חומר נוסף, ולא נקטה כל פעולה רצינית אחרת. היא איפשרה לסוכנים לנסוע לשווייץ, להעלים את הדי הוכחות שם. היא חקרה אנשים שוליים, והתלהבותה לגלות ראיות בפרשה נראתה קלושה ביותר.

גם פרקליט-מחוז ת"א, שקיבל את מימצי המיטרה, הסתפק בהם — והחליט כי אין חומר-תאישום מספיק לפתיחת תיק. להשוואה: כאשר קיבל בזמנו פרקליט המדינה את מימצי המיטרה בפרשת נתיב-נפט — שגם שם לא הצליחה ה-מיטרה לגלות מאומה — לא הסתפק בהם, אלא המשיך לחקור בצמיו, עד ש-מצא חומר נוסף, אשר המיטרה, למרבה הפליאה, לא הצליחה להשיגו.

אולם פרקליט-מחוז תל-אביב אינו פרקליט-המדינה, ולפי כל הסימנים יוכלו אותם סוכנים להמשיך ולישון בלילות בשקט, במצפון נקי.

הבורסה מחכים לאפריל

השקט בבורסה ממשיך להלך-אימים, והכל ממתינים לאפריל. בחודש זה יקבלו מאות-אלפי שכירים תוספות והשלמות שכר גדולות — והמיליונים הפנויים יחפשו להם השקעות. גם האוצר יחדש את התשלומים שהקפיא לספקי הממשלה. כן מקווים גם כי יפתח לחצו של בנק-ישראל על חבנקים המיסחרים לצימצום האשראי.

השבוע הוציאו גורמים שונים בבורסה שפע של אמסיות איגרות-חוב מושכות, צמודות למדד. בקצב עליית-המדד בישראל — בשיעור של 12% ומעלה לשנה — השקעה באגרות חוב היא כיום הטובה ביותר, נוסף לעליית-המדד, גם תשואה של 6% בקירוב — וביחד הכנסה נטו של מעל 16%. וכל זאת — בביטחון מוחלט.

מילטשת יהלומים

בכפר ערבי

חפתעה לא-נעימה צפויה ליהלומני ישראל: לראשונה מאז קום המדינה, יירשו עתה השילטונות חקמת מלטשת יהלומים בכפר ערבי.

בכפר חדרווי עיסאפיא מוקמת ב' ימים אלה מלטשה, על-ידי תושב הכפר זאקי זאחיר, סיטונאי של תנובה, והיחלוי מן הנתנייתי אברהם עירוני, בהשקעה כוללת של כרבע מיליון לירות.

עירוני ילמד את חדרווי, רובם חיילים משוחררים, את מלאכת הליטוש. המלטשה מוקמת בעידודו של משרד העבודה — ותוך העלמת העובדה מ' התאחדות היהלומנים.

10,000 ל"י לחודש -

הכנסתו של מנהל

חברה מאשלחית

דו"ח מבקרי-המדינה העומד להופיע ב' קרוב יכלול גם פרק מיוחד על השכר וההטבות של מנהלי חברות ממשלתיות. המבקר בדק את משכורתם של מנהלים ב-17 חברות, והנתונים שגילה יועזו את הציבור.

מסתבר כי המשכורת הנמוכה היא שלוש אלפים לירות לחודש. כן יש מנהלי חברות ממשלתיות המקבלים תשעת אלפים לירות לחודש — מלבד שפע ההטבות המקובלות, כמו הלוואות של רבבות ל"י ללא ריבית, אחזקת רכב, הוצאות אשל ענקיות, אחזקת דירה, נסיעות לחו"ל. הדו"ח יחשוף במיוחד את התנאים ב' תעשייה האווירית.

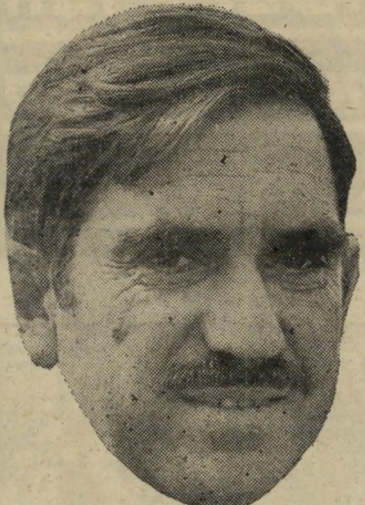
מכון התקנים עשה

עסקים פרטיים

מה קורה כאשר גוף ממשלתי, שתפקידו לפקח על ייצרנים פרטיים — מתחיל ל' התחרות בהם?

לא ייתכן? מכון התקנים הוכיח בימים אלה שיתכן גם ייתכן. מכון התקנים הוא מוסד ממשלתי, ה' ממונה על קביעת התקן למוצרים שונים. במכון קיימת מחלקה בשם מרכז ישרא' ל' לאבדור חים. המשותף למכון ולנציבות המים. במרכז עובד אגרונום בשם גדעון תירוש (42), הבדוק מטעם המכון אבדור מים של יצרנים שונים, מעניק להם תו תקן — או שוללו.

אחד המוצרים שהגיעו אל תירוש ל' בדיקה היה הטפטפת. שעיקרה מערכת צי' גורות המורמה מים לקרקע בטיפטוף — במקום ההשקיה הרגילה באמצעות מימ' טרות. שיטת הטיפטוף חוסכת מים ומג' בירה את היבול, בהשוואה לממטרות. היצור הראשי של טפטפות בארץ הוא נספים, השייך לקיבוץ חצרים ולמחנדים

גדעון תירוש
למי יטפטפו הרווחים?

שמחה בלאס. מוצרי המפעל מוגשים גם הם לבדיקה ואישור במכון התקנים. נראה כי המצאת זו של טיפטוף, אשר הרווחים ממנה מטפטפים בורם גדול דו" קא, מצאיתו גם בעיני תירוש. הוא פי' תח' פטנט משלו, רשם אותו על שמו ועל-שם מכון התקנים.

עד כה מכר את הזכויות למפעל פלסטרו בקיבוץ גבת, ולמפעל במכיל-פלסט בנהלל. ההכנסות מהתמלוגים, עד היום — 40 אלף לירות. הוצאות הפיתוח עלו 60 אלף ל"י — מחציתם בשעות עבודה שהשקיע תי' רוש במכון. הרווחים יתחלקו חצי-חצי בין תירוש והמכון.

התוצאה: מכון התקנים יהיה מעוניין כמובן במכירת המוצר שלו, המכנים כספ' לו ולתירוש. היצרנים האחרים של טפ' טפות, הרוצים להגיש את מוצריהם ל' אישור המכון, אינם רואים עתה כיצד יצליח להעניק להם תורתקן — בלי לזכור שהוא פוגע בכך בהכנסותיו שלו.

במדינה

העם

שיח חרשים ואילמים

תוכניתו הזכנונית

של פרוסט

שימחה את קיצוני ישראל:

"אין עם מי לדבר!"

"אתם לא מסוגלים להקשיב — איך אפשר לשבת ולדבר עם חרש ז?" הטיח עורך-הדין הפלסטיני, הד"ר מאזואואי, "איך אפשר לדבר איתכם כשאתם לא מוכנים לומר שום דבר — אי אפשר לנהל דרשי עם אילם!" החזיר לו חבר הפר' למנט היהודי מבריטניה, שהוטס במיוחד מלונדון לביירות כדי להשתתף בתוכנית הטלוויזיה של דייוויד פרוסט.

כמו תוכניתו הקודמת של פרוסט, ש' הוקלטה בתל-אביב, היתה גם התוכנית שהוקלטה בלבנון ושודרה השבוע בישי' ראל, מגמתית ומודרכת. כשם שבתוכנית הקודמת חתר פרוסט להציג את הישרא' לים כלאומנים קנאים שאינם מוכנים להר' דות בשגיאות, לוותר ויתורים או להגיע לפשרות, כך עשה גם בביירות. בחירה מכוונת מראש של המשתתפים בתוכנית וצורת הצגת השאלות שלו, הציגו את הערבים ואת הפלסטינים כמי שמתניצצו ומזדהים עם פעולות ספטמבר השחור, רוי צים בהכחדתה של מדינת-ישראל.

המסקנה המתבקשת ממי שצפה בשתי תוכניותיו של פרוסט: אין עם מי לדבר, אין מה לעשות. הישראלים והערבים אי' גם מוכנים לדבר זה עם זה. אין שום אפשרות לקרב בין עמדותיהם. פיתרון של שלום הוא עניין אבוד. והערבים, לפ' חות, מתנהגים בצורה תרבותית ומכו' בדת יותר מאשר הישראלים.

בכך שירתה תוכניתו של פרוסט את החוגים הקיצוניים בשני העמים, שכל אחד מהם היה ודאי מרוצה מצורת הצגת עמי' דותיו כעמדות המקובלות אצל כל בני עמו.

אלא שיחסים בין עמים אינם נקבעים בתוכניות טלוויזיה ולא באמצעות להטר' טנים דוגמת פרוסט. בשבוע בו הוצגה תוכניתו של פרוסט בישראל, נערך בה גם כנס בינלאומי של אילמים וחרשים. שם הוכח ההיפך ממה שניסה פרוסט להמחיש בתוכניתו: גם חרשים ואילמים מלידה מסוגלים לקומוניקציה ולהידיברות הדדית. הכל תלוי בהכשרה, בהכוונה וביצירת התנאים המתאימים לכך.

הסתדרות

הפתעה בשורה האחרונה

בתום הקרב הממושך בין

סיעת המיעוט הזעירה לבין

הבוסים של ההסתדרות, זיכה

ביתיהמשפט את נציגי

העושים-הזה — בוחי-הדש

בניצחון מוסרי מהדהד

הקרב המשפטי המרתק נמשך חודשים ארוכים, וכבר באמצעו אפשר היה לחוש לאן נוטה הרוח. למרות זאת, היתה ההפ' העה, שנכללה השבוע בפסק-הדין, בלתי-צפויה לחלוטין.

הוועדה המרכות של ההסתדרות ומוזכרה הכללי, יצחק בן-אהרון, היו תקיפים מאוד בהודעתם בקיץ שעבר: "תנועת העולם-הזה — כוח-החדש הולכת שולל והטעתה את בית-המשפט המחוזי, כאשר ביקשה צי' מניעה נגד בחירתו של אשר ידלן כיו"ר הוועד המפקח של קופת-החולים..."

השופט המחוזי חיים דבורין חשב אחרת. בפסק-דין מנומק המשתרע על פני עשרים עמודים מודפסים במכונת כתיבה, שקריאתו נמשכה כשעה, פסק: "...לא אוכל להגיע למסקנה שניתן לומר על המבקשים שהישהו תביעתם או שישנו על זכויותיהם או שהגישו את בקשתם בפני שלא בתום-לב... כאמור, נהגו המבקשים במהירות, חריצות ומרץ, בהחריעם על מעשים הנוגדים את תקנות המשיבה..."

משפטי-העם המבקשים היו ח"ב אורי אבנרי וחבר הוועד-הפועל של ההסתדרות אלכס מסיס, בשם סיעתם בהסתדרות. המשיבה היתה קופת-החולים של ההסתדרות, שהגיעה השנה ל-2.2 מיליון חברים ותקציב (המשך בעמוד 19)

יד אלמונית ניסחה למנוע מוועדת הכס ים לכרסם את דו"ח הביזה

מאז סרט המתח המעגל האדום, לא חזו חברי ועדת הכספים של הכנסת בפרשה מיסטרית כמו זו שהונחה בשבוע שעבר על שולחנם: פרשת הקו האדום. אולם שלא כמו בסרט, לא היו הפעם תח"כים הנכבדים צופים אלמים. בפרשת הקו האדום, היו הם החוקרים האמיצים. אולם, שלא כמו בסרט, היו הפרשנים זריזים יותר, הצליחו להימלט מידי הצדק. הקו האדום, שהדליק אצל חברי הוועדה אור אדום, הודפס משני צדדיו של כל אחד מדפי הדו"ח מלא חומרי הנפץ שהונח בידיהם של חברי הוועדה. וחומר ככל שהיה הדו"ח עצמו, הרי הקו האדום של-אורכו היה חומר שבעתים.

הקו האדום, פירושו שמחבר הדו"ח — מבקר המדינה — מבקש מחברי הוועדה, בשם של משרדי הממשלה הר-הנוגעים בעניין, שלא לפרסם את הדו"ח. מה שמחברי הוועדה נתבקשו להסתיר מהציבור, היה קטע מדו"ח מבקרי המדינה שעסק בנושא גניבות ציוד שלל בסיני

מישהו צייר קו

אדום על הדו"ח -

אבל אף אחד

לא הודה שידו

היחה במער

על מי ניסו המחפשים לחפות? כאן, היה המיסטוריון הרבה יותר פשוט: היד האלמונית שניסתה למנוע את פיר-סום הדו"ח — ידעה מהי עושה. בהתאם לעדויות בוועדת החקירה בפרשת נתיבי-נפט, ובהתאם לכתבי-אישום שהוגש לפני שנה בבית-המשפט המחוזי בתל-אביב, היה אחד המעורבים בגניבות לא אחר מאשר עסקן חשוב במפא"י וידידו האישי של פנחס ספיר — דני קמחי.

מימצאים
פליליים? אין
פנייה לוועדת הכספים לא היתה הנסיון הראשון להגן על דני קמחי. חקירת משטרת ישראל בפרשה, בעקבות העובדות שהתגלו בוועדת החקירה בפרשת נתיבי-נפט — התנהלה בעצלתיים עצלים ביותר. רק דירבון ציבורי בלתי-פוסק וחשיפת עובדות בוועדה אילצו את המשי-טרה להודות כי יש לה חומר מרשיע.

מדי מדגן

היה זה לאחר שקודם לכן מסר נציגה, ניצבי-מישנה שמואל רוט — כי אין כל מימצאים פליליים לגבי מישנה. מאז, הספיק רוט להיות חשוד כמי שהזהיר את קרובו מפני מעצר צפוי, בפי-רשת ומסרום בפתח-הקווה, בעתיד הקרוב, משתחרר רוט מהמשטרה — ועומד לקבל משרה נכבדה אצל האחראי לנפט באוצר, סגן השר, ד"ר צבי דינשטיין — שהוא ידידו של דני קמחי. צירוף-מקרים מפתיע. אך חזרה לדני קמחי. לאחר שהמשטרה נאנסה לפעול, הוגש כתב-אישום נגדו ונגד שמואל הרצפלד וקבלן עבודות-העפר אשר וולפלר — כתב-אישום, שהוגש בי-בית-המשפט המחוזי בתל-אביב, האשימו במרימה, מעילה באמון וגניבה, בקשר לפעולותיו בחברות מגל ונתיבי-נפט. כתב-האישום טען כי קמחי ניצל לרעה את תפקידו, וקשר קשר להונות את משר-רדי-הביטחון, גנב ציוד מחברת נתיבי-נפט — שהוא היה חבר הנחלתה — והעבירו לחברת קוד, השייכת לאחיו הקבלן וולפלר.

גנבי המיליונים

כפי שהתברר נהג משרד-הביטחון למכור ציוד לחברות ממשלתיות ללא מיכרזים, בעוד שלאורחים פרטיים נמכר ציוד רק במיכרז. קמחי קשר איפוא קשר עם שותפיו, בהתאם לאישום, ורכש ציוד כבד ממשרד-הביטחון — בטענה כי כאילו הרכישה נועדה לחברה הממשלתית מגל, שהוא מנהלה. אך למעשה, קנה את הציוד עבור שותפו וולפלר. בעסקה מעין זו, קנה ממשרד-הביטחון שני מפרקים ושני שופלדורים עבור אחיו, אברהם קמחי. דני קמחי גם הואשם כי גנב ממחנה-הנפט באבירודס מפלסים ומדחסים של משרד-הביטחון, העביר אותם לחברת קוד. האישומים בכתב-האישום היו חלק קטן בלבד ממה שגילו במשטרה שני העדים משה בן-מנחם ואברהם יעקב, המכונה הוודי, גיבורי פרשת נתיבי-נפט. שני אלה העידו כי העמיסו משאיות מלאות בציוד, השווה עשרות מיליוני דול-לרים, ושלחוהו לחברת קוד. גם לפני שהגיעו הדברים לידיעת הציבור עליידי ועדת החקירה, נעשו נסיונות רבים להשתיקם. כאשר נודע למנהל רשות החבר-רות הממשלתיות יעקב סלמן על הגניבות — תבע למסור את הנושא למישטרה. ראשי האוצר התנגדו לכך, וסוכם כי קמחי יתפטר מנתיבי-נפט — אך ימשיך לנהל את חברת הגל מגל. עבור התפטרותו מנתיבי-נפט קבל קמחי סיציונים של 56 אלף לירות. שלל הגניבות לא הוחזר. מי הוד דני קמחי זה שראשי האר-צר עושים כל מאמץ להגן עליו? מי הוא האיש אשר המשפט נגדו טרם החל עד

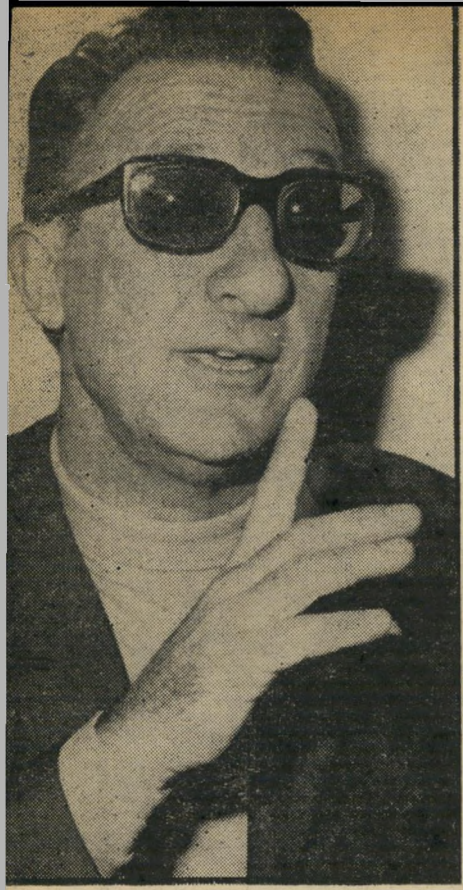
יועץ מאיר שמגר (עם אשתו) לא הוא

הוועדה לגלות. הגיבורים האלמוניים בחרו להישאר באלמוניותם. אפשר היה להבין ללבם, כאשר ביקשו למבקר המדינה למתוח את הקו האדום. לא חשבו כלל שהם מסכנים את עורם. במשך שנים ארוכות היתה ועדת הכספים גוף ממושמע וצייתן, שמילא ברצון כל בקשה של הרשות המבצעת, וביחוד של שרי-האוצר ואנשיו. אולם בעקבות הסערה הציבורית שהתחוללה לאחר פרשת נתיבי-נפט, סטו הפעם חברי הוועדה ממינהגם. גילו אומץ-לב מפתיע. אז, גילו כי הענקים שאותם חששו להר-גיז תמיד — אינם אלא גמדים מפוחדים. בשלב זה הופיע בפני הוועדה היועץ המישפטי לממשלה, מאיר שמגר, בק-שמו: לגנוז אותו חלק מהדו"ח המפרט נתונים על רכוש ממשלת מצריים שנלקח לישראל — מעשה המנוגד לאמנת האג, ושיוכל בעתיד, בבוא השלום, לשמש בסיס לתביעת פיצויים מצד ממשלת מצריים. חברי הוועדה נעתרו לבקשה, הסכימו לגנוז את הקטע המבוקש, החליטו לפרסם את שאר הדו"ח. התערבותו של שמגר, שבאה לאחר הנסיון המיסטורי למנוע את פירסום הדו"ח כולו, הביאה לשמועות כאילו שמגר הוא זה שניסה למנוע את הפירסום. היה צורך בהודעה מיוחדת לציבור, כדי להבהיר כי לא הוא היה זה. עתה, לאחר שנכשל הנסיון לגלות מי ניסה להסתיר את הגניבות — למרות ש-נקבע מושג ברור מאוד היכן מסתתר המסתיר המיסטורי — נותרה השאלה:

אחרי שנגמרה מלחמת ששת-הימים. מימצאי הדו"ח היו חמורים ביותר. ציינו גניבות ציוד בשווי עשרות מיליוני דולר על-ידי אנשים פרטיים, סקידים ממשל-תיים, ועובדי חברות ממשלתיות. מבקר המדינה אמנם לא הזכיר שמות, אולם חלק נכבד מהחומר שהונח בפני הוועדה עסק בפרשת הגניבות על-ידי ראשי נתיבי-נפט. לאחר שעיקלו את המימצאים החמורים הכלולים בדו"ח שלפניהם, התפנו חברי הוועדה לשאלה הטבעית הבאה: מי הוא זה בעצם המבקש מהם להסתיר דברים חמורים אלה מידיעת הציבור. ומשאלה זו, נבעה כמובן גם השאלה הבאה, טבעית לא סחוט: על מי מנסים להגן יוזמי הקו האדום?

אין אבא לקו האדום

בשלב זה, החל המיסטורין הולך ומעמיק. מרגע ראשון, ברור היה כי לפחות שלושה משרדי ממשלה יכלו להיות יוזמי הקו האדום: האוצר, הביטחון והחוק. אולם בתשובת לפניית הוועדה, הודרו שלושת המשרדים לנקות כפיהם, עזו כי לא התנגדו, אינם מתנגדים, ולא יתנגדו בתמשך חקירתם של חברי הוועדה, יצא משרד-החוק מהעסק בשלום. נותרו שני חשודים: האוצר והביטחון. כאן נסתיימה החקירה. מי משני אלה בישל את הקו האדום — לא הצליחה

דני?

היום — למרות שכתב-האישום הוגש לפני שנה בדיוק — באחד למרס 1972? מי הוא האיש שמשרד-המישפטים נותן יד למנוע את העמדתו לדין? שכן, בינתיים נפטר אחד העדים המרכזיים נגד קמחי, משה בן-מנחם. אם תעוכב התהלת המשפט עוד שנה — ייצא קמחי ללא כל פגע. מה עוד שצפוייה חנינה לרגל 25 שנות המדינה. קמחי (53) היה כל חייו פלייבוי עליו וכדאיניק מקצועי. הוא דמות מוכרת בין אנשי הבוהמה, אורח-קבוע במעדוני-יוקרה, ומוכר כמוקיר גדול של היופי הנשי. הוא היה קפטן בצבא הבריטי, וקצינות-חנים בכיר בצ"ל. מאז שיחרורו היה מנכ"ל החברות הממשלתיות נפטא ומגל. אחרי פרשת נתיבי-נפט, התגרשה ממנו אשתו, התחתנה עם ידידו חטוב.

ידיד אישי של ספיר

קמחי הוא גם ידיד אישי של שרי-האוצר פנחס ספיר, ופעיל בסניף תל-אביב של מפלגת העבודה. בבחירות האחרונות היה גובר סניף יפו. ואכן, שמועות עקשניות טענו כי חלק מגניבות השלל נועד למימון קופות מפלגת העבודה. אם שמועות אלה נכונות — אפשר בהחלט להבין את מסך-ההגנה הכבד האופף את קמחי — את העובדה שראשי האוצר נחלצו כליכך במרץ לעזרתו — את העובדה שהמשטרה, "לא הצליחה" למ-צוא אישום נגדו — את העובדה שלאחר שהוגש נגדו כתב-האישום, אין כל סימן כי משפטו יתחיל איפעם — את העובדה כי נשאר בתפקידו כמנהל חברה ממשל-תית גם לאחר הגשת-האישום נגדו — את העובדה כי סקיד ממשלה אלמוניים העזו לפנות למבקר-המדינה, בבקשה למ-תוח את הקו האדום על עלילותיו.

אפשר בהחלט להאמין כי כן: כבר לפני למעלה מעשר שנים אירע מקרה דומה בחברת-הנפט לפידות, כאשר מזכיר הובר רה נתפס במעילה בכסף החברה. הובר כי הוא לא שם בכיסו אף אגורה אחת, אלא העביר את כל הכסף לקופת מפא"י. כתוצאה, הפעילה המפלגה לחצים עצומים להשתיק את הנניין. אולם מנהל החברה לא נסוג, ורק בגלל זה הועמד חמועל לדין, נשפט, ונמצא אשם.

יטיל את הרכבת הממשלה על חברי-כנסת. אחרי התייעצויות עם המפלגות. אין זה חוק קובע בפירוש שהוא חייב להטיל את התפקיד דווקא על הח"כ שהמפלגה הי גדולה ביותר בחרה בו מראש. החשש עצמו היה מופרך למדי. אך הגוש פחד — מנכון ומגוררה. לכן בחר בקצ'לסקי.

בדר-עופר פועלים שוב

באותו רגע נולד סיכוי גדול לאור פוזיציה — אילו היתה במדינה אור פוזיציה אמיתית. הסיעות האחרות בבית יכלו באותו רגע להציג את מועמדות נבון על אפה ועל חמתה של מפא"י.

במיקרה זה הוא היה ניבחר. כי הכנסת מחולקת כך: 60 ח"כ מיסד לגת העבודה ועבדיה הערביים. 60 חברי שאר הסיעות (כולל מאיר אביזורה, הפועל לעבר מיפלגת-העבודה).

אביזורה היה מצביע מן הסתם בעד נבון. חברו-לסיעה לשעבר. כך היו עור שים כל שמות ח"כ רפ"י במפלגת העבודה, או רובם. אפילו היתה סיעה קטנה כלשהי נמנעת מהצבעה, היתה קואליציה כזאת מבטיחה את בחירת נבון. לכן היו שני תנאים מוקדמים:

- הסכמה של כל הסיעות האלה.
 - הסכמה של נבון עצמו.
- בלי-ישיבת נמל חבר אחת הפיי עות הקטנות את היוזמה לידיו, ניי סה להזיק באמצעות המדפון את ראשי הסיעות השונות לפעולה משותפת, ברוח "הקואליציה של ניר" לפני עשרים שנה.

אולם מאז ימי ניר השתנו המיפג לגות. חרות, כמו הליברלים והי מפד"ל, הפכו זה מכבר שותפים בי קואליציה הסמויה של ספיר.

נבון לא הוכשל רק על-ידי האינטריגות של הגוש במפלגת-העבודה, אלא גם על-ידי הקרטל של המפלגות הגדולות. שכבר מצא את ביטויו ב"קואליציה של דהר הונס" (קנוניית עופר-בדר לשוד העודפים) וב"קואליציה של רחוב ליליינבלום" (הר הסכמה החשאית של בדר, אנשי המפד"ל והל"ע בוועדת-הכספים למיסחר הדולרים השחורים של פינחס ספיר).

לשם מה בחירות חשאיות?

בותרה השאלה אם יצחק נבון היה מסכים להיבחר לנשיא על-ידי רוב הר כנסת, נגד רצון מיפלגת-העבודה. לא היה כל טעם להציג לו את השאלה כל עוד לא נוצרה קואליציה בטוחה בבחי-רתו — וזו לא קמה. לכן אין לדעת מה היתה תשובתו לשאלה זו, אילו נשאלה בנסיבות המתאימות. אולם מבחינת המוסר הציבורי, היה נכון בהחלט רשאי להסכים לכך.

נשיא המדינה נבחר על-ידי הכנסת בי בחירות חשאיות. החוק הקובע זאת שור לל. למעשה, את הצעתו של מועמד מיסד לגת, הנבחר בכנסת על-פי המישימעת הסיעתית. אם יש ספקה של סיעה וחובה לציית לה — לשם מה בחירות חשאיות? הצגת מועמד יחיד, בעזרת הי מישימעת המיפגתית, נוגדת, למע-שה, את רוח החוק.

הסכמת איש-ציבור להיבחר שלא על פי מתכונת מיפלגתית, תואמת את רוח החוק והמוסר הציבורי.

אולם בין רוח החוק ובין המציאות הישראלית רובצת תהום. במדינה שבה מהלכת אימים, "כנופית בדר-עופר", שבה עומדים לבצע פוטש נגד הדמוקרטיה על ידי התחברות השילטון וה"אופוזיציה" נגד הסיעות הקטנות, מן הדין שגם נשיא טוב ייבחר בדרך של אינטריגות. על פי רצונם של קומץ עסקנים. במציאות זו, ניתן לתקן את "חוק יסוד: הנשיא", לאמור: "נשיא הי מדינה ייבחר על-ידי פינחס ספיר."

* כאשר מפא"י העמידה מועמד לתפ קיד יור הכנסת שלא מצא חן בעיני הר סיעות האחרות, נוצרה קואליציה מקיר אל קיר, שבחרה לתפקיד זה בחבר-הכנסת נחום ניר.

(המשך מעמוד 15)
מנורה אדומה שהבהירה להם, כי כאשר מדובר בנושא שיש לו השלכה עדתית. הרי נאמנותם של חברי מפא"י לשעבר לגוש עומדת בסמך שאלה. הנאמנות לי עדה חזקה גם מהנאמנות לגוש. באינטריגות שנערכו מאחורי הקלעים נטלו חלק גם כמה מידידיו הטובים ביותר לשעבר של נבון. שמעון פרס, מנהיג רפ"י, הוא שהעלה לראשונה את שמו של קצ'לסקי כמועמד לנשיאות. קצ'לסקי היה מקורב בשעתו לחוגי בן-גוריון. גם הוא, כמו נבון הרפ"סט, ידוע כיום בידיעות יוניות מובהקות, המגודדות לעמדותיהם של ראשי רפ"י לשעבר.

כשצצה מועמדותו של קצ'לסקי באופן ברור יותר, הפעם כמכשיר כדי פנחס ספיר למנוע את בחי-רתו של נבון, נסוג פרס מתמיכתו בבחירת נבון. הוא אומנם לא הפי תייג מנכון בפומבי, אבל הביע את דעתו שקצ'לסקי עשוי להיות נשיא מצויין, הפסיק את המערכה לגיוס קירות למען נבון. מדוע עשה זאת? נראה שפרס חשש שקצ'לסקי עשוי להתירק מחוגי רפ"י אם יפגינו מנהיגי רפ"י לשעבר התייצבות חזיתית לצד נבון — וזה דווקא עם כניסתו לתפקיד הנשיא — לא נעים!

גם שאר מנהיגי רפ"י המובי הקים נמנעו מלהיאבק בגדיו למען חכרם נבון. משה דיין, למשל, אפרי זו לא הופיע לשיבת מרכז העבורי דה, שם יכלה הופעתו והתייצבותו לצד נבון לגייס עוד כמה קורות עבורו. אחרי שיומיים קודם לכן יעץ נבון שלא לבטל את מועד מדינתו ולהתמודד על המועמדות עם קצ'לסקי, שנה דיין למרכז פתק הצבעה, שידע מראש כי הוא ייפסל. בשיחות פרטיות עם כמה משרי הממשלה ביום ההצבעה הביע דיין את דעתו כי קצ'לסקי הוא מועמד מתאים יותר לתפקיד מאשר נבון.

מדוע עשה זאת דיין? גם לו היה חש-בון פשוט. הוא חשש שאם איש רפ"י לשעבר יהיה נשיא המדינה, יישמש מדבר תירוץ בידי אנשי מפא"י למנוע מדיין עצמו את ההזדמנות הרמה שהוא שם עיניו אליה: ראשות הממשלה. לא ייתכן שרפ"י תחזיק בכל המישרות הרמות במדינה.

לעומת כל אלה נתנה הכשלת מועמדות נבון בידי חטיבת רפ"י קלף חשוב. שוב יכלו אנשי רפ"י לטעון כי נעשה להם "עוול", כי רודפים אותם על נאמנותם לי בן-גוריון וכי מגיע להם פרס תנחומים בהודמנות הראשונה. אלא שההנהגה בפעם הבאה לא יהיה כמובן נבון.

על רקע זה אי אפשר להימנע מהמס-קנה כי ראשי רפ"י שמחו בסתר ליבם על המכה שהונחתה על נבון.

הגוש בעד גולדה

האינטריגות שר פנחס ספיר היו בהאחה רמה.

הוא לא הביא את קצ'לסקי אל הנשיא-אות משום שהוא נוטה לו אישית חיבה או מעריך במיוחד את סגולותיו. להיפך, כמה ימים לפני כן אמר ספיר, בשמעו ש-קצ'לסקי תומך בעמדות הסוציאליות של בן-גוריון: "קצ'לסקי? הוא לא מבין כלום!"

קצ'לסקי נשלף מהכובע מפני שהיה הר איש היחיד שעוד יכול היה לעצור את נבון בשלב כל-כך מאוחר. בעיני אנשי הגוש, היתה זאת מעלתו העיקרית של הפרופסור הסימפאטי, עתיר-ההישגים.

מדוע היה צורך לעצור את נבון באמ-צעים כה קיצוניים, ובאמצעות קנוניות כה מכוערות?

קודם כל, מפני שגולדה לא רצי-תה בו.

היא לא רצתה שמזכירו של בן-גוריון יהיה הנשיא שיטיל עליה את הרכבת הממ-שלה (ותוך כדי כך הוכיחה, בעל כור-חה, שאינה חולמת לוותר על תפקיד זה). התנגדותה של גולדה מספיקה במיקרה זה. הגוש משרת את גולי דה, מפני שהוא רוצה לרשת אותה בהסכמתה. אבל גם הגוש פחד מי נבון, שמא יעשה לו צרות כבוא חת להטיל את תפקיד הרכבת הי ממשלה על נציג המיפגנה.

"חוקי-יסוד: הממשלה" קובע שהנשיא

זה כל כך פשוט...

מה יותר קל מלהשתתף בהגדלת הלוטו. תמורת 50 אגורות תוכל לסמן 6 מספרים בכל אחת משתי הטבלאות שבטופס.

עשה חישוב פשוט פעולה בת שניות ספורות, מביאה לך סיכויי השתתפות בזכייה בת 75,000 לירות בפוס הראשון ואלפי לירות ביתר הפרסים.

זה כל כך פשוט.

ארגון הספרים מועדון "הספר המעולה" שעי התאחדות בעלי מלאכה ותעשייה זעירה, ת"א

בחסות חברת "הלה" בישראל

ציבור הספרים מוזמן

לתחרות על התואר אלוף התספורת והתסרוקת היפה לגברים

שתתקיים ביום שני 2.4.73, בשעה 6.00 בערב, באולם הגדול של התאחדות בעלי מלאכה.

בתחרות ישתתפו:

- אלבו שלום — תל-אביב, בונן שמעון — יפו-תל-אביב, בן-ארוש מאיר — אשדוד, דין יוסי — תל-אביב, דריי סמי — תל-אביב, זרקי אהרון — תל-אביב, כהן איציק — תל-אביב, לוגסי חיים — תל-אביב, לוי גדעון — תל-אביב, ליכטנשטיין אביגדור — תל-אביב, מויאל רפי — אשדוד, סבג מוריס — תל-אביב, סנדרוסי חיים — תל-אביב, פרוספר אבוטבול — תל-אביב, פרינטה מוריס — יפו-תל-אביב.

של 818 מיליון ל"י — כולל גרעון של 120 מיליון ל"י.

ונושא הבקשה היה: תלונתה של הסיעה כי הבוסים המפלגתיים של הקופה ההסתדרותית עושים בה ככל העולה על דעתם, משנים את תקנותיה כרצונם, מונעים את כינוס מוסדותיה הנבחרים על-פי תוצאות הבחירות להסתדרות בשנת 1969.

זכויות המיעוט. קבע השופט דבורין, בקבלו את טיעוניו של עורך-הדין אמנון זכרונ: "...מסכים אני לטענה שאי-קיומה של הוועידה התשיעית (של קופת-חולים) מנע מסיעתה של המבקשת, ומסיעות מיעוט אחרות, את הזכויות האלמנטאריות להן היו זכאיות".

כבר במהלך המשפט, שנמשך חודשים אחדים, הרגישו נציגי קופת-חולים לאן נושבת רוח הצדק, ולאן נוטים מאזני המשפט. עוד בטרם הוציא השופט דבורין את פסק-דינו, מיהרו אנשי הרוב של המערך ותיקנו שוב את התקנה הקובעת כי אין צורך לקרוא עוד לוועידת הקופה. במקומה, קבעו תקנה חדשה, שהורתה עתה לכנס את הוועידה במשך השנה שאחרי הבחירות הקרובות להסתדרות.

תקנה מקפחת. תיקון אחר, שהוכנס רק בשבוע שעבר, בעיקבות הדיון המיש"טי, ובחשש מפני פסק-הדין הצפוי, מיהרו שליטי הקופה לצרף לוועידה-המפקח נציג הסיעה — ובזכותו גם את נציגי הרשימה הממלכתית, המרכז החופשי ו-העובד הדתי, שגם מהן נשלל עד כה הייצוג בוועידה-המפקח.

עובדות אלה לא נעלמו מעיניו של השופט דבורין, שחרץ בפסקנות את דינו על התקנה נגדה התקוממו נציגי העולם-הזה — כוח-חדש: "...דעתי היא שהיתה חסרת תוקף מן מפת היותה בלתי-סבירה — עד כדי חריגה מסמכות — והן מחמת היותה, הלכה למעשה, מקפחת את המיעוט".

הגדרת הגרעון. את ההפתעה המשי פטית והציבורית שמר השופט חיים דבורין לסוף החלטתו. בתחילה ניתח בפירוט את טענות הצדדים, דחה את נימוקי ראש המחלקה המשפטית של קופת-חולים יוסף חלד: "צר לי לומר שאינני מוכן לקבל את הסבריו האמורים של מר חלד... אין להם זכר במוצג".

אחר, דחה השופט — בגלל "מאון הנריות" ו"קשיים רציניים לגבי גוף בעל ממדים ופעילות כמשמ"ה — גם את בקשת הסיעה לכנס ועידה מיד, ולדרון מחדש בבחירות אשר ידלין ליו"ר מרכז הקופה: "שוכנעתי שבנסיבות אלה עלול מתן הצ"ה כאמור לגרום קשיים רציניים למשי"בה, קבע השופט, והחליט: "בסיכומם של דברים אני דוחה את הבקשה שלפני, על כל עתירותיה".

ההפתעה. "אולם", שמר השופט את הפתעתו למישפט האחרון, "סבור אני ש-דווקא המבקשים הם הזכאים להוצאות — ביחוד מן הסיבה שהתיקון בתקנה 181 נעשה (ע"י ההסתדרות) רק לאחר שהוחל בדיונים שבפני, והוא הדין לגבי צירופו של נציג המבקשת לוועידה-המפקח".

התוצאה: קופת-חולים תגדיל את גרעונה באלף ל"י הוצאות, שישולמו בעקבות החלטתו זו של השופט לסייעה. אך חלק האמיתי של פסק-הדין החשוב חייב להיות באזרה הטמונה בו לראשי ההסתדרות: להימנע מנסיגות נוספות לעקוף את החוק קה, ולעשוק את המיעוט.

הפגנות

מיטירות שי"ח

משה דיין ואזרחים חברו יחד כדי להכשיל את המחאה

הכל היה מוכן להפגנת-מחאה גדולה. פסקי-הדין הדראקוני נגד חמשת אנשי שי"ח, על שעזו להפגין הודעות עם קורבנות הריסוס בכפר עקובה ליד שכם, הסעיר רוחות רבים (העולם הזה 1855). העובדה שפסקי-הדין ניתן עליידי עסקן מילואים, הוסיפה שמת למדורות, ועד ציי בורי רחב התארגן בתל-אביב.

אולם מאותו רגע נכנסה לפעולה קואליציה של כוחות, כדי להכשיל את המחאה.

ששתים מהן כבר התקיימו: מועד הוועידה נקבע, ונציג הסיעה צורף לוועידה-המפקח.

חיוכים במקום אלות. הראשון היה המושל הצבאי של הגדה, תת-אלוף רפאל ורדי. ערב ההפגנה המתין את פסק-הדין, הוריד את הקנס מ-3000 ל-500 ל"י לנפש, ואת המאסר האלטרנטיבי מחצי שנה לחודש. בכך הוקפה העוקץ, ורוב המפגינים הפוטנציאליים האמינו שההפגנה התבטלה.

בכל זאת יצאה ההפגנה מרחבת האוהר ברסיטה לכיוון הכנסת. אילו נתקלה ב"מחסום עויין של שוטרים חמושים, היה גובר המתח. אולם לאורך הדרך עמדו רק כמה שוטרים חמושים, שהחליפו מבר-טים וחיוכים על הסטודנטים העוברים. הן נראו כאילו היו מוכנות בהחלט להצטרף לחבורה צעירה וסימפאטית זו.

כשהגיעה ההפגנה לרחבת הכנסת, נכנסו השותף השלישי לפעולה. הקדוש-ברוך-הוא פתח את ארובות השמיים, המטיר על המפגינים טיפות, ולאחר מכן גשם ממימי המיטריות היו מעטות, לא לכל המפגינים היו מעילים. המטר האלוהי קיצר ב"הרבה את נאומי המחאה.

שני פרסטיזמים. המתקת העונש של חמשת השופטים היתה ניצחון מוסרי גדול של דעת-הקהל, אולם היא לא פתרה את הבעיה. העובדה נשארה בעינה שעסקן אורחי בעל דיעות פוליטיות קיצוניות

משכם ועיתונאי מרמאללה — שדיברו על הצורך בסולידריות ישראלית-פלסטינית. "בשבילנו, בשכם, היה מישפט הישראלי בעירנו חווייה גדולה", אמרה ה"אשה". הנאשמים החזירו לנו את האימון בישראלים.

סטודנטים

בעיה של רמה

או סתם הרמה?

שבוע לאחר פגירת

"פוסט-מורטם", עיתון

הסטודנטים המרדני של הטכניון,

חטף השבוע גם עיתון

הסטודנטים של תל-אביב, "יתוש",

מנת-הריסוס ששדחה אותו לעולמו

"בוקר טוב, מדבר מיכאל דור, העורך-לשעבר של יתוש".

מי שטילפן ביום הראשון השבוע ל"מערך יתוש", עיתון-הסטודנטים של א"י-ניברסיטת תל-אביב, וזכה לשמוע מעבר לקול את התשובה השלווה — נזקק לשניות

יורם קניוק בהפגנה
מה קרה למורטם?

מפגיני שי"ח מול הכנסת
מה קורה לפעילי כהנא?

ספורות כדי להבין את משמעותה, ו"לעכל את ההפתעה.

שכן ביום השישי שלפני כן, היה דור עדיין עורך העיתון, בלי לשעבר, מה השתנה בין יום שישי לראשון?

פיצויים כבדים. דבר אחד: ביום השישי התכנס ועד אגודת הסטודנטים, ובקואליציה של נציגי המערך והגח"ל חת"ט על הפסקת ההקצבה לעיתון, במטרה לסגור. ביום הראשון בבוקר, קיבלו דור וכל חברי המערכת הודעות על הפסקת-עבודתם.

חוזה העבודה של דור כולל פיצויים

מכהן כשופט צבאי, ודן ישראלים בעוון השמעת דיעותיהם נגד מדיניות הממש"לה. האחרים לריסוס של שדות עקובה (וואנדאליזם) בלשון שרי-הביטחון) לא נענשו. בריוני הרב מאיר כהנא, המנהלים בגלוי פעולת-הסתה בשטחים הכבושים, לא הועמדו לדין.

כדי למחות נגד מצב זה עמדו כמה מאנשי-הרוח הבולטים — הסופר יורם קניוק, המחזאי חנוך לוין, המבקר בועז עברון — בצד השופטים עצמם. אך את תשומת-הלב הרבה ביותר משכו שני מפי-גינים מהשטחים המוחזקים: אשת-חברה

בועז עברון בהפגנה
מה יקרה לפסקי-הדין?

כבדים — שנועדו בדיוק כדי למנוע את פיטוריו בידי בוסים מפלגתיים. אולם ה"סיף לא עזר: יו"ר האגודה, טולי סגל (38, כלכלה ג', איש גח"ל), הודיע לעורך המפוסר כי האגודה תשמור בקפדנות על תנאי החוזה, תשלם לו את מלוא הפי"צויים.

הוראה לא רשמית. מה גרם להח"לטת אנשי המערך וגח"ל להפגין את היתוש במנת פוטוקס קטלנית?

"הגיעו תלונות על רמת העיתון", הס"ביר טולי סגל, "זה לא נכון שהיו כאן שיקולים פוליטיים". לאחר מחשבה, הור"סיף: "לפחות, לי לא היו שיקולים פוליטיים. ההחלטה התקבלה על דעת הוועד כולו, מלבד יוסף קנטי, סגני שהתנגד לסגירה".

לחברי המערכת המפוטרים, ולרבים מ"הסטודנטים, היתה השבוע דיעה שונה קצת: "חברי הוועד הודו בעצמם — באופן בל"תי רשמי", סיפר השבוע דור (רפואה ד'), "כי הסיבה לסגירת העיתון היא ההת"קפות שפורסמו בו על ראשי האגודה. גם התקפות אישיות, וגם התקפות פור"ליטיות".

טור קבוע דשי"ח. ההתקפות האיי-שיות כללו חשיפת שחיתויות של חברי ועד האגודה. ההתקפות הפוליטיות נבעו מגישתו הליברלית של העורך: למרות היותו איש גח"ל, הירשה דור גם לבע"לי דיעות מתנגדות את זכות הדיבור בעיתונו. ניבה לגיר, דוברת שי"ח, הייתה בעלת טור קבוע בעיתון, איציק לאור, אחד מחמשת חברי שי"ח שני-דונו למאסר על הניסיון להפגין למען מרוסטי עקובה, הורשה לפרסם כתבה בעיתון.

אנשי גח"ל ניסו שוב ושוב להחזיר את דור לתלם, אך זה התעלם מדרישור-תיים.

"איוה רמה, מה רמה" ביטל בבזז את טענת היו"ר הילל מיטלפונקט (תיאטרון ג'), עורכו הספרותי והסאטירי של העי"תוש. "הם מדברים על רמה — ומתכוו"נים להרמה. להרמה שהרמנו אותם ערב הבחירות האחרונות.

"בגלל זה, חטפנו אנחנו עכשיו הרמה מהם. מישאל הכי פשוט בין הסטודנטים יוכיח שהרוב המכריע מרוצה ביותר מה"עיתון".

קבץ רצחני. קשה היה לקבל ברצינות את טענתו של סגל.

העובדה שהקצף רוסס על יתוש שבוע בלבד אחרי שבחיפה נסגר, בצורה דומה פוסט-מורטם, עיתון הסטודנטים של ה"טכניון שעשה צרות דומות למיסד — העובדה שנציגי המערך וגח"ל יכלו להר"שות לעצמם לשלם לעורך המפוסר וחב"ריו את סכומי הפיצויים הנכבדים, ולא להתרגש מהנזק — העובדה שגם נציגי (המשך בעמוד 23)

היא יכלה להיות ז'קלין קנדי הישר

כיל

יודעידיבר ראו כבר את המינוי כמו נח בכיס. הם לא שכחו לציין כי בן דודה של אופירה נשוי לבתו הבכירה של פנחס ספיר, רינה. הם לא שכחו להזכיר כי אופירה ואשת בנה של ראש הממשלה הינן חברות לי עבודה — אופירה כפסיכולוגית של מיח"א, וכלתה של גולדה כפסיכיאטרית הראשית באותו גוף. הם לא שכחו לציין, לצד התכונות הפור ליטיות של המועמד, גם את התכונות האישיות של אשתו — צעירה, יפה, צב רית, מחונכת ובעלת תרבות, מפורסמת כמארחת לדוגמה. אולם נראה היה כי דווקא תכונות אלה, הן שמנעו מגברת נכון להיות

חיבוק דוב

פנחס ספיר מניח יד בריאה על כתפו של החתן המחיד, בטקס נישואיהם של יצחק נבון ואופירה ארז. אהבה לבבית זו לא מנעה בעד ספיר לפעול כפי שפעל בשבוע שעבר, כאשר לדעת כל המשקיפים היה זה הוא שעמד בראש קומנדו הגווארדיה הוותיקה, שחסמה לזוג הדרך למישכן הנשיא.

ל רגע, נראה היה לעם שלם כאילו חלום יפה, נוגע ללב, עומד להפוך למציאות.

רק לרגע. שכן טיבעם של חלומות הוא, שהם יפים מדי מכדי להיות אמיתיים. וכך נגזו גם חלומם של רכבות ישראל לים צעירים, ממטולה עד שארם, לראות פעם דמות חדשה במראה. לראות פעם משהו חדש. לראות, בי מישכן הנשיא, ז'קלין קנדי ישראלית: גברת מס. 1 יפה, חכמה, מוכשרת, משה כילה. והעיקר — צעירה. משהו צעיר פעם, לשם שינוי. משהו פחות מבן שבי עים, לשם שינוי. משהו שנולד בארץ הזאת, לשם שינוי. היה חלום, וראו איננו עוד.

אכזבה,

כיעור, מיאוס

א חרי החלום, באה היקיצה. מלאת אכזבה, מיאוס, כיעור. האכזבה, המיאוס, הכיעור, היו תוצאה של הליכוד שנתגלה מאחורי הקלעים. לרגע, נראה היה שסגן יו"ר הכנסת יצחק נבון יזכה במינוי לתפקיד נשיא מדינת ישראל הרביעי, ואשתו אופירה תשב לצידו.

באותו רגע, זה נראה כליכך הגיוני. לא רק מכל הסיבות הפוליטיות. גם מאלף ואחד טעמים אישיים. באותו רגע, פעלו הכל למען תזוג הצעיר, זאב שרף, ידידה האישי של ראש הממשלה, טרח לבוא במיוחד מבית החור לים הדסה, שם עברה אשתו יום קודם לכן

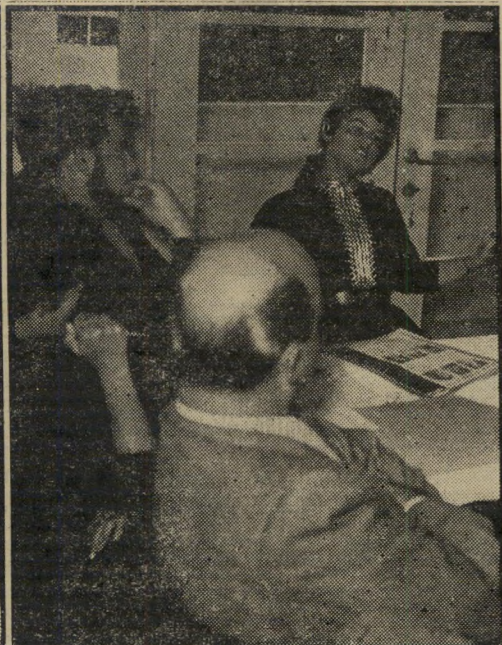

חיך מסויים

מעלים משה דייג, יצחק נבון, אריה בהיר ז"ל, ואופירה, לשמע מילות חידוד של בן גוריון. יצחק, שהיה מזכירו של ב. ג. תקופה ארוכה, חתידד מכל לב עם האריה הזקן. כאשר שמע בן גוריון על הצגת מועמדותו של נבון למשרת הנשיא, חגיב בקצרה: "יצחק מתאים". כאשר שמע על ההתפתחויות שלאחר מכן, חגיב: "אני לא יודע למה אפרים קצ'לסקי צריך זאת."

ניתוח מסובך במשך שמונה שעות תמיי מות, כדי להציג את מועמדותו של יצחק נבון בפני מרכז מפלגת העבודה.

גברת מס. 1 הרביעית של מדינת ישראל, היא פשוט לא היתה שייכת. היתה זו חזרה קלאסית של מילכוד 22: היא

הנשיא אופירה בחברת נשיא צרפת רנה קוטי, בעת ביקורו בצרפת.

צברית '56 אופירה מרואיינת במערכת העולם הזה, לאחר הבחירה לצברית 1956, משמאלה העורך אורי אבנרי.

המתיכה למרות האופנת, המיו שנת כיום, של בגדי חים והצמח העבותה, בולטת אופירה כיחפהיה.

בצה"ל אופירה ארז בתקופת השירותים בצה"ל, בימים שחשק חיה רובה צ'כי.

אלית - לולא היתה צברית, צעירה, יפה ומוכשרת

לאופירה

ז'קלין המקורית

ז'קלין קנדי, העיתונאית היפהפייה שנישאה לסנטור הצעיר, שהפך לאחר מכן לנשיא ארצות הברית. בתמונה: נושאת ל' טבילה את תינוקה, ג'ון, כשבעלה מאחוריה.

לא היה לה, לגולדה, שום דבר אישי נגד בנייהווג נכון. הם באמת נחמדים וכל זה. אבל לא לכהונת הנשיא. תס' לחו ל.

אחת

מתוך 500

אופירה התחילה דווקא את הקאריירה שלה ברגל ימין: אמח נולדה בקייב, אביה באודיסה. האב היה ציוני נלהב, ישב בבתי הספר של הצאר, עלה לארץ לפני חמישים שנה, והיה אפילו ציר באחד הקונגרסים הציוניים הראשונים. הגזע, הבית, המשפחה, היו אם כן בסדר. ייתכן שאפשר היה אפילו לסלוח לאופירה את העובדה שנולדה בארץ, לא בפנסק או במינסק. אבל החמשך היה, איך לומר, פחות רציני.

קודם כל, היא שירתה בצה"ל. כמו סתם אחת העם. היתה כתבת צבאית, ומורה. אחרי השיחרור, למדה באוניברסיטה פילוסופיה וחינוך, גילתה, למרבה הצער, כי היא מוכשרת כמו שד - פשוט בחור רה אינטליגנטית. גם זו תכונה מיותרת, לכל הדיעות. בתחרות שקיימה הקונסוליה האמריקאית בין 500 סטודנטים ירושליםיים, זכו שניים בפרס - מילגת לימודים מלאה באוניברסיטה אמריקאית. אחד מהשניים היתה אופירה.

אופירה המשיכה להתנהג בחוסר חוכמה. תוך שנה, עשתה את תואר (המשך בעמוד 28)

ז'קלין הישראלית

בתצלום זה, מלפני שנים מספר, הנציחה המצלמה - בזווית, בתירוץ, בבגד הפירחוני - דמיון מקרי, ומפתיע, של אופירה לז'קלין קנדי-אונאסיס. יצחק, לעומתה, לא דומה כל כך לג'ון קנדי המנוח - אולם גם לא, לרוע מזלו, ליוצאי גטאות רוסיה משנות איכה, שרק מי שיצוק בדמותם ובצלמם עשוי לזכות במישרה חשובה כלשהי מידהם.

לא הועילו אף הקשרים האישיים. גולי דה פשוט לא ראתה כיצד תוכל להסכים לכך שמי שהיה פעם מזכירו של בן גוריון - יטיל עליה להרכיב ממשלה חדשה. ומי שהיתה פעם נערת-זוהר, ונבי חרמ בתחרות מטעם העולם הזה לייצג את ישראל בחוץ-לארץ - תהיה רעיית נשיא מדינת-ישראל.

היתה יכולה להיות ז'קלין קנדי הישראלית בגלל הוסעתה, גילה, תכונותיה ואי-שיותה. אך דווקא תכונות אלה - הן שמנעו ממנה להיות לז'קלין קנדי הישראלית. הכת המחזיקה בחוטי השילטון, במימסד הישראלי, חשה כיצד אפה של ראש-ממשלת ישראל מתעקם קלות. לשמע שמה - ומיהרה למחוק את השם.

הכלה
הרומן השטחיים בי נישואים, והכלה הקסימה את כל האורחים ביופיה.

ההיכרות
אופירה ויצחק בפגישה בבית קפה בארצות הברית, בתקופת חיזור ביניהם. לאחר שהכירו קודם לכן בארץ, ואופירה יצאה לארצות הברית להמשך לימודיה, יצא אחריה יצחק נכון להמשך הרומן.

הנשיא
אופירה בעת טקס קבלת הפנים בארמון צרפת, על המדרגות, בין חיילי המשמר הרפובליקאי.

quando vivere e' saper vivere

מדוע של שטוק איטליה שפורסמה בצבעים בעיתונות האיטלקית

Quando vivere vuol dire
cogliere il significato più
autentico di ogni momento,
allora diventa saper vivere.

Stock è una scelta, precisa
che riflette il tuo saper vivere.

Stock 84, secco e vigoroso.
Royalstock, raffinato e delicato.

STOCK

... e il vivere diventa saper vivere

STOCK '84 באיטליה: "כשחיים,

אותו משקה באותו בקבוק ב-123 מדינות וגם בישראל.
Stock '84 הברנדי הנמכר ביותר בעולם.

ברנדי, וורמוט וליקרים **STOCK** משקאות בינלאומיים המיוצרים גם בישראל.

צריך לדעת לחיות"

א.ב. יהושע מעיר במישפט הריגול אופיו של חוזר בתשובה

הסנאטוריום ניבנה על-ידי ד"ר מקס מיליאן צייכנר, מומחה למחלות לב וחוט השדרה, שעתידי להיות גם מנהל. לאחר עלייתו ארצה לפני 13 שנה, מרוסיה, שם שירת כרופא בצבא-האדום בדרגת סגן-אלוף, התיישב העולה החדש ורעייתו רעייה, רופאה גרנטולוגית*, באם-המושבות, התפרסם כאשר הצליח לשחרר חולי דיסקוס, שנחשבו כחשוכי-מרפא, מיסוריהם (העולם הזה 1753).

תירוץ דיכוי. בראותו את רמת השיקום של חולי-לב בארץ, החליט צייכר לפעול גם בתחום זה. אולם הוא חשב רק על עצמו ועל החולים, שכח בחיוביו את ישראל פיינברג.

נימוקו הראשון של ראש-העירייה, כי סרבו לאפשר את פתיחת הסנאטוריום הי-מודרני — שממדי הקטנים מבטיחים טיפול אישי לחולים — היה: המוסד יציב סמוך לכביש סואן. הרעש יפריע לחולים. בקיאותו המפתיעה של ראש-העירייה בענייני רפואה הצליחה להתחרות רק בהיגיון החותך של הטיעון. לפי טיעונו זה של פיינברג, מוטב אם כן שהחולים לא ישוקמו כלל, מאשר שישוקמו ליד כביש רועש.

תחצית מתמשכים. צייכנר פסל את נימוקו המגוחך של פיינברג בעזרת חוות דעת של מומחים, שהמליצו על פתיחת המקום.

עתה, העלה פיינברג נימוק חדש, רציני לא פחות: "בשביל 17 מיטות לא כדאי לפתוח סנאטוריום" אמר לציכנר. "לוא היו לך 100—150 מיטות, היה כדאי".

צייכנר לא ענה לראש העירייה את התשובה שהבקשה — מה זה עניינה, לעזאזל? במקום זאת, המשיך בלחציו בוועדות השונות לבניין-ערים, ובשאר מבוכי המנגנון.

הפעם, זכה בתירוץ חדש: השכנים מתנגדים.

סיכוב נוסף. הלך מומחה-הלב, והי-ביא מהשכנים מכתבי-הסכמה לפתיחת המוסד. הוא אף טרח והסביר לוועדה כי לפי החוק, חייב סנאטוריום מעין זה לשלם כון דווקא בלב איזור-מגורים.

אולם לא יהודי כפיינברג ירתע בפני כל רופא, ועוד עולה חדש. תירוץ הבא של ראש העירייה: אין לפתוח מוסד לחולים כרוניים באיזור-מגורים. שוב הלך צייכנר, ושוב הביא אישור רים והמלצות ממומחים, לפיהם שוכני המוסד המיועדים אינם חולים כרוניים, אלא יתחלפו מדי כמה שבועות. **כל הליקויים — ישנם.** סידרת תירוץיו של ראש העירייה נראתה מגורחכת במיוחד לאור העובדה שקיים בפתח תקווה מוסד בשם בית-רוחוב.

בית-רוחוב מיועד גם הוא לשיקום חולי (המשך בעמוד 26)

* מומחית למחלות זיקנה.

תם, כפי שהתגלתה בעדויות על צורת פעולתם המחתרית והרעיונית.

רפואה

החיים והמוות בידי הרישון

בעוד חולי-לב מפוכנים נשלחים

לבתייהם מחוסר מיטות

מסרב ראש-העירייה לאשר פתיחת

בית-חולים המוכן ומזומן לקבלם

לוא היה קפקא גולד בחלם, גם אז ספק אם היה מסוגל לכתוב סצינה כזו: מדי שבוע, משתחררים מבית-החולים

מליצות שדופות. רק אחרי שבית המשפט המחוזי הרשיע אותם השבוע, ודן את השישה לעונשי מאסר שונים (17 שנה לאהוד אדיב ודאוד תורכי ראש הרשת; 15 שנה לאניס קרעאווי וסובחי גערגי; 10 שנים לדן ורד ושנתיים לסימון חדר). כאשר היה ברור להם שהכל אבוד ושום דבר לא ישנה עוד את גורלם, חזרה התודעה הפוליטית אל חברי הרשת והם ניצלו את בית-המשפט להשמעת הצהרות מגומגמות ונעדרות כנות, שהיו טעונות מליצות שדופות.

הגיבור האמיתי של הפרשה התגלה דווקא באחת מדמויותיה השוליות, המטור דנט החיפאי סימון חדר, שהיה קשור תחילת לאנשי הרשת, אך אחרי שנכח במגר

(המשך מעמוד 19)
המערכ וגם נציגי גח"ל גילו לפתע אחי דו-תדעים כה מפתיעה בשאלת רמתו של העיתון — שלא לדבר על התחשבות כה מפתיעה בתלונות שאמורות היו להגיע מסטודנטים — כל אלה הצביעו על מסקנה ברורה:

לקראת מערכת הבחירות לכנסת המ-מששת ובאה, ועם היפתח עונת הצייד על הבוחר — החל חופש-הדיבור להיות מיציר-מותרות. המימסד, המורכב ממערך בלתי-קדוש של המערך וגח"ל, אינו יכול להרשות לעצמו מותרות כאלה בימים כאלה, וסגירת ברזי חופש-הדיבור התחילה. בשלב ראשון, במקומות הקלים יותר. אחרי, בהדרגה, תופעל לעבר יתושים גדולי ים יותר, עוקצניים יותר.

ריגול

המרגלים שבאו

מן המטפעות

רשת הריגול הנוראית

שמישפטה הפתיים השכוע

התגלתה

כחבורה של שומרים

אם היה מתרחש דבר כזה בקולנוע, היה הקהל רוקע ברגליו ותובע בקול: "את הכסף!" הדרמה שהובטחה לציבור אמורה היתה להיות עלילת מתח וריגול מרתקת בנוסח אלסטיר מקלין, שתחשוף מבצעים נועזים ומתוחכמים של המרגלים ותגלה עד כמה היו תופסיהם פקחים ו-חכמים מהם.

אך מה שהתגלה בבית-המשפט המחוזי בחיפה, בו נשפטו ששת הנאשמים הרא-שונים בחברות ברשת החזית האדומה, שריגלה למען המודיעין הסורי, לא היה אלא סאנסה עלובה על עלילת ריגול בנאלית. אפילו העובדה שבפעם הראשונה הואשמו כאן שני צברים יהודים בבגידה ובמסירת סודות בטחוניים לסורים, לא היה בה כדי לשנות את התמונה ול-העלות את רמת הדרמה. כפי שנראה היה מלכתחילה.

אהוד ("אדיב") אדיב, 25, יליד גן-שמואל וחיל ביחידת צנחנים לשעבר, ודן ורד, 28, חניך הפנימיה הצבאית לשעבר ומורה במקצועו, עוררו עם ה-וודע דבר תפיסתם את הרושם, שהפעם מדובר ברשת-ריגול ממשית, מתוחכמת ו-מוסווית לפי מיטב כללי הקונספירציה. העובדה שרמתם האינטלקטואלית והרקע הצבאי שלהם, היו שונים מאלה של כל המרגלים שנתפסו עד כה בישראל, אמר רה היתה להפוך את משפטם למשפט פרי ליטי מרתק.

אולם מהרגע בו עלה המסך על חבורת המרגלים הסורית פג המתח וסרה ההתע-יינות הציבורית שליוותה את תפיסת ה-חבורה. אנשי הרשת התגלו במהלך המש-פט כנמושות, חסרו אומץ להודות עם מעשיהם, הסתבכו בתירוצים מטופשים והסתחרו מאחורי אידיאולוגיות מבולבלות.

תורכי, אדיב וורד עק ספסל הנאשמים גם טיפשות היא עונש

ברחבי-הארץ עשרות חולי-לב, שעברו זה עתה התקף, מיעוטם מצליחים להתקבל למכוני-שיקום רפואיים, בהם הם נמצאים תחת פיקוח וביקורת בלתי-פוסקים, עוב-רים תהליך שיקום מבוקר.

אולם הרוב הגדול פשוט חוזרים ל-בתייהם, נשארים רחוקים למיטותיהם עד שיחזרו בהדרגה לחיים נורמליים.

כמה מהם עושים מחוסר פיקוח צמוד, טעויות? כמה מהם מביאים על עצמם,

מותיה ובכוונות אנשיה, פרש וניתק עימם את הקשר. דיקן הסטודנטים של אוניבר-סיטת חיפה, הסופר א.ב. יהושע, ומנהל בית היגל בחיפה, הרב ברנרד הוך — שהופיעו כעדי אופי מטעם סניגוריו של חדר — יכלו רק לשבח את פעילותו של חדר למען שיתוף פעולה יהודי-ערבי ב-מישור האינטלקטואלי. אבל גם חדר, ש-הגיע בתורה עצמית למסקנות אותן היה צריך העונש ללמד אותו, לא ניצל מעונשו של בית-המשפט.

למרות שמשפטה של רשת-הריגול הי-טורית היה מלכתחילה משפט-ראווה, הור-שעו חברי הרשת בגלל מעשיהם ולא בגלל דיעותיהם. יחד עם זאת קשה היה להשתחרר מהרושם, שעונשי המאסר הי-כבדים שהוטלו עליהם היו יותר מאשר עונש על מעשיהם — עונש על עוגמת-הנפש ועל הכאב שגרמו לציבור הישרא-לי, בעצם שיתוף-הפעולה שלהם עם המור-דיעין הסורי.

בית-המשפט לא התחשב כלל בכך ש-חלק מעונשם של המרגלים היא טיפשו-ר

עורך מפוטר דור

— לחיסול עיתוש טורדני

בלא יודעין, התקף חדש, אי-ישם בעתיד? כמה מהם ימותו — בגלל היעדר מיטות במרכזי-שיקום?

שיחורור השוכני-מרפא. אולם בו בזמן עומד, בצפון פתח-תקוה, בית קטן מוקף ירק, ובו 17 מיטות ריקות ומיטב הציוד המודרני לשיקום חולי-לב. הסנא-טורים מחכה לשקם חולים — אך אלה אינם יכולים להיכנס למיטות הריקות.

הסיבה: בגלל חישובים פוליטיים, מסרב ראש-העירייה פתח-תקוה, ישראל פיי-נר, להעניק לסנאטוריום רשיק.

חבר-מערכת מפוטר מיטפונקט *

ריטוס קטלני

* עם מזכירת המערכת וסיסמה על קיר המערכת.

הזוגות הצעירים מול הכנסת

אירגון הזוגות הצעירים ליד תנועת
העולם הזה — כוח חדש מודיע:

ביום שלישי ה-3.4.73 בשעה 4.00 אחה"צ ברחבת הכנסת בירושלים
יתאספו זוגות צעירים מרחבי הארץ להביע מחאה על מצבם.

ייערכו שיחות סביב למדורות, בהן יסוכמו תביעותיו העיקריות
של האירגון להגשה לנבחרי-העם.

נא להצטייד בשמיכות ולבוש חם.

ידיד
SCHAUB-LORENZ

הסוכן הבלעדי
כנור' בע"מ

ת"א כרץ 4 טל. 621984

**מקלט
הטלוויזיה
הטוב
בעולם!**

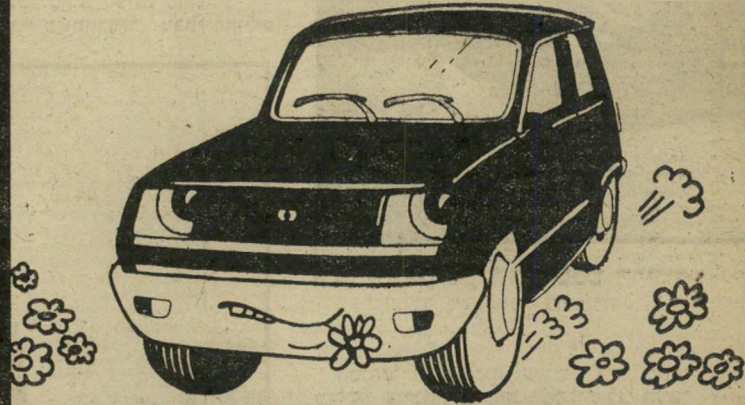
אין הבדל, אם זה
סטראו, פונו או טלוויזיה
של ידיד שאוב-לורנץ
כי התוצרת של ידיד היא
הטובה בעולם!

חונד עדשות חגע

נחמדיסקי - אישור לנס
האבן שושן מנהל

רח' שניאור 7, ת"א
טל: 50220-58046
שעות הקבלה: 9-17
ושמח לשלוח חוברת
הסברה לפי בקשה

המכונית האנושית

היא זריזה! היא יפה! היא נאמנה! היא שמחה!
רנו 5 המכונית עבודה!

רנו 5 RENAULT

תל-אביב: רח' ריב"ל 26, טל. 33241
ירושלים: רח' הס 4, טל. 226491

בני משה קרסו

פרסום "פרד"

השאר לנו את הנהיגה-סע באגד!

אא

..הם פיטרו אותי מפני שהם

אנטי־שמים!" טוענה אניטה פלשנר,

האשה שהסגירה את אודי אדיב

לידי שרות הביטחון

אניטה מתמרמרת רק על ההצגה הלא נכונה, לדבריה של הפרשה בעיתונות: "בכתבה שהתפרסמה עלי נרמז כאילו הב־רחתי דולרים, כשהחלפתי לירות ישראל ליות בדולרים. אבל זה לא נכון. אז לא הייתי עדיין אזרחית ישראלית, ויכולתי להכניס דולרים כמה שרציתי."

על פיטוריה, אין היא מגלה מרירות. לחיות יש בינתיים ממה, והיא יודעת שבמוקדם או במאוחר תמצא ג'וב אחר. אחרי הכל, היא בטוחה, היא לא עשתה שום דבר שיש להתבייש בו.

השבוע, מכל מקום, היו שני הצדדים של אותה פגישה גורלית — גם אנה פלשנר וגם אודי אדיב — מעדיפים לוא לא היה

שבוע שעבר: "כשאני הולכת לקונצרט ונהנית מהביצוע של המנצח או אחד הי־מנגנים, סיפרה, אני לא מתביישת לגשת אליהם מאחורי הקלעים, להגיד להם את זה ולפתח שיחה. ככה קשרתי הרבה קשרים."

התקפה

פתאומית

זכר עבודתה בשגרירות, נהגה אניטה להרצות לפני תלמידי החוג ללימודי אמריקה־הלאטית באוניברסיטה העברית בירושלים בנושא שבו היא בקי־אה יותר מכל: מקסיקו ותרבותה.

ציידת המרגלים פוטרה מעבודתה בשגרירות

הגורל מפגישם כלל: אודי היה עדיין מן הסתם אדם חופשי, ממשיך במאמציו לתקן את העולם. אניטה היתה עדיין בחורה אלמונית, מרוצה מאלמוניותה, מעבודתה, ומהנאותיה בחיים.

אולם הגורל בעל חוש־ההומור המזור החליט להפגישם. התוצאה: אודי אדיב יצא השבוע בדרכו ל־17 שנות מאסר. בעוד אניטה יושבת בביתה, מאוינה ברדיו לסופו של המהלך שהיא הניעה, ומהרהרת ל־עצמה כי הצלת המולדת עלתה לה, במקרה זה, ביוקר.

כך, היו השמיים ורודים והעתיד מב־טיח לעולה החדשה — עד ליום, ה־17 לאוקטובר 1972, שבו, בהתקפה פתאומית של להט לאומי, קיפחה את כל הישגיה במולדת החדשה.

בדרכה חזרה לישראל, עם סיומה של חופשה ביוון, פגשה אניטה, שוב, בצעיר ישראלי בשם אודי אדיב. הוא ביקש ממנה להעביר עבורו ווג מכנסיים במכס. הס־ק־רנות הנשיית התעוררה, המכנסיים נב־דקו, והדולארים שהיו חבויים בהם נתגלו. כאן התחיל לעבוד ההיגיון הבלשי, ש־הוביל את אניטה ואת חברתה לפנות אל שירותי הביטחון. כך נחשפה החולליה הר־ראשונה ברשת־הריגול המפורסמת של א־די אדיב וחבריו.

סה שאריקה מכחישה בכל־פה — מתקשה כיום העולה ממקסיקו, בת השלושים למ־צוא מקום עבודה חדש. נראה, שביש־ראל אין ביקוש מיוחד אחרי ציידות מרגלים.

אבל לא אזרחית נאמנה כאניטה תש־מור סינה: "אני בן־אדם שלם עם עצמו. לוא הייתי עומדת שוב באותו מצב שבו עמדתי בשדה־התעופה — הייתי עושה את זה שוב."

פיטורי

הפתעה

האווירה בדירתה של אניטה פלשנר, בגבעתיים, רוויה תרבות, הפסיפון הסטריאופוני מנגן נון־סטופ מוסיקה קלא־סית משוכחת. לאורך הקירות ספרים רבים. על הקירות ציורים מקסיקאיים וישרא־ליים, ביניהם, תמונה של יגאל תומרקין, אותה קיבלה אניטה כמתנה מהצייר, אחרי שעזרה לו בסידורי נסיעתו למקסיקו. סיפרה אניטה, אסופת־שיער ותכולת־עיניים: "עשיתי את העבודה שלי בצורה הכי טובה והכי רצינית שיכולתי. רק לאחרונה אירגנתי תערוכה של ציורים ותחריטים מקסיקאיים בני־זמננו במוזיאון לאמנות חדשה בחיפה. זה התאפשר רק הודות לקשרים האישיים שלי. אף פעם לא אמרו לי שלא מרצים מהעבודה שלי. לעומת זאת ניתקלתי לפחות פעמיים בגילויי אנטישמיות. ככה שהפיטורין באו לי בהפתעה. בשגרירות לא נתנו לי אפ־לו סיבה רשמית. סתם קראו לי והודיעו לי שאני מפוטרת."

פרט פיקנטי: מיבצעה האחרון בשגר־רות היה אירגון מישלחת מדענים למ־סיקו בראשות פרופסור אפרים קצ'לסקי. הביקור אמור להתבצע בדיוק בשבוע שבו תדון הכנסת על מועמדותו של קצ'לסקי לנשיאות.

אניטה סיימה במקסיקו תואר שני ב־אמנות, השלימה אותו בארה"ב, באני־תרופולוגיה. כשהגיעה באורח בלתי־צפוי לישראל, והתחילה לחפש עבודה, נזכרה ששגריר מקסיקו, דאז, הינו לא אחר מאשר המרצה שלה באוניברסיטה. היא לא היססה, פנתה אליו, קיבלה תפקיד של נספחת תרבותית בפועל.

במיסגרת עבודתה קשרה אניטה קשרים רחבים עם חוגים רחבים בארץ. גם אופייה סייע לה בתהליך הקליטה החברתית שלה בארץ החדשה, שאת אזרחותה קיבלה ב־

אניטה ("אנה") פלשנר נולדה ב־מקסיקו, גדלה במקסיקו, ויכולה היתה אולי לחיות כל ימיה במקסיקו — לולא החתיכים הישראלים. היו אלה הנמרים הצעירים מארץ־יש־ראל ששינו את גורל חייה. אחד מהם גרם לה, לאחר שהתאהבה בו, לבוא בעקבותיו לארץ. אחר גרם לה לזכות בכותרות־ענק בעיתונות — ואחרי זה להיזוותר ללא פרנסה.

כשחקרה אניטה במיסגרת עבודת־מחקר אוניברסיטאית שעשתה בארה"ב לפני כ־שבע שנים בנושא האנתרופולוגיה, את בעיות הקליטה של עולים חדשים ביש־ראל — לא שיערה כלל שיבוא יום והיא תחוש את הנושא על בשרה. העלייה ליש־ראל תפסה מקום אחרון בשפע החלומות והתוכניות שהיו למקסיקאית כבדת־הגוף. היתה זו האהבה לישראלי שהגיע לגור לה, שהזכירה לה שהיא בעצם פאטריי־טית. כך הגיעה אניטה לישראל. הבחור אומנם חלף, עם הזמן — אבל הפאטריי־טיות נשארה.

נשארה — אף באה לביטוייה המזור, במיבצע המפורסם של אניטה ושל חבר־רתה אריקה עוזרמן, אלמנת צלם וכתבת עיתוני־נשים לעת־מצוא.

היה זה המיבצע שעזר לשירותי הבי־טחון הישראליים ללכוד את אודי אדיב.

אנטישמיות

בישראל

לא שאז גילתה אניטה כי תודת האומה לה אינה נרגשת במיוחד: זמן קצר לאחר התקריט בנמל־התעופה של לוד — מצאה עצמה הצעירה השאטנית מפוטרת מעבודתה, כנספחת תרבותית ב־פועל של שגרירות מקסיקו בישראל. "הם פיטרו אותי בגלל שלא הסתרתי את העובדה שאני תומכת במדיניות של ישראל. בגלל זה הם כינו אותי פאשיס־טית, לא פעם ניתקלתי שם בגילויי אנ־טישמיות" סיפרה השבוע. "חזן מזה היו לפיטורי גם סיבות שאפשר למצוא בכל מישרד אחר. תככים, מריבות אישיות."

תגובת השגרירות השבוע היתה — אין תגובה: "זה עניין פרטי". הסביר דובר השגרירות.

בעיקבות פירסום פרשת צייד המרגל בעיתונות הישראלית על־ידי אריקה ע־וזרמן — פרשה שבה השתתפה אניטה, לדבריה, בניגוד לרצונה ולהסכמתה, גיר־

אודי אדיב בבית־המישפט (לצידו, טובחי נעראני), מה שהחל כסיכוי להיכרות מעניינת בין הצעיר לרווקה, התפתח לפרשה עגומה; אודי איבד את חירותו, אניטה איבדה את פרנסתה.

בעל המכנסיים

לרווקה, התפתח לפרשה עגומה; אודי איבד את חירותו, אניטה איבדה את פרנסתה.

גמישונים

מישד פיקודי (במדים משמאל) וז'אן מאריה וולונטה (מאחוריו)
— לא מיטמך היסטורי

בן ברקה ואופקיר (משמאל מסומנים)
— מסקנות כלליות

גדול במאי איטליה, בסרט שאינו תיעודי, למרות היעדר העלילה שבו, אלא אוסף זכרונות מרתקים מבחינה חזותית, המציגים את הנשמה והאופי האיטלקי בכל הדבר. חבל להחמיץ.

אלן דילון ואיוו מונטאן.
חיפה
*** פליני'רומא (פאר, איטליה)
— עיר-הנצח כפי שמשתקפת בעיניו של

את השוטרים ואת השודדים כאנשים הנ"ם בעל-כורחם, בהתאם לגורל שהוכתב להם — ומוכרחים להיפגש בסופו של דבר בתוך המעגל האדום. משחק מעולה של בורביל המנוח, ג'אן מריה וולונטה.

כאשר הגיעה הידיעה לעיתונים, התפוצצה שערורייה איומה. ממשלת צרפת פתחה בחקירה, אשר גילתה כי בדיוק באותו יום שנחטף בן ברקה, ביקר בפריז גנרל אופקיר, מי שהיה אז שר-הפנים של מרוקו. אחר הפך לראש-ממשלתה, קשר קשר נגד המלך, ונרצח — או התאבד — לפני מספר חודשים. כאשר הקשר האחרון שלו נכשל. אופקיר, שראה בזמנו בבן ברקה יריב מסוכן ורצה לנטרל אותו, היה, לדעת רבים, האחראי הישיר לחיסולו של המנהיג השמאלני. אולם החקירה גם גילתה שהאנשים אשר שיתפו פעולה עם אופקיר — נימנו על כל שכבות הציבור הצרפתי. הביון הצרפתי, שהפרשה כולה התרחשה מתחת לאפו מבלי שיעליף לתת לה הסבר סביר, הושם לצחוק בפני העולם. גנרל דה-גול רתח מזעם, והושמעו רמזים ברורים כי שירותי ביון זרים (יש אומרים אמריקאי, יש רומזים שאפילו הש.ב.) שיתפו פעולה בעניין.

לשיא הגיחוך הגיעה הפרשה כמה חודשים לאחר מכן, כאשר קולונל דילמי, סגנו של אופקיר — אשר הואשם על-ידי הצרפתים באירגון ההתנקשות — בא מרצונו לצרפת, העמיד את עצמו לרשות בתי-המשפט. אלה לא הצליחו להוכיח את אשמתו, נאלצו לשלחו לחופשי.

מאז חלפו שמונה שנים, אבל העניין עדיין צורב את תודעתה הגוליסטית. סרטו של בואסה היה בשביל המימסד השלטוני בצרפת כמנת-מלח בריאה על פצע פתוח. המימסד טען להגנתו, ובלי ספק שיש בכך מן הצדק, כי הסרט אינו משחזר במדויק את הפרשה. אלא שלפי הנתונים המותרים לפירסום, אין כל אפשרות לשחזר במדויק. כפי שבואסה והתסריטאי שלו, ג'ורג' (ד) סמפרון הסבירו, הכוונה הייתה להשתמש בפרשת בן ברקה להסקת מסקנות כלליות, לא ליצירת מיסמך היסטורי.

ואכן, הסרט צועד במידה רבה בעקבות דד בנישתו. גם כאן שונו שמות הגיבורים האמיתיים בפרשה (בן ברקה נקרא בסרט סעדיאל), ומספרו ריכו לא פעם כמה דמויות אמיתיות לתוך דמות קולנועית אחת, כדי לתמצת פרשה שנגעה לעשרות רבות של אנשים.

גם אם הסרט אינו מתאר בדיוק את מה שקרה בפריז ב-1965, ואפילו אם הוא מספק פתרונות שהם בגדר השערה, יותר מאשר עובדה — הרי המסקנה הסופית המתבקשת בסופו, היא זו שהתבקשה גם בסוף הפרשה הממשית: משיגים של מדינת-חוק דמוקרטית הם יחסיים מאד בימינו. אפילו במדינה מתקדמת כצרפת אפשר לשם לעשות זאת. ואין גואל. אבל במדינה דמוקרטית, לפחות, אפשר אחר כך לעשות מזה סרט ולהסיק מסקנות. מעניין מה היה קורה, לוא היה מישוהו רוצה להסריט בישראל את פרשת לבון.

תדריך

תל-אביב

*** טאורמה (בן-יהודה, איטליה)
— סרט מסובך ומורכב, על בעיות סוציאליות ודתיות, של פיארו פאולו פאולוני. עשוי כולו רמזים וסמלים, ומיועד אך ורק למשוגעים לקולנוע, המוכנים לשבת ולשבור את הראש כדי למצוא את הפירוש.

ירושלים

*** המעגל האדום (ירושלים, צרפת) — סרט-פשע של מליוול, המציג

לא להחליף

גלימות

רוצחי המימסד (גת, תל-אביב, צרפת) — הפרשה שמגולל מארסל קארנה בסרט זה אמינה בחלט. רבות כמותה צוות מדי פעם בעיתונות היומית. בלשים אוסרים עפריין כדי לחקור אותו על פשע, מנסים לשכנע אותו תוך כדי חקירה שיודה במעשה. השיכנוע פועל טוב כל-כך עד שתחשוד מועבר ישר לחדר-המתים. אלא שמכאן והלאה, מפליג קארנה עם הסרט שלו לעולם המלודרמה, בה הקהל יודע מראש מי טוב ומי רע. פרשת מותו של העבריין נמסרת, כמקובל בחוק ה-הצרפתי, לידי שופט-חוקר. זה גובה עדויות, ומכין את התיק לפני וישפט חעניין בבית-הדין. המימסד מנסה ללחוץ על השופט שיבטל את החקירה, בטענה שמדובר בטעות מצערת. מצפוניו של השופט אינו מניח לו לנחוג כך, למרות שמוגעים באנשים הקרובים ביותר אליו, ידידתו ובנו. אבל בסופו של דבר ברור, שמאחר והמימסד כולו עומד לצד המימסד, כי אין לו סיכוי להצליח.

הסרט מציג באור מאוד בלתי-סימפטי — וכנראה מציאותי — מישטרת צרפת. אלא שדבר זה כבר נעשה, אותי נוקבת וחריפה הרבה יותר, בוויזיו מאונס למשל. אך כשקארנה מגיע לשלב של חקירת מסקנות, מתוך כל מה שהראה על הבד, הוא מתרכז לפתע, מביע כל מיני תקוות שסודות ודאי שאינו קיים בעלילה. מרסל קארנה הוא במאי שמצד אחד איבד את המימסד

ז'אק ברל: הזמר משכנע יותר

הפיוטי שחיה דיגלו בתחילת שנות הארבעים, ומצד שני הוא רחוק עדיין מן הקצב והעריכה הדינמיים של סרטים מודרניים. הוא עדיין נשען על תרגילים ישנים של סצינות שיכרות ודמעות בעיניים, כמניעים דרמטיים. בתרגילים אלה, הוא נעזר בתפקיד הראשי בזמר ז'אק ברל; שחיה יותר משכנע בגלימת משורר מאשר בזו של איש-חוק.

חייל קטן

באירגון גדול

מיסמכי המאפיה (חן, תל-אביב, איטליה) — הסרט מבוסס על עדויותיו של ג'ו ואלאצ'י, רוצח שכיר בשירות המאפיה, היה הפושע בעל-הקאליבר הראשון שפתח את פיו. ואלאצ'י מסר לסנט האמריקאי מספיק עובדות על מיבנה האירגון ומנהיגיו כדי להכניס מאחורי מעול ובריה את מנהיגו, ויטו ג'נובזה. אולם לא היה די בעדותו כדי לפגוע בצורה רצינית באירגון עצמו. אלא שלהבדיל מן הסנדק, שהוא כמובן קנה-המידה המתבקש מאליה במקרה זה, הסרט של טרנס יאנג לא זו בלבד שיוצא מנקודת-ההשקפה של החייל הפשוט באירגון הפשע, אלא שתוך כדי-כך מגביל עצמו למסירה יבשה של עובדות. מאחר שלפל סרט מסחרי יש זמן קצוב, אין אפשרות להכניס את כל העובדות שחשף ואלאצ'י.

התוצאה: הסרט דו-ממדי שאף אחת מן הדמויות העוברות בו אינה מצליחה לעלות על עצמותיה בשר וגידים. וזה — למרות שהדמויות נושאות שמות מפורסמים בתולדות המאפיה כמו סלבטורה מאראנצו, אלברט אנאס-סטיה, ויטו ג'נובזה או לאקי לוציאנו. ולמרות שבין השחקנים המגלמים אותם נימנים כוכבים כמו לינו וטורה, אנג'לו אינפנטי, ג'וזף ויזמן או ואלתר קיארי.

היחיד שמצליח, למרות המיגבלות הללו, להיראות אנושי — הוא צ'ארלס ברונסון. אולי משום שהוא מופיע יותר זמן מן האחרים על המסך. אלא שנקודת-המבט

צ'ארלס ברונסון: טיול בחצר הכלא

שהוא מייצג אינה מקיפה די הצורך, כדי שהסרט יוכל להיחשב כמספר את תולדות האמיתיים של המאפיה. מה שעצוב לא פחות: במערכת-היחסים שלו עם ממוניו, קשה, כמו בסרטים דומים על נושא זה, להתעלם מן העובדה שיוצרי הסרט מתייחסים לעולם הפשע בצורה דו-משמעית, כאשר ההערכה וההערכה לשולטים בו בול-טות יותר מן התיעוב.

במדינה

ראלית איתרה את המועד האחרון להרשמה — בארבעה חודשים. **חפזת, לא מימון.** על סמך הניסיון המרשתת, הקפידו השנה הנוגעים בדבר להירשם בזמן התחרות. אם כי הבעיה הכאובה של השנה שעברה — חוסר תקציב — נותרה גם השנה ללא פיתרון.

עלפי חישוב קל אפשר להניח כי הסיכויים הדרוש לשלוח זמר ישראלי ושני שופטים ללוס אנג'לס — שם מתקיימת התחרות השנה — יכול להגיע סך הכל לכ-10 אלפים לירות. אולם כשאין תקציב, אין תקציב, והאיש הממונה על העניין בטלוויזיה, יצחק (צחי) שמעוני, הודיע לאילנית, כי הטלוויזיה תהיה מוכנה לתת את חסותה לנסיעתו כנציגת ישראל בתחרות האירוויזיון, אולם לא תתמוך בה אפילו באגורה אחת. כאשר הוברר לאילנית, כי הטלוויזיה לא תממן את נסיעתה, החלו היא וזוגה לצמד — שלמה צה — לתור אחר מי שיהיה מוכן לממן שליחות זאת.

הם לא חיפשו רחוק. מנהל חברת הנסיעות דפנה טורס, איתה ליבונטין, ראה כבוד גדול לו ולחברתו לממן את נסיעתה של הזמרת הישראלית לתחרות הזמר הבינלאומית רבתי'הוקרה. הוא סיפק כרטיסי טיסה הלוך וחזור לא רק לאילנית —

זמרת איזנית
הצלה ברגע האחרון

אלא גם לנורית הירש, שהלחינה את הפזמון אי שם. שייצג את ישראל בתחרות האירוויזיון, שתנצח על תזמורת ה'אירוויזיון', כאשר אילנית תשיר את שירה.

דת

חפילות עם

ריח בצל ושום

סיכסוך עי בית הכנסת בשכונה חילונית ערוב לגורם דשפיות'דמים

„בוא מה! פרצו לבית הכנסת והוציאו הכל החוצה!“ סיפרו ילדי השכונה בהתרגשות רבה לאהרון כורש. כורש, גבאי בית הכנסת של העדה הספרדית בשכונה החילונית קריית שרת, גילה שהחנות בה שכן בית הכנסת של בני עדתו בחמש השנים האחרונות נפרצה, וכל תוכנה, כולל ספרי קודש, פזורים על המדרכה הסמוכה. בית הכנסת לא חולל על-ידי מסייגים או חברי הכת 'יהודים למען ישו'. ספרי התורה ותשמישי הקדושה הוצאו מביית הכנסת בידי אנשי המועצה הדתית של חולון, שבאו למקום כדי לממש את צו הפינוי שבידם.

„אלה יהודים, אלה?“ המחלוקת בין ספרדים לאשכנזים בקריית שרת החלה עם הקמתה של השכונה בשנת 1967. אז נבנתה השכונה מבלי שיהיה בה בית כנסת כל שהוא. לאשכנזים שכרו חנות והפכו אותה לבית כנסת, לספרדים אמרו שהם יכולים להתפלל בכלקונים, במרחק ארבעה קילומטר. באו הספרדים להתפלל גם כן בחנות. בקושי נדחקו שלושים מתפללים לתוך החנות, השאר התפללו ב'חץ' על המדרכה. לבסוף ברחו האשכנזים ונשארו המספרים.

טוראית ארו מילאה את הפקודה כהלכה. בכנס בנות עמים, שהתקיים בפאריס, השתתפו 21 נציגות שנבחרו בתחרויות בארצן. בעיתוני צרפת, שכיסו את האירוע בהרחבה, זכתה אופירה, תמירה ומקי סימה בשימלה תימנית רקומה, במקום בו לט. בייחוד התלהבו העורכים, וקוראיהם, מתמונותיה, שלובות ידיים, עם הנציגה המצרית.

בעת קבלת הפנים בארמון הנשיא, ובשעת הטקס והסעודה עם נשיא צרפת, רנה קוטי, הקפיד הנשיא שאופירה תעמוד לימינו בכל התצלומים. בטלוויזיה וביר מגי הקולנוע הפכה דמותה למוכרת ברחבי תר, והיא תרמה רבות בהופעתה, בהתנהגותה ובדבריה, ליצירת רגש אהדה מצד מיליוני צופים לישראל.

אישר זאת גם שגריר ישראל בצרפת, ששלח לארץ דו"ח נלהב על הופעתה. הפרט הפיקאנטי: השגריר היה לא אחר מעקב צור — שבשבוע שעבר הפכו אופירה ובעלה למתחריו על משרת הנשיאות. השבוע, נכשלה אופירה בפעם הראשונה בחייה, בתחרות שבה השתתפה. היה זה כישלון שאפשר להתגאות בו. ההצבעה שבה הוחלט לבחור בפרופסור אפרים קצלבסקי, הוכיחה במי היה המצביעים בוחרים, לולא היו יוראים מגולדה. ים-הספרחים והמבוכים שהציף את ביתם הירושלמי של הנבונים, גילה רק שמץ מהאזהרה העצומה כלפיהם.

אולם גולדה רמזה, לא! — ומאומה לא הועיל. פנחס ספיר מיהר לארגן — ייתכן אף שבניגוד לאהדתו האישית — את הגווארדיה הוותיקה, הפעיל את מכונת ההצבעות המשומנת, המאולפת, המכונה פסלה את יצחק נבון כמועמד המיפלגה לתפקיד הנשיא.

תפקיד הנשיא הוא כמובן, עם כל ה'ממלכתיות' שבו, תפקיד פוליטי, ופועלותו של ספיר היתה ללא ספק לגיטימית. בחירת נשיא איננה מספיק חשובה כדי להר"גיו את גולדה, בימים של ערב בחירות. אולם את האזרח ברחוב לא עניינה כל כך הפוליטיקה, כמו שמעולם לא עניין אותו במיוחד מישכן הנשיא. מה שעניין אותו הפעם, היה שגו החלום לראות, ב'מישכן הנשיא, מישהי שתוכל להיות מעין ז'קלין קנדי הישראלית.

ואמר ב'גוריון, כאשר שמע על פסירתו של נבון: „אני מצטער. אני מקווה שיגיע יומי“.

אופירה נבון, שלרגע קם נראה היה שתהיה הגברת מס. 1 הרביעית של מדינת ישראל. אולם כפי שניתן לראות מתצלומה, היה זה טוב מדי מכדי להיות אמיתי: היפהפייה הצעירה, פסיכולוגית במיקצועה וילידת הארץ, הינה נטע זר בקרב גזע המייסדים. לכן לא תשב במישכן הנשיא.

לא לאופירה

שבה לארץ. נמשך הרומן עוד שנה, ואיירה לחופה.

בעוד נבון משתעשע בעסקי הפוליטיקה שלה, החלה אופירה עובדת ב'מיקצועה'. היא התקבלה כמנהלת המחלקה לפסיכולוגיה של איל"ן. הקדישה מאז את זמנה לילדים המשותקים. בנוסף, עבדה גם עם ילדי מ"ח"א החרשים-אילמים. ב'1967 הוזמנה לקונגרס הבינלאומי לפסיכולוגיה שהתקיים אז בפולין. בקונגרס הבא, שהתקיים בשבוע שעבר בארץ, נב'חרת אופירה לתפקיד היו"ר של ועדה ש'טיפלה בבעיות הנפשיות של החרש. היא נאלצה לוותר על מילוי התפקיד. באותו שבוע, היו ידיה מלאות בעיסוקים שהתרחשו סביב תפקיד אפשרי אחר — זה של רעיית נשיא המדינה.

אולם, נראה שאת הנוק העיקרי גרמה לעצמה אופירה לא בהתגלותה כצעירה מודרנית, עצמאית, בעלת חיים משלה, קאריירה משלה ודעות משלה, אלא בכך שזכתה — כמו בכל תחרות אליה ניג'שה — בתואר צברית השנה. בתחרות ש'אורגנה על-ידי העולם הזה בשנת 1956. גברות מהוגנות, הרוצות להיות נש'רות תיהם של נשיאים, פשוט לא עושות דבר רים כאלה — רק באמריקה אולי. שם, זכתה עיתונאית יפהפיה, שניצחה בכל תחרות-יופי שנערכה בכל שנות לימודיה בבתי-הספר בהם למדה — להיות לאש'תו של הנשיא ג'ון פ. קנדי. אבל אמריקה היא לא ישראל. כמובן.

טיול

לצרפת

תחרות „צברית השנה“ נועדה לגלות את הצעירה בעלת התכונות האופייניות ביותר לדור הצעיר. באותה שנה, לתחרות התייצבו שפע מועמדות מקסימות. ביניהן שמות כמו גליה ארקין ושיבולת דה-האן, שהתפרסמו לאחר-מכן. בתואר זכתה אופירה ארו, חיילת בת 20 שהיתה כתבת צבאית ומורה, בעלת עניין במישחק, נגינה בפסנתר וקריאה. בעיקבות בחירתה, יצאה אופירה לצר'פת, לייצג את ישראל בכנס בנות עמים שהתקיים שם.

לפני יציאתה, ציוותה קצינת ח"ן ראי'שית, אלוף-מישנה שושנה גרשונוביץ, על טוראית אופירה ארו: „שתייצגי אותנו בחו"ל כמו שצריך“.

הראשונה
ורה וייצמן, אשתו של חיים וייצמן, הגברת מס. 1 הראשונה של מדינת ישראל.

השנייה
רחל ינאית בן-צבי, אשת יצחק בן-צבי, גברת מס. 1 השנייה של מדינת ישראל.

השלישית
רחל שזר, אשתו של הנשיא הנוכחי, השלישי במיספר במדינת ישראל.

(המשך ממעמד 21)

המאסטר שלה בפסיכולוגיה וחינוך מבור גרים, נבחרה גם לאגודת הסטודנטים ה'מצטיינים' בארצות-הברית — אגודה ש'אליה נבחרים עשרת האחוזים המצטיינים מבין מאות אלפי הסטודנטים ברחבי המדי'נה הענקית.

עם סיום המאסטר, עברה אופירה, שוב במילגה מלאה, לשנתיים בקולומביה, הש'תלמה בפסיכולוגיה של שיקום.

היה זה בעת חופשה בארץ, לפני 11 שנה, שאופירה הכירה, בקפה ורד התל'אביבי, את יצחק נבון. יצחק היה מבוגר ב'15 שנה מהיפהפייה בת ה'26, אולם שני הטיפוסים האינטלקטואלים, בעלי ה'מוחות' החריפים והתפיסה הליברלית, רח'בת-האופק, נדבקו מייד על אותו גל. כאשר חזרה אופירה לארצות-הברית, קפץ אחריה גם נבון לחידוש הקשר. כאשר

PROGRESS

שואבי אבק "פרוגרס" שאינו להם מתחרה בטיב, יופי ואמינות!

3 דגמים לבחירתך -

פרוגרס סופר 70 565 ווט
פרוגרס סופר 650 650 ווט
פרוגרס סופר 80 דה לוקס 650 ווט

- נבדק ואושר ע"י מכוני תקנים ואיגודי צרכנים ברחבי העולם
- מבחר האביזרים הגדול והרב גיוני ביותר
- אחריות מלאה לתקופה של שנתיים
- להשיג בחנויות המובחרות לצרכי חשמל, חנויות הכל-בו ולכוחות הבטחון בחנויות שקם

גזור ושלח

לכב' מ.ט. קולטון בע"מ • שביל המפעל 3 (קרית המלאכה) תל-אביב 66535

נא לשלוח לי קטלוג מפורט של מוצרי, פרוגרס למשק הבית
ללא התחייבות מצידך.

שם

כתובת

מ.ט. קולטון בע"מ

אז החלו לבנות שני בתי-כנסת חד-
שים, אחד לעדה הספרדית והשני, לפי
דברי אנשי העדה הספרדית, קצת יותר
גדול וקצת יותר משוכלל לאשכנזים. באו
הספרדים וביקשו לקבל את בית-הכנסת
שיועד לאשכנזים, בטענה שהם רבים יותר.
"גונן, ראש-המועצה הדתית, סירב, אמר
שה מיועד לאשכנזים וזהו" מספר אהרון
כורש, "ביקשנו הגרלה, גם לזה סירבה
המועצה הדתית. פתחו את בית-הכנסת
ואמרו לנו לכו להתפלל שם, סירבנו להי-
כנס ונשארו בחנות. זאת כפייה, דברים
שנעשו נגד המצפון והאמת."

בינתיים נכנסו לתמונה בני העדה השלי-
שית בשכונה, הצפון-אפריקאים, שהתחילו
להתפלל בבית-הכנסת החדש שיועד ל-
ספרדים. "אין התאמה בין גוסס התפילה
והמינהגים שלנו הספרדים לבין אלה של
המרוקאים, אנו לא יכולים להתפלל
יחד. הדברים עלולים להגיע עד לשפיכות
דמים, ניסיון העבר מוכיח שכבר קרו
דברים כאלה בגלל גוסס תפילה ומינהגים
שונים" טוען אהרון כורש.

"גונן מעוניין בליבוי יצרים ובהפליה
ומכריח אותנו להתפלל עם המרוקאים.
הוא רוצה שהעדות תתקוטטנה ביניהם,
אנשי המועצה הדתית אזהבים לסכסך,"
אומר אלברט זיתוני, אף הוא מבני העדה
הספרדית, "אני מתבייש ביהודים דתיים
כאלה ובצורה שהם מתייחסים אלינו."

גבאי זיתוני
"אוהבים לסכסך"

ווג גלויות: אנוחנו מכירים רק בשתי
עדות, ספרדית ואשכנזית, לא ייתכן שכל
תת-עדה תדרוש בית-כנסת לעצמה. אין
לערייה מיגרש בשביל כל עדה."
"זיתוני ריכו סביבו כמה ספרדים ורוי-
צה בית-כנסת משל עצמו" מסביר גונן
את סערת הרוחות בשכונה החילונית.
"הוא רוצה להיות חזן ופחד שהצפון אפי-
ריקאים לא יתנו לו, לכן כל המהומה.
בינתיים נודע לנו שהם שכרו להם חנות
ירקות ויתפללו שם. המועצה הדתית לא
תכריח אותם להתפלל דווקא בבית-הכנסת
החדש. עד עכשיו שילמנו 350 ל"י כל
חודש שכר דירה לחנות וכן את הוצאות
המישפט והוצאות הפינוי. עכשיו, אם הם
לא רוצים לעבור לבית-הכנסת, זה עניינם
בלבד" כולם הם בעד מיווג גלויות ונגד
הפליה, אך כל עדה טופלת את אשמת
ההפליה על רעותה. כולם, בעצם, מסכי-
מים לפשרה. רק הצד השני הוא זה
שלא מבין ולא מסכים.
בינתיים ממשיכים האשכנזים להתפלל
בבית-ספר בשכונה עד שבית-הכנסת ה-
חדש שיועד לספרדים ואילו הספרדים
מתפללים בחנות הירקות. הם אינם חר-
שים שריחות הבצלים והשומים יפריעו
לאוהבים לשמוע את תחנוניהם. כולל
הבקשה לבית-כנסת גדול ומרווח משלהם.

גם נהג'מונית המסיע עובדים בלתי-מאורגנים לעבודה, וכן כל אדם הנוהג ידו לכך. אולם שרי-העבודה לא ידע, כנראה, שבי מרכזי יפו, לאור השמש, משגשג שוק-עבדו דה בחסות השילטונות, בו מתעשר ראיסי-הראיסיס מניצול עבודתם של ילדים וגב' רים. יוסף אלמוגי אינו מכיר את ראג'יב המדן סאלם.

14 שעות

עבודה לילד

כ ל לילה, בשעה ארבע לפנות-בוקר, מתחילות להגיע למקום מוניות נוש' אות מיספרים עזתיים. המוניות פולטות ערבים מעזה, הנושאים שקיות צידה. המורניות עומדות בשורה, ממתניות ברחוב. אין במקום שלט המורה שכאן רשאיות לחנות מוניות. אולם ראג'יב מחזיק בידיו אישור של עיריית תל-אביב לפיו הוא רשאי לפתוח תחנת-מוניות במקום זה. זהו רשיון מזורז ביותר — שכן החוק קובע כי התחנה ניתנת למוניות מסוימות, בעלות מיספרים קבועים, שהן חברות

(המשך מעמוד 11)
מדורח כתב "העולם הזה":

"עשיתי הערכת-מצב, ראיתי שזוהי הור-דמנות טובה לפגוש את המנגנון המישי-טרתי, המחסה על שוק-העבדים של יפו, ונלוויתי אל ראג'יב. כאשר הגענו למישי-טרתי יפו, הוא נכנס פנימה כבעל-בית. הביאנו אל רבי-סמל וסמל, והאשימנו בצי-לום המוניות ומיסמכיהן-שבונות שלו. הוא תבע מהשוטרים לא לשחררנו. ואכן, הם החזיקונו עד בואו של הקצין ברודו. "ברודו היה פיקח יותר, הבין כי אי-אפשר למנוע צילומים ברחוב, הציע לרא-גיב לשוחח עימנו ולהסביר לנו כמה מסוכנת עבודתו. בדרכנו החוצה, עם רא-גיב, ראינו על הקיר את רשימת הכתו-בות ומיספרייה-הטלפון של קציני מישרת יפו. ביניהם הופיע גם שמו של ראג'יב."

ראיסי

הראיסיס

ה תערבות זו של המישרת להגנת הקבלן הבלתי-חוקי, מארגן העבודה

בארבע בבוקר הומה שוק-העבדים כתחנה המרכזית של תל-אביב בצהריי-יום. עשרות מוניות נושאות מיספרים עזתיים מגיחות מהלילה, נושאות אנשים הרעבים לעבודה, כל עבודה, בכל מחיר.

ארבע בבוקר

מכונית שברולט הדורה עוצרת בחריקה, והמתחנינים בשוק העבדים מתנפלים עליה. מחפש העובדים בורר את הדרוש לו, לוקחו ונוסע. משך כל הבוקר רבה תנועת המכוניות האוספות עובדים לעבודה בלתי-חוקית.

ההתנפלות

התחנה. אסור למונית בעלת מיספר אחר לחנות במקום. ואילו הרשיון המזורז של ראג'יב מתיר לכל מונית לחנות. המוניות מסתדרות ברחוב לפי סדר, הנקבע על-ידי רשימה התלויה על עץ, מעין סידור-עבודה של הסעות. הסדר נקבע על-ידי ראג'יב והמנגנון שלו. ב-4.30 מתחילים להגיע מן העיר הילדים הערביים העובדים במיסעדות כשוטפי-כלים. הילד מוחמד טוען שהוא בן 17, אך מראהו מצביע בבירור על גיל גמור יותר. הוא עובד בסטייק-בר בדיונגוף, מ-12 בצהריים עד שתיים בלילה. סאלים עובד כל החודש רצוף, כולל שבתות, וכאי לארבעה ימי-חופש בחודש. באמצע השבוע, בימי-חופש אלה הוא נוסע הביתה, לעזה. השכר תמורת עבודת-ספרך זו בלילה, מעל לשתי ל"י לשעה ברוטו.

הבלתי-חוקית של ילדים וגברים ערביים מעזה, היתה שיאה של חקירה של דרך פעולת שוק-העבדים של עזה. לפי חוקי המדינה, אסור לאיש לקבל עובד — ובייחוד עובד מהשטחים המוחזקים — שלא באמצעות ליסכת-העבודה. הדבר בא כדי למנוע את אחת התופעות המכוערות ביותר: ניצול עובדים בידי "ראיסיס", בוסים מקומיים המשכירים עובדים כבהמות, וגוברים לעצמם חלק מ-שכר עבודתם.

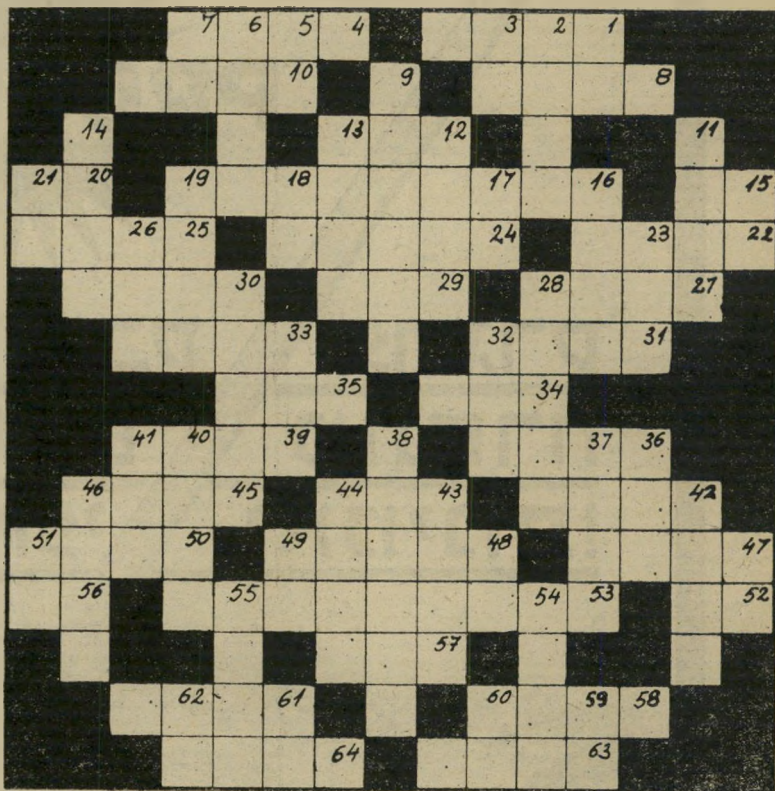
הממשלה רואה תופעה זו כחומרה כה רבה, עד שלפני ימים אחדים הביאה לכנסת הצעת-חוק, המחמירה עוד יותר את הפיקוח. לפי חוק זה, ייחשב לראיסיס

* ראיסי (בוס) הוא שיבוש המילה הערבית "ראיס" — ראש, נשיא, מנהיג.

1856

העולם הזה

חשבוץ

מאוזן:

סגן (6) עוף גדול (7) תבואה (9) בירה אירופית (11) עץ הקשור לחג נוצרי (12) כלי מיטה (13) פטפטן (14) אקס מועמד לנשיאות (15) בית הציפור (16) שליח (17) עמוד מים (18) קולב (19) אש (21) סוג (23) מין פצע (26) רעל (28) מחזה שהפך למחזמר שהפך לסרט (30) ריב (32) מילת שאלה (33) מנה בארוחה, שמקומה לפני המנה העיקרית (36) חלק נקבי בפרה (37) כינוי לגדול משוררי יהדות ספרד (38) טקס יהודי דתי שבוצע רק בבית המקדש (40) סוליסט (41) סוג מס (42) קורה (43) מידת קרקע (44) איזור במצרים העתיקה (46) דג מאכל (47) שקר (48) מלחין גרמני (49) פעוט (51) סוד (54) חלת דבש (55) איכר (59) תואר כבוד מוסלמי (60) כיוון (61) מונח גיאוגרפי (62) תו נגינה.

(1) קללה (4) שונא (8) כינוי לבית המקדש (10) קטטה (12) דבר שאינו ידוע (15) מוץ (16) בירת פרוסיה (20) עוף טור (22) רמאי (24) יחד עם ד'אלמבר ייסד את האנציקלופדיה הצרפתית (25) כעס (27) מיקרוב (29) אות באלפבית (30) כינוי לאחד מחדרי הבית (31) מתכת (33) צורה גיאוגרפית (34) מובח אלילי (35) רעל (36) מה שאין ליהודים (39) מכשף (42) מתלונן (43) קטל (45) גרם שמימי (47) יצור (48) מיכל לנוזלים (50) שחמטאי רוסי גאוני (52) מססיק (53) מדינה קטנה (56) הוא (57) נהר בצרפת (58) עלם (61) מכתב (63) בירה מזרח תיכונה (64) מחלת מין.

מאונך:

(1) זז (2) קשה לב (3) שר (5) משנה,

חשבוץ 1856

זוהי חידה חשבונית. כל ריבוע מסמל סיפרה. לאותן הספרות יש אותם סימנים. בעזרתן של פעולות חיבור, חיסור וחילוק, יש למצוא איזו סיפרה מציין כל סמל של ריבוע.

$$\begin{array}{|c|c|c|} \hline \text{X} & \text{X} & \text{X} \\ \hline \end{array} - \begin{array}{|c|c|c|} \hline \text{X} & \text{X} & \text{X} \\ \hline \end{array} = \begin{array}{|c|c|c|} \hline \text{X} & \text{X} & \text{X} \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{|c|c|c|} \hline \text{X} & \text{X} & \text{X} \\ \hline \end{array} + \begin{array}{|c|c|c|} \hline \text{X} & \text{X} & \text{X} \\ \hline \end{array} = \begin{array}{|c|c|c|} \hline \text{X} & \text{X} & \text{X} \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{|c|c|c|} \hline \text{X} & \text{X} & \text{X} \\ \hline \end{array} + \begin{array}{|c|c|c|} \hline \text{X} & \text{X} & \text{X} \\ \hline \end{array} = \begin{array}{|c|c|c|} \hline \text{X} & \text{X} & \text{X} \\ \hline \end{array}$$

הנער
סאלס טוען כי הוא בן 17, אולם חבריו מעידים כי טרם מלאו לו 14 שנה. הוא למד 9 שנים, הפסיק את לימודיו כדי לעבוד. חלומו — ללמוד באוניברסיטה בקהיר או בבירות. כרגע עושה דוקטוראט בשטיפת צלחות.

עוד ילד מגיע. סלים עובד כשוטף-כלים מ־2 בצאריים עד 4 לסנות-בוקר, מקבל עבור 14 שעות לילה 1.5 לירה לשעה, חוזר כל יום לעזה.
באים עוד ילדים. כולם זביריחוסם עדיין, ילדים רכים הצריכים ללמוד בבית-ספר, ולא באולפנת הניצול. הם ממלאים מוניות, המחזירות אותם לעזה, מביאות עוד עובי דים. כך נוסעות הקמוניות הלך ושוב.

500 ל"י ליום לסרסור

ס מוך לשעף שש בבוקר מתחילים להגיע הישראלים, לבחור בבהמות עבודה. הם באים במכוניות, נעצרים, והי ערבים רצים למכונית, רבים מי יוכה בעבודה. הישראלי בוחר היטב, ממשש בשרירים (מזל שלא בודק שיניים!), ולוקח את השלל. אלה שלא זכו, חוזרים להי תין. בגן, בין העצים, כורעים כמה ערבים ומתפללים תפילת שחרית. אחרים עושים צרכיהם בסינה אחרת של חגן. בלשכת עבודה לא-חוקית זו אין שירותים.
אחד הממתנים להסעה בא כל יום מג'נין. הוא עובד בחברת-שמירה, שומר על מר-כוזית הטלפון. שכרו 650 לירות ברטו לחודש. בדרך כלל מרוויחים העובדים כ־30 לירות ליום-עבודה. בעיקר כבניין או בניקוי-חצרות. ניתן לראותם בצפון תל-אביב, בוילות מפוארות, ואף בקוטגים ליד ביתה של ראש-ממשלה ברמת-אביב פגשה חוליית-הכיסוי כמה מהם.
משכר זה הם משלמים לנהג הטכסי תמורת ההסעה ביום רגיל, חמש לירות

לכיוון אחד, ביום שישי שש לירות, וביום ראשון שבע לירות לכיוון אחד. המחירים עולים בימי שישי וראשון, כי מיספר הבר אים לחפש עבודה או החוזרים לעזה גדול יותר. בדרך כלל הם נשארים לישון ביפו. רחוב 60 מלא כוכים, בהם הם ישנים תמורת שתי לירות ללילה. כוכים ללא שירותים. חדרים בבתי-הרוסים. גם לרא-גיב היה מלון כזה עד שהוא הרס אותו, כדי להרחיב את המסעדה שלו.

כל נהג-מונית משלם לראגיב על כל נסיעה ביום רגיל 3.5 לירות, וביום שישי חמש לירות. תמורת זאת נותן להם ראגיב זכות לחנות ליד המסעדה שלו, ושם הם מוגנים מן המישטרה. ראגיב מרוויח על דמי חסות אלה עד 500 לירות ליום.

מדוע הנהגים משלמים לו? הנהגים מסבירים כי כמה ניסו שלא לשלם לו, ולחנות ליד בית-החולים צהלון. אולם התברר כי המישטרה עוצרת אותם בטענה של הסעת נוסעים ללא רישיון, או כל אמת-לא אחרת. חיו גם מיקרים שבהם הלך ראגיב עם שוטרים, ואמר להם לעצור נהג מסויים סתם ככה, כדי להטיל מורא. עתה בטוחים הנהגים כי ראגיב ממונה עליהם מטעם המישטרה ושרותי-הביטחון וחובתם היא לשלם לו. הם גם סבורים שהכסף, שהם משלמים, הולך לשירותי-הביטחון, ולא לראגיב אישית. עובדה שהוא מוסר למישטרה כל שבוע את רשימת הנהגים והמוניות החונים אצלו, והי זכות להגנתו.

נציג השילטון

ב שעה שש בבוקר מגיע משרתו של ראגיב, וזעבי, אף הוא מעזה. ראגיב אינו נוהג לקום מוקדם כל כך, וזעבי גובה את הכסף מן הנהגים. כאשר ביקרה חוליית-הכיסוי יום קודם לכן, ישבה עם זעבי בבית-הקפה, והוא סיפר בגאווה על עבודתו, הראה את המחברת שבה הוא רושם את כל הפרטים. אולם הוא ניסה להטעות את הכתב ואמר כי הוא גובה 2 לירות מנהג, בעוד הנהגים סיפרו אחרת. כאשר ראה למחרת, בשש בבוקר, ש-חוליית-הכיסוי מצלמת אותו גובה כספים, מיהר להזעיק את ראגיב, שקרא למי-טה. באותו ביקור של חוליית-הכיסוי, יום קודם לכן, נכנס לבית-הקפה גם הקצין ארמנד לוי, מן המדור המרכזי בתל-אביב, שהיה בעבר האחראי למיעוטים ביפו. במישטרה עצמה, לאחר מעצר חוליית-הכיסוי, שוחח כתב העולם הזה עם הקצין ברודו. הוא ציין כי ראגיב עושה עבודה חשובה עבור המישטרה, מוסר אינפורמציה, ומרכז את העבודה הבאה מעזה במקום אחד. מבחינה ביטחונית, הסביר ברודו, יש עניין בעבודתו של ראגיב.

כך, תחת הכיסוי הביטחוני, מקים ראגיב רשת של עבודה גולה תיחוקית, עבודת יידים, גובה חכנסות לא-חוקיות, מנצל את הגנת המישטרה ושירותי-הכיסוי מחוץ. בעיני ערבי עזה מייצג הוא את השילטון הישראלי — מושל בגלוי, לעין השמש.

בחמש לפנות בוקר מתפללים העזתיים בגן תמר ביפו. מעזה, עירם, הגיעו לעיר הגדולה לחפש בה לחם, אולם אללה נמצא בכל מקום — גם בשוק העבדים הנמצא בלב העיר.

תפילה לאלה

אתה מרבה לנסוע.
השבוע יזדמנו לך ב־
רכים אחבים ואהבה
כאחד. חיהרן פן יר-
חיקו שיקולך הקרים
מעליך הזדמנות גדולה
של אושר. כזה חתרנל
עושה אף הוא, את שלו
— ודווקא הוא מסוכן
לך, בהיערכות המזלות
הנוכחית. שבוע טוב
למעשי-פתע, להחלטות שרירותיות, לגי-
חות לעבר הנעלם, את, בת טלח, יכולה
להתברך בחן בלתי רגיל, ביחוד בימי ו'
ושבת. היחזרי בעיסוקיך בשטח הפנימי.

טלה
21 במרס -
20 באפריל

★ ★ ★

חטבודה — זה לא חכל
בחיים. הגיע חזסן ש־
תחילי לחשוב יותר
על בני משפחתך ולהק-
דש להם יותר תשומת-
לב, כי בעתיד הקרוב
תזדקק למלוא אחדותם
והבנתם. אל תהסס לש־
מוע לעצות של אנשים
מבוגרים ממך ובעלי
ניסיון רב משלך, אפי-

שור
21 באפריל -
20 במאי

לו אם עצותיהם נשמעות מיושנות.
בת שור: הסיסמה היא — זהירות.

★ ★ ★

מאוד ביום ד' או ח' —
זכרי שרצית בזה, ולא
עשית שום דבר ביסוי
כדי למנוע את הדבר.
האיש שמנשח שוב
אינו משאיר בפיך
אלא טעם של אפר:
זכרי שגם הוא אינו
יכול לתת לך אלא מה
שאת מרשה לו לתת.

מאזנים
21 במאי -
20 ביוני

אל תחסיס לצאת לבלות הרבה, לע-
רוך טיולים ארוכים, רצוי במכו-
נית, חופעתך היא בעלת חשיבות
מרכזית לבריאותך ולמצב-רוחך, חשבו.

★ ★ ★

טרטן
21 ביוני -
20 ביולי

שהתעוררה שלא באשמתך. יהי
רוחו של חבר לעבודה מרגיזה אותך.

★ ★ ★

אריה
21 ביולי -
21 באוגוסט

רצוי לך לשוב ולחיצמד
אל ידידך הישנים
המתגעגעים לחברתך.
לידם תרגיש טוב יותר.
עליך לשכוח את חי-
לוקי-הזיעות שאירעו
בינכם לאחרונה. ידי-
דך יקנו לך ביטחון
שחשך לך מאוד בימים
טרופים אלה. הגיע ה-
זמן שתפסיק לנדוד מ-
מקום עבודה אחד לשני. חשוב על עתידך.

★ ★ ★

בתולה
22 באוגוסט -
22 בספטמבר

הפסיקי לרכל. משהו
זומם להזיק לך, לאחר
שהרסת בפיתפופיך
משהו חשוב לו. אל
תהסס לדרוש משותף
את אשר הפצת. ההיסו-
סים רק מחזקים אותו
בדעתו לא להיענות ל-
דרישותיך, הצודקות כ-
שלעצמן. שיחה טלפו-
נית בראשית השבוע
תגרום לך נחת רוח לזמן קצר, אך תזיק
לך לטווח ארוך. בת מזל בתולה, נסי
להיכר בדבר אותו היית צריכה לבצע
ושכחת. הרבה דברים קשורים בדבר
זה. לכן הקדישי לו תשומת-לב מירבית.

שבוע נפלא מחכה לך. ביחוד ביחסיך
ההולכים ומשתפרים עם
ליטה להיות בסדר
איתך. קבל אותה ב-
זרועות פתוחות. במי-
שור הפיננסי הכל מת-
נהל כשורה. המשיך ל-
בזבז, אתה בין כה וכה
עומד לזכות בבתי-אחת
בסכום ניכר של כסף.
המשך לעבוד בנאמנות
ובמסירות. הבוסים שלך
מעריכים את זה. לך,
בת מאזניים, מצפה
שבוע שכולו רצוף תענוגות. נצלי את זה.

★ ★ ★

סקרן
22 באוקטובר -
22 בנובמבר

יוס א' פותח פרק חדש במאבק המי-
צועי או האישי. אם תדע להסתכל מסביב
לפני שתקפוץ, לש-
קול את כל האפשרו-
יות ולא להיכנס לחת-
נשיות עקרות —
יש לך סיכוי להרחיק
לכת. פנישה עם נערה
בחירת שיער תוביל
אותך לבחירה מביכה.
תצטרך להחליט —
ומה, אחרת תפסיד
הזדמנות רומנטית
גדולה מאוד. היזהר מלהסתכן השבוע.

★ ★ ★

קשת
21 בנובמבר -
20 בדצמבר

את פוגשת אותו, את האחד. את מסתכסכת
איתו. את עשויה לאבד אותו ביום ג'
שבסוף השבוע. זמן נח-
דר לצאת לטיול עם
חבר או חברה טובה.
זמן עוד יותר טוב לה-
כיר את הנעלם, להיכנס
להרפתקות קלות, לע-
שות שטויות ובכלל, ל-
התפרק. לא זמן מתאים
לעסקים או להחלטות
הרות-גורל. צווי-המזלות:
לבני-קשת, השבוע;
השתעשעו! לבשי בגדים בצבעים עליזים.

הורוס קוב

ועכשיו — השבוע הגורלי. עד כה תת-
כוונת לחיך את הקרקע. השבוע תצטרכי
להלום — כל עוד הי-

נדי
21 בדצמבר -
19 בינואר

ברזל הוא חם. מגע
חברתי חולם את תוכי-
ניויתיך. ביחוד ביום
ג', סוף השבוע, שהוא
גם הירח החדש. אבל
טוב תעשי אם לא תס-
מכי יתר על המידה על
אחרים וביחוד לא על
חברותיך הטובות יר-
תה. על בחורים אינך
סומכת בין כה וכה. חריבי לצאת לסרטים.

★ ★ ★

דלי
20 בינואר -
18 בפברואר

דווקא ביום בו חשבת שכבר נשבר הכל,
ושבו אין מוצא ממצב
מסובך — אתה הופך
לאדם אחר, הכל נפתר
בנקל, חלק בלי בעיות.
זהו שבוע בו טוב תע-
שה, אם תרבה בקשרים
חברתיים, בבילויים, וב-
פגישות עם בני שני
המינים. השתזף, אך
היזהר, במיקצת, על דר-
כי הנשימה שלך.

דגים
19 בפברואר -
20 במרס

אם אתה חושב על בילוי חופשה קצרה
בעתיד הקרוב, זה הזמן המתאים לתכנן
את הפרטים באופן
מעשי. מוטב שתצא
לחופשה זו בחברת
קבוצת אנשים מצומ-
צמת, ותניח להם את
מלאכת התיכנון וקבי-
עת התאריך. מיכתב
רשמי שאתה עלול ל-
קבל בסוף השבוע, יג-
רום לך אינניעומות מי
בחינה כספית מיידית.

שמעון ודניאל בוזגלו (למעלה) ביצעו מהדורה ישראלית של „התפוז המיכני“ (משמאל) אנסו זקנה באלימות, איומים ועינויים אחרי שהתכרצו אל תוך דירתה

משפחת בוזגלו אונסת בצוותא

ישבתי יחד איתם ואחרי כמה שעות עזבתי אותם וחזרתי להסתובב בתחנה המרכזית. כעבור כמה ימים, אני לא יודע מתי, פגשתי שוב את שמעון ודניאל בוזגלו. זה היה בערך בשעה 9 בלילה. הלכתי יחד איתם וישבנו בקפה אחונה על שפת־הים. „אחרי שישבתי איתם בערך שעה הציע שמעון בוזגלו שנלך שלושתנו לעשות פריצה.“

„היתה זקנה, טובה למשכב...“

ני ודניאל הסכמנו. עזבנו את בית־הקפה והלכנו ברגל לרחוב בן־יהודה. זה, כאשר הגענו לרחוב, ליד תחנת ה־מוניות, נכנסנו לחצר של בית. אז ראיתי שבקומה הראשונה של הבית יש חלון פתוח. שמעון עלה על מישטח הבטון, נכנס למירפסת של הבית, ומשם נכנס דרך החלון הפתוח אל תוך חדירה. אחרי נכנסנו גם דניאל ואני.

בית־מישפט לנוער בבאר־שבע וקיבלתי שנתיים להיות במוסד סגור. מספר מאיר בוזגלו, 18, יליד מרוקו המתגורר בבאר־שבע, שהיה אחד משלושת הבריונים ש־הועמדו לדין על אונס הזקנה ברחוב בן־יהודה בתל־אביב. „הוכנסתי למוסד עתי־דור בעכו. ישבתי במוסד בערך 19 חודש וברחתי משם בגלל שנמאס לי לשבת שם. ועכשיו אני דרוש למשרה מאחר וברחתי מהמוסד.“

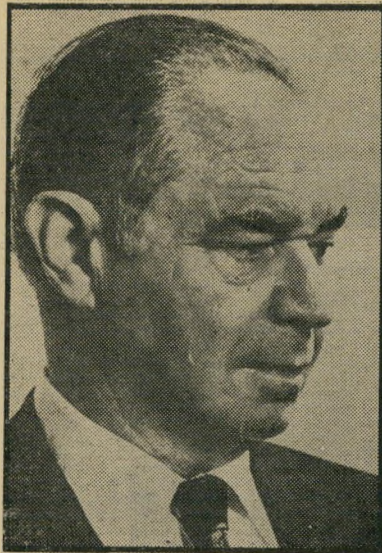
„כאשר ברחתי מהמוסד נסעתי הביתה לבאר־שבע. שם הייתי כמה ימים. ראיתי שהמשרה מחפשת אותי שם ולכן נסעתי לתל־אביב. לא היתה לי עבודה וכל הזמן הסתובבתי בתחנה המרכזית. לפעמים עבדתי בתור סבל והייתי מקבל כמה ל־רות בשביל לאכול.“

ביום אחד, אני לא זוכר את התאריך בדיוק, פגשתי את שני בני־הדודים שלי, שמעון ודניאל בוזגלו, שניהם משדרות. הם עזבו את הבית גם כן והיו מסתובבים בתל־אביב. פגשתי אותם בבית־קפה נוגה.

„אני בת 64. ב־22 ביוני בבוקר, בערך בשעה ארבע, התעוררתי משנתי בדירתו. ראיתי עומד בפני בחור ערום. הוא נראה לי כבן 14. הוא אמר לי שהוא אונס אותי. כשרציתי לענות לו, אז סתם את פי. ברגע זה נכנס בחור שני אל החדר וכידו קרש. הוא נתן לי מכה על הראש. נרמתי לי שנם על הצוואר נתן לי מכה, כי הצוואר נפוח לי עד היום. הוא אנס אותי. מצאתי את עצמי על הרצפה. שדרשה בחורים שהיו שם אנסו אותי. הראשון במיטה והשני והשלישי אנסו אותי על השטיח. אחר־כך התקרב אלי אחד מהם ומספריים כידו ושם לי אותם על הצוואר כשהם פתוחות והצוואר שלי בין הלהבים. באותו זמן הוא שרף אותי בפני בכמה מקומות בסיגריות. הוא אמר לי: „עכשיו אני אחרוג אותך — איפה הכסף?“ אמרתי להם שהכסף בבנק. אבל כשהוא עמד על שני והוסיף לתת לי מכות ולשרוף אותי עם הסיגריות אמרתי לו שיש לי תכשיטים. בינתיים נעים שעו־יהוד שלי. הבחור מצא עוד פראנקים שווייצריים ולקח אותם וגם כמה דולרים שהיו בתוך הכרית בחדר השני. אחר־כך הם הסתלקו.“

לקטע מתוך הסרט התפוז המיכני. אבל זה התרחש בישראל, בליבה של תל־אביב. והטרגדיה היא טרגדיה של אלמנה ששלושה בריונים צעירים התפרצו לדירתה כדי לגנוב ותוך כדי כך החליטו גם לאנסה בצוותא. זהו גם הטרגדיה שלהם. „לפני שלוש שנים בערך נשפטתי ב־

משפטים ספורים, פשוטים, נטולי דרמטיות. התיאור יבש, חסר את ה־אלמנטים הרגשיים והפילסופיים שהיו חופ־כים אותו, בקולנוע למשל, לסצינה מזע־זעת. אבל בתוך משפטים יבשים אלה מקופלת טרגדיה. התיאור והמעשה יכולים היו להתאים

"בדירה היה חושך, משיך מאיר בווגלו את סיפורו, "כפי שאני זוכר, עברתי דרך המיטבה ונכנסתי לחדר. ושם ראיתי את שמעון ודניאל צומדים ליד מיטה. בתוך המיטה שכבה אשה. אני לא שמתי אז לב אם היתה מבוגרת או צעירה. ראיתי ששמעון מוציא גתחת לכרית, שהיתה מונחת עליה. ראש של האשה, תבילה של כסף. "אחר-כך התחלנו לחפש עוד בדירה. לא מצאתי שום דבר. אחרי כמה זמן באו אלי שמעון ודניאל ואמרו לי, בוא נשכב עם האשה ששוכבת על המיטה. אמרתי להם שאני לא רוצה לגעת באשה ושלא יעשו לה שום דבר. אבל שניהם המשיכו להשפיע עלי שבכל זאת נשכב עם האשה. אני לא רציתי ואמרתי להם: בואו נצא מהדירה, אם אתם לא רוצים אני יוצא לבד. הם לא ענו לי ואני אמרתי להם שאני יוצא מהדירה. יצאתי מהדירה מאר תו חלון שנכנסתי.

שביצעו שלושת הצעירים בני ה-18 שתקפו זקנה בלב תל-אביב, אנסו אותה והתעללו בה באכזריות. בתמונה, מימין לשמאל, שופטי בית-המשפט המחוזי בייסקי, וולנשטיין וצלטנר.

עבירות שפלות ביותר!

שלושת שופטי בית-המשפט המחוזי בתל-אביב את המעשים הנדירים

לוח לארץ ממרוקו בשנת 1965. חודשים מספר לפני העלייה מת אבי המשפחה מהתקף-לב. אשתו ושמונת ילדיהם הגיעו לארץ והשתקפו בעיירת העולים הנגבית שדרות. תחילה ניסו הילדים הגדולים שבמשפחה להישאר במקום ולעזור לאם בכלכלת המשפחה. אולם כעבור זמן קצר עזבו הגדולים את דירת המשפחה וחיספו מזלם הרחק משדרות. האם נשארה לבדה עם שלושה מילדיה הקטנים, ששמעון ודניאל היו הגדולים שבהם.

אבל הם לא נשארו שם לבד. אחותם הגדולה, בת 26, גרושה שילדה שני ילדים מחוץ לגישואים, מסרה אחד מהם לטיפול לאמה. אחות שנייה, נשואה, שהתגוררה אף היא בתל-אביב היתה ידועה לחוק כמי שמנהלת אורח חיים מפוקפק. כאשר מלאו לשמעון ודניאל 16 שנים הם עזבו את בית אדם בשדרות ועברו לחיות אצל אחי-יהיה בתל-אביב.

האם, אשה בת 54, ניסתה לצאת לעיבודות שונות כדי לפרנס את ילדיה. אולם היא היתה חולנית ולא קיבלה עבודות. איש מהילדים לא תמך בה.

שמעון בווגלו, הגדול משני האחים, עלה לארץ כשהוא בן 11. במרוקו, טען, למד בבית-ספר והיה תלמיד טוב. אבל בארץ לא השתלב במסגרת הלימודים ולא ביקר בבית-ספר באורח סדיר. בגיל 13 נשלח ללימודים במוסד מיוחד, שם למד כשנתיים ימים. אחר כך עזב את בית-הספר והצטרף לחבורת נערים עבריינית.

היתה זו קהילה עבריינית בראשותו של עבריין מבוגר, המוכר למשטרה, בה שררו מנהגים מוסריים, חברתיים ומיניים-סוטים, שהשאירו את רישומם בתחתיות של שמעון. מגיל 15 החל שמעון להסתובב עם החוק. כל הנסיונות לשקם אותו, עלידי שירות המבחן לנוער ועל ידי עבודה במחנה צבאי, עלו בתוהו.

תוצר הסביבה

בה גדלו

בני בווגלו, כתב שמעון בווגלו מכ- תב אישי אל השופטת שולמית וולנשטיין, שהיתה בהרכב בית-המשפט, כתב שמעון במכתבו, בין השאר: "פונה אל כבוד השופטת נער שכל עולמו חשך עליו ומקווה שהשופטת תעזור לי להלבין את עולמי. אני נער צעיר שעקב התאכזרות הגורל נתקלתי באדם שגילו 27 אשר גיי דל נערים והסיתם לא לחזור הביתה. אני חיתי תחת השפעה בתיקוה, שאותו אדם ידריכני בדרך הנכונה ובמקום זה ביקש תמורה עבור זה שגידל נערים ודרש ש- נלך לגנוב ולבצע פשעים. על-מנת שהוא הבטיח להעשיר אותנו היות ואני נער רך ופגיע וקל-דעת השתכנעתי לדבריו.

"מעולם לא יישבתי בבית-סוהר, אבל בשבתי הוכיתי ולמדתי רבות על דברים שלא חשבתי מעולם: מעשים מגונים וביצוע מעשי סדום בגופי תחת איום, השחתת פנים. אני מעולם לא עישיתי סמים, אבל בכלא כן עישיתי תחת איומי ומעשי אלימות. אני חי בפחד שאני אימכר לסמים ואז לא יהיה באפשרותי

זה לציין שכאשר נכנסתי לחדר היה כבר בלגן בבית וראיתי שהם כבר עשו חי- פוש בבית. לכן אחרי שיצאו מהחדר, שם שכבה האשה, יצאנו שלושתנו מהחלון דרכו נכנסנו לדירה."

חיים בקהילה

עבריינית

מאיר בווגלו, יחד עם שני האחים דניאל (18) ושמעון בווגלו (19) הועמדו לדין, כשהם נאשמים בשלוש

אמרתי להם שאני לא רוצה. אני ומאיר ישבנו על כסא. ברצוני לומר, שכאשר נכנסנו לדירה מאיר ודניאל, לקחו אותי לחדר שלה ושם ראיתי על המיטה שר- כבת אשה אשר נראתה לי זקנה עם שערות לבנות שהיו לה.

"לי לא היה אומץ לנגוע בה ולכן עברתי לחדר השני ביחד עם מאיר ואחי דניאל נכנס לחדר היכן שהאשה שכבה. כעבור מיספר דקות שמעתי שאותה אשה אמרת לדניאל: אני אשה זקנה, אבל לא שמעתי צעקות או כל דבר אחר. כעבור מיספר דקות, אחרי שדניאל

אשמות חמורות: אינוס בצוותא, שוד חמור והתפרצות לבית-דירה.

מה הרקע של שלושה צעירים בגיל העשרה, שאחד מהם, דניאל, הוא כבר נשוי, שהביא אותם לבצע מעשה התעור- ללות אכזרי בנקמה, ללא כל סיבה נראית לעין?

את התשובה על כך קשה היה למצוא מהלך משפטים של שלושת הצעירים, ה- נראים צעירים מכפי גילם. הם הכחישו מכל וכל את ההאשמות שיוחסו להם, ניסו לטעון שהעדות שהוצאו מהם עלידי המשטרה הוצאו מהם באיומים ובכוח. אבל ייתכן שהתשובות, כמו שאלות נוס- פות, נמצאות בעברם של שני האחים בווגלו.

משפחתו של אלברט בווגלו עמדה לעי-

גמר, נכנס לחדר מאיר. דניאל התלבש ונכנס לחדר הדר גמ כן ועלה על האשה. אני לא שמעתי שהם מדברים ביניהם, ולא קולות של התנגדות של האשה. אני רוצה להגיד שבין שני החדרים היו תה דלת לא סגורה, ואני ישבתי מול הדלת וראיתי איך שדניאל עולה על ה- ספה היכן שישנה האשה ואחרי שירד מ- הספה, התלבש ומאיר עלה על הספה. כע- בור מיספר דקות ירד מאיר גם כן מ- הספה והם שניהם באו לחדר איפה שאני ישבתי וראיתי שמאיר מחזיק בידו כרית שמתוכה הוציא שטרות כסף. בין אחי ומאיר התחיל ויכוח. אני לא יודע על- מה הם התוכחו ביניהם. יתכן והם לק- חו משהו שרצו להסתיר ממני. אני רר-

"אחרי שיצאנו מהמסעדה כל אחד הלך לכיוון אחר. יותר לא פגשתי את דניאל. את שמעון פגשתי ביום שנעצר בקפה של נעים על שפת-הים. אני רוצה להגיד וגם נשבע, שאני לא שכחתי עם האשה ההיא ולא נגעתי בה כלל. וגם אמרתי לשמעון ודניאל שלא יגעו בה. אני רק לקחתי את הכסף משמעון ויצאתי מהד- רה. אני מתחרט על מה שעשיתי, רוצה לגמור עם הכל ולהתחיל בחיים חדשים." עד כאן סיפורו של מאיר בווגלו. היתה גירסה קצת שונה על מה שאירע. סיפר שמעון: "כאשר נכנסתי לדירה, מאיר ודניאל אמרו לי, שבתוך הדירה ישנה בחורה צעירה ערומה ואמרו לי, בוא נניח אותה ביחד. אני בכלל לא רציתי וגם

(המשך מעמוד 33)

שום תקנה מלבד לבכות על הרס חיי. האח הצעיר, דניאל, ששמעון המבוגר היה תלוי בו, הוא הבעייתי יותר בין הרשניים. כבר בגיל 16 עשה נסיון להתאבד דות בעת ששהה במוסד לעבריינים צעירי רים. על נסיון זה חזר במהלך משפטו, בעת שהגיעה אליו הידיעה כי אמם נפטרה ממחלה מאתרת. הוא חתך את ורידיו, נשלח לבית-חולים וניצל. כתוצאה ממות האם השתנה כליל. המטפלים שעקבו אחריו ציינו, כי הפך מאדם סעיל ואחראי למשהו שאיבד את האגרגיה שלו, וחי מכוח האגרציה הנפשית בלבד.

בן-דודם של השניים, מאיר בזלוגו, הוא עבריין מועד שבגיל 15 כבר נתפס על ביצוע חמש התפרצויות, נידון לצו למעון לעבריינים צעירים. כשיצא מהמעון נתפס פעמים מספר על התפרצויות, גניבת רכב ונסיון לשידור מזויין.

בדרך כלל, כשעבריינים בגילים אלה מובאים לביח"המשפט, אפילו על פשע חמור ביותר, נוסה בית-המשפט להתחשב ברקע שלהם ובגילם, לתת להם הזדמנות מתוך תיקוה להחזירם למוטב. אלא, בר מקרה של שלושת בני בזלוגו, היה המצב כזה שגם שירותי המבחן וגם בית-המישפט נאשו מכל תיקוה.

"לא נוכל להיות גורם בשינוי באורח חייהם ולא נמצא מוסד שנוכל להציעו כאלטרנטיבה", אמרו אנשי שירות המבחן תן למבוגרים. גם שלושת שופטי בית-המשפט המחוזי בתל-אביב, השופטים זאב צלטנר, משה בייסקי ושולמית חלנשטיין, קבעו באופן חד משמעי:

"אין לנו כל ספק שכל אחד משלושת הנאשמים בעל את המחלונת שלא מרצונה, כפי שסיפרה. כאשר הנאשם מספר 1, שמעון בזלוגו, ניסה להוציא את עצמו מבין הבודלים היתה לו רק מחשבה אחת: להציל עצמו מאישום חמור זה... בפניו שלושה צעירים מסוכנים ביותר. מבחינת ההגנה על הציבור, הסיכון שהם מהווים אינו קטן בשל כך שבמידה מסוימת הם תוצר של הסביבה בה גדלו. הם לא הראו סימן חרטה כלשהו. אין תיקוה מבוססת להחזירם למוטב. העביר אותם שלהם הן שפלות ביותר וקשה להבין איך שלושה צעירים יכולים לרדת לדרגה כזאת שהם אונסים בצווחת אשה זקנה באונס שהיה מלווה אלימות, איומים ועיינויים..."

שלושת התפוזים המיכאניים משדרות ובאר-שבע נידונו לארבע שנות מאסר על ביצוע השוד החמור וההתפרצות לדי-רתה של הזקנה, על מעשה האונס נידונו שניים ל-8 שנות מאסר ואילו השלישי, דניאל בזלוגו נידון לעשר שנים נוספות. העונש המקסימלי על פשע של אינוס בצווחת הוא 20 שנות מאסר. אמר סגן פרקליט מחוז תל-אביב, סברין שרטר, ששימש תובע במישפט: "אנו שוקלים

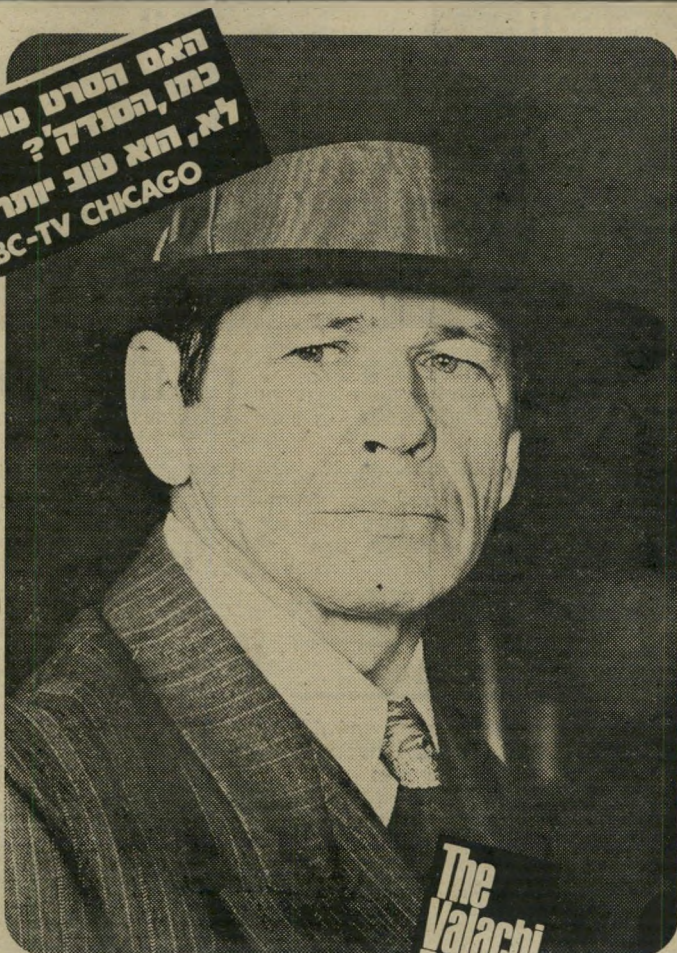
תובע שרטר
"העונש קל מדי"

אפשרות להגיש ערעור על העונש... ואילו שלמה הופמן, מנהל שירות-המבחן למבוגרים במשרד-הסעד, אמר: "איי-אם שר במקרים אלה להאשים את מוסדות הרסע. כשעובדים עם נוער עברייני אין מדובר רק בתקציבים אלא בהתעניינות מגבוה. הבעיה אינה שייכת רק למישרד-הסעד אלא למדיניות הממשלה. כדי לשרות את טיב העבודה הסוציאלית עם נוער פרובלמטי יש להכין כוח אדם מתאים. אם יתחילו בזה עכשיו אז רק אולי בעוד שנתיים אפשר יהיה לשפר את המצב. כדי למנוע מקרים מעין זה צריכה הממשלה לשנות את מיקום העבודה הסוציאלית עם נוער עברייני בסולם העדיפויות של המדינה."

ברונסון מגיש משחק מרשים שחייב לזכותו באוסקר 73

VARIETY

האם הסרט טוב כמו, הסנדרה? לא, הוא טוב יותר!!!
NBC-TV CHICAGO

The Valachi Papers
by Peter Maas

צ'רלס ברונסון
בסרטו של טרנס יאנג

עובדות ולא דמיון

מסמכי המאפיה

לפי ספרו של פיטר מאס

לינו ונטורה בתפקיד דון יטו ג'ובזה

לינו ונטורה ג'יל אירלנד וולטר קיארני אמדאו נזארי אנג'לו אינפנטי יטו ג'ובזה מריה ואלצי דומיניק פטרלי גאטס ראיוה לאקי לוצ'יאנו

הצגת בכורה ארצית בבתי הקולנוע

ירושלים
"הבירה"

חיפה
"ארמון"

תל-אביב
"חן"

פורום פילם בצבעים רק למבוגרים

סיקורת

שמעון לביארי, אחד משלושת השחקנים המופיעים מדי ערב במועדון הסאטירי של בימות, מקדיש את היום לפעילות חלוצית של ממש, שאם כי איננה מוארת באורות הבמה, הרי יש בה כדי להאיר את הדרך לתיאטרון, לדורות הבאים לפחות: הוא מכין את הארכיון הראשון לתיאטרון בישראל. ליתר דיוק, זהו הארכיון לתיאטרון עברי ואיד, שמשכנו במעטפות, מעטפות, בארונות שבאחד האולמות בבניין מכסיקו, המשמש את הפקולטה לאמנויות ולתיקשורת באוניברסיטת תל-אביב.

שמעון, שהוא עצמו בוגר החוג לתיאטרון של האוניברסיטה, והישתתף ב כמה הצגות בתיאטרון המיקצועי, מוצא עניין רב בעבודתו. אם כי יש בה הרבה בעיות טכניות אפילו וקטנות, כדוגמת: מה הצורה היעילה ביותר לאיסוף קטעי מאמרים ועיתונים? האם לקרפס, האם להדביקם, איך לשמור על הדפוס שלא יטשטש במגע יד, ברבות השנים? איך לרכז את החומר הרב ביותר על אותה הצגה כך שיתפוס את המקום הזעיר ביותר? איך לשמור הקלטות?

במשך שנה וחצי התלבטו שמעון, ו אנשיים אחרים, ביניהם חברים ומרצים מן החוג לתיאטרון בבעיות הללו, ובימים אלו כבר זורם החומר לתוך המעטפות. כל מה שניכתב, ו/או הוקלט בחוכניה ובספרייה בימיו, בעיתונים ובכלי התיקשורת ה אחרים ייאסף וימויין, בתקווה שארכיון זה יהיה חלק מארכיון ענק שמתכננת הפקולטה, בהנהלת פרופסור משה לזר, ושיכיל ספרייה לקולנוע ולתיאטרון, ארכיון ל תיאטרון ישראלי ואיד, למחול ולמוסיקה ישראלית ואולי גם לתיאטרון כללי, אם

שמעון לביארי
לדורות הבאים

ירצה השם וירצו המשקיעים הנדיבים, ובנייתם, אם יש מישהו הרוצה לפנות את מדפיו מחומר מעלה אבק על תולדות התיאטרון הישראלי ומוכן להקדישו ל רשות הכלל — שמעון לביארי, אוניברסיטת תל-אביב, זו הכתובת.

ספרים

עוקי המכר,

אלופי הריקנות

„גלגלים“, מאת ארתור היילי, ב' הוצאת „בנטס“, 1973. 501 עמ'.
Wheels — Arthur Hailey — Bantam 1973

„הבשורה“, מאת אירווינג ואלאס, בהוצאת „קורגיי“, 1973. 701 עמ'.
The Word — Irving Wallace — Corgi 1973

שני רבי מכר אלה אשר גרפו הון בשנה האחרונה באמריקה, מוכיחים שהשיטה הישנה והטובה האומרת שהדרך הטובה ביותר להצלחה, היא לחקות הצלחה קודמת, פועלת עדיין. היילי, שהרומנים שלו מבורכים בעשרות דמויות השוות ביניהן בה שיבותן ובשטחיותן, מתפעל הפעם מתעשיית המכוניות, על כל הפועלים בתוכה, מן המנהלים הגדולים והחשובים ועד לפועלים הפשוטים. הכל כתוב בלשון בומבסטית של שופר-פירסות המנסה כביכול למכור את האמת ללקוחות, אבל למעשה אינו מתכוון אלא לשבח את שולחיו. ברור שתעשיית המכוניות היא תעשייה ענקית, צריך להבין את קשייה העצומים, צריך להעריך את מאמציה להתקדם עם הזמן ולעמוד באתגרים החברתיים, וכן הלאה וכן הלאה. ולמרות שהעבודה ביצור מכוניות היא קשה והיא מפרכת, היא

גדעון שמר
בגלגל אופי המוסדות —

מוסקו אלקלעי עזב את התיאטרון ה קאמרי לאחר 11 שנים ומילחמת עצבים ארוכה ואכזרית. אלכס פלג המתין שנתיים בבטלה מאונס בהבימה עד שהחליט לחפש את גורלו בלי המכונה הגדולה והמסומנת של התיאטרון הלאומי. גדעון שמר אכל כל תפקיד שהוטל עליו בקאמרי, ואחרי שקיבל מדי ערב דלי מים צוננים על ראשו בקומדיה דלוחה כמו השבוי בקומה ה-14, התברר לו סופית: אם רצונו לשמור על בריאותו ועל אהבתו לתיאטרון הוא צריך לגנוח מן התיאטרון הזה.

היום, יחד עם עוד שבעה שמות מן המפורסמים בשפופרת התיאטרון בישראל, מחפשים שלושתם חלום שנידס. הם רוצים לעבוד אחרת, יחד, שווה בשווה ובי אהבה. 10 נפשות הקימו את במה 73. אנסמבל חדש. עם פני לוביש ומרים ברנשטיין-כהן, ושושנה רביד ואורנה פורת. ויש גם מנהל אדמיניסטרטיבי, גרשון בילו, ובמאית עדנה שביט ותפאורנית לידיה פינקוס-גני.

וישנה עוד אשה, זו אשר על נישמתה ישחקו שלושת הגברים את ההתחלה החדשה: הדד גאבלר. הדד המורכבת וה מלתקת של איבסן, ילידת 1890 שישנם הטוענים שהיא כליך מודרנית, שטרם גילו אותה. כל שחקנית חולמת להיות פעם אחת הדד, וכל שחקן רוצה להתמודד פעם עם אחד משלושת הגברים החזקים סביבה. הבעל, המאהב והמאהב לשעבר. ואם מוסקו אלקלעי מתוודה ש„משתדלים הפעם לשחק את הניסטר“ ומיד מתנצל ש„זה נישמע בומבסטי“, הרי מחרה אחריו גדעון שמר ש„מה שמתחת לכתוב זה המעניין ביותר“. ואז מתערב אלכס פלג באנחה גדולה, וגדעון מתהדרר לפתע. ברגע זה משתתקים שלושתם. האם פירושה של שתיקה זו — הבט אחורה בזעם? וברגע אחד הם מסתכלים אחד בשני ויודעים: גורל משותף היה לכולם עד היום בתיאטרון הישראלי.

מוסקו: האמת היא בכל תיאטרון רפרטוארי בארץ לא לבמאי ולא לשחקנים יש זמן. חשק ועניין להוציא את הניסטר מתחת לשורות, מכל מהזוה.

גדעון: זה בגלל אופי המוסדות. **מוסקו:** זה מתחיל בצורה בה מודיעים לך שאתה משחק תפקיד מסויים. פשוט שולחים לך הודעה במכתב.

גדעון: או שאתה קורא על כך ב עיתון.

מוסקו: כן, כך נודע לך שאתה משחק משהו.

חק משהו. כן, זורקים לך את הטכסט. **גדעון:** רצינו לעבוד יחד כפי שצריך לעבוד. לכן הקמנו את במה 73. רצינו

לחלק תפקידים בצורה טבעית וללכת ב דרך אמנותית שאנו מזדהים איתה ו שאינה מוכתבת על-ידי פוליטיקה של מנהלים הרוצים בלהיטים קופתיים. שר אלים אותנו: מה פתאום אתם עושים את זה? זה לא פתאום. כולנו אנשים עסוקים מאוד: פני מלמדת, לידיה, הציירת הכי עסוקה בארץ. מרים ברנשטיין-כהן — מופיעה בהצגות יחיד, אורנה פורת מנהלת תיאטרון בעצמה. לכולם יש פרנסה בכבוד. אבל לא פרנסה אנחנו מחפשים, אנחנו מחפשים חלום נידרס. אנחנו רוצים להרגיש שאנחנו עובדים בלב פתוח ובלי להשקיע 90 אחוז מן האנרגיה

אלכס פלג
— נגרם הרבה סבל —

הגברים של הדד

על שטויות, על קומדיות שהצליחו באמר ריקה ולכן צריך להעלות אותן גם כן, או על כל מיני מחזות רקק ושיקולים של מנהלים — הרי בארץ יש רעב ליצירה משובחת!

אלכס: לי יש תחושה ברורה מאוד: כל אחד שמחליט לעסוק בתיאטרון ורוצה להיות שחקן — יש לו המון חלומות ור מנטיים. זה כרוך בהרבה סבל. אבל ה רגילים שלו לו כליך באדמה. הוא חמים, הוא חולם, הוא מוכן להיאבק. ומה קורה לו? הרי אנשי התיאטרון בארץ תופכים לאנשים ציניים. זו איזו הגנה שהם מפתחים כלפי המוסדות. מה אני מוצא פה? נשימת של רומנטיקה. וזה הרי מה שצריך להיות בעבודתו של שחקן!

מוסקו: יש לנו הרגשה כאילו כולנו קיבלנו מין ילדות שנייה. מצד אחד ישנה הנאיביות והתמימות והשמחה, ומצד שני — הנסיון והמעמד של כל אחד. כל אחד מאיתנו שייך כבר תפקידים ראשיים ויחד זה ניראה כמו חובבים רומנטיים המיתר בססים על הנסיון האמנותי. וכולנו שותפים, וזה לא משנה כמה שורות ומה למישהו — הנה פני לוביץ' מופיעה כ ברבת המשרתת ויש לה רק עשר שורות!

כני שלא ידעו על קיומו, פרק שהתגלה כביכול באיטליה וחושף סודות כמוסים על חייו של ישו. כותב הפרק — גיימס הדציק, אחיו הצעיר של הנוצרי, ובין הדברים שכתב, רמז כאילו ישו לא מת על הצלב, ועוד סודות מקודשים שכאלה. ואלאס מתנפל על המו"לים המקודשים באותו שצי-קפף ששמר לפרנוגראפים, ולמעשה, חוק מתוכן הספרים, ההבדל אינו גדול. גם כאן הפרשה מסתיימת בבית משפט, אלא שפלג זה היא מובילה את הקורא בסיל מאורע על פני כל אירופה, מאמסטרדם לפרנקפורט ומלונדון לרומא, ואגב מאשרת לגיבור כמה משלים מוגר מנטיים, כמותם יודעים רק גיבורי ואלאס.

מוסקו אלקלעי
— וזורקים לך את הטכסט —

אלכס: ומה זה משנה, הרי באנגליה כששחקן מפורסם צריך בהצגה מסויימת להזיז כסא ותו לא הוא אינו נעלב. הוא יודע שבחודש הבא הכל יתהפך ותוא ישחק את המלט.

גדעון: לכן בלונדון נתנו לפיטר הול לנהל תיאטרון כשהיה בן 29 בלבד. הוא לא פקיד ותיק. הוא היה איש תיאטרון מוכשר כמו שד. הרי בישראל לא יודעים לספח אנסמבל. כאן מנהלים תיאטראות בשיטת הפרד ומשול. אתה רוצה לדבר עם המנהל? אין לו זמן. הוא נוסע לפלייפייניס. הוא בישיבה מחוץ לעיר. הוא עסוק. כך לא מנהלים תיאטרון! הדג מסריח מהראש.

מוסקו: כאן אנחנו עובדים בשביל התענוג. הנה, הבמאית, עדנה שביט, הביאה גישה מדעית חדשה. היא מאמינה שהודת זה מחזה על מה שאנשים עושים לאנשים, מה שאנשים רוצים להיות והם נילחמים באחרים כדי להגשים את עצמם. לכן, ביקשה עזרה של איש מדע. פסיכיאטר. הוא בא להרבה חזרות ומביא בחירות רבה מאוד לעבודה. לדוגמא, מיקרה בולט מאוד של שושנה רביד. היא משחקת את תיאה אלבסטד שעזבה את הבית כדי לחיות עם מאהבה הקודם של הדד גאבלר, איילרט לוברג. אותו מאהב (אלכס פלג) כתב יחד עם תיאה ספר שזכה להצלחה גדולה. ואז הוא נוסח את אהובתו תיאה וחזר העירה בכונה לפגוש את הדד ולחזור לחיי הוללות. ואז בליל השתוללות הוא מאבד כתביד ששוב הרבה יותר מן הספר שכבר יצא לאור. כתביד שנועד להעלות את חשיבותו של הספר. ואחרי אותו לילה נילפט כדור מ אחד מאקדחיה של הדד, ואיילרט גוסס. והנה תיאה, אותה אשה שעזבה את בעלה ואת כל היקר לה בשעתו כדי ללכת אחרי האהוב, נשארת במקום ומתחילה להתקשר אל בעלה של הדד. שושנה רביד לא מצאה לעצמה תשובה משכנעת על השאלה: מדוע היא איננה רוצה לבית-ההורים? מדוע היא נשארת במקום.

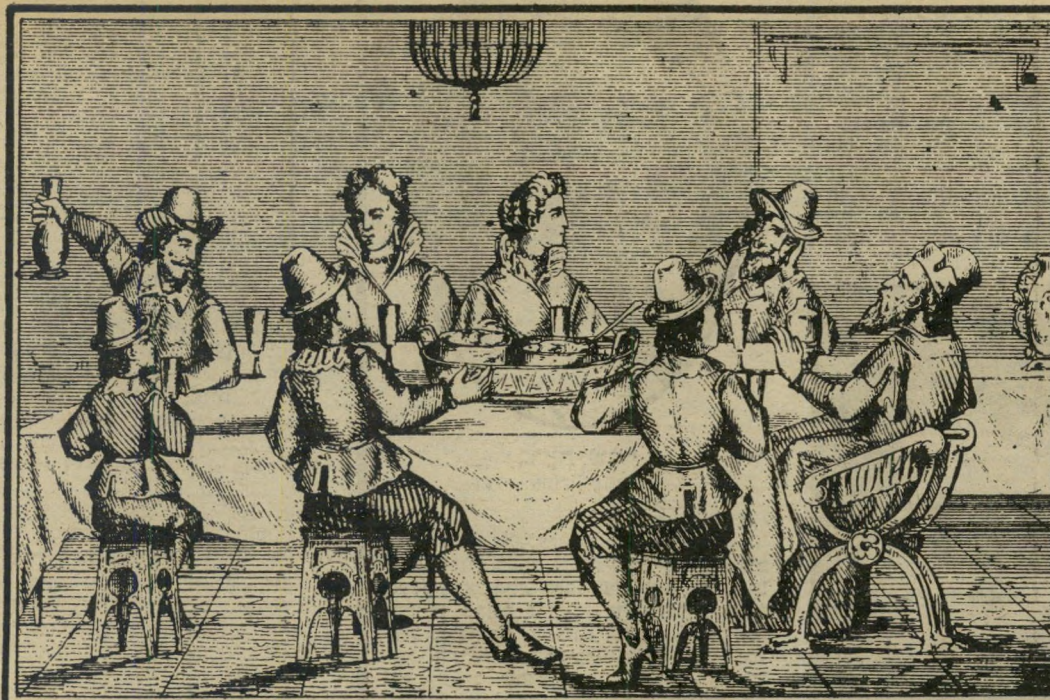
ואז ניכנס המדען לתמונה. היה לו הסבר פסיכולוגי ברור. הפסיכיאטר הסביר כי כל אשה נשואה או לא נשואה בהריון שבעלה או מאהבה מכריח אותה להפיל את עובריה היא עושה כן, היא מנתקת לחלוטין כל קשר עם אותו גבר. והנה אותו כתביד היה כילדם המשותף. ברגע שהמאהב איבד אותו ניתק הקשר ותיאה הרגישה את עצמה משוחררת וזרה.

עד כאן, המשתתפים. 10 נפשות, פסיכיאטר אחד והנריק איבסן, במה 73, מחפשים בהתנודות, ומה רוצים למצוא?

מוסקו אלקלעי: אפשר לצטט אותי בדם קר: תיאטרון עושים בשביל הצלחה!

מה שמשותף לשני הספרים הוא צילו של ראלף נאדר, האיש שהפחיד את המימ של האמריקאים במסע הצלב שלו נגד התעשיית הגדולות והשחיתות שסביבו. נגלגלים מתייחסים אליו בתיעוב (מה מבין האיש בתעשיית המכוניות ואיד הוא מעין להתקפת את האנשים החרוצים והמסורים האלה) מעורב בהערצה, ואילו בבשורה ההערצה גלויה לגמרי.

ועוד משותף אחד: אין כל צורך להתיאמץ בכדי לקרוא את שניהם. אם השטחיות המשוועת שלהם אינה מרדימה את הקורא כבר בעמודים הראשונים, אזי הוא יכול להתגבר עליהם במהירות גדולה, למרות מספר העמודים הנכבד של כל אחד מהם.

פסח כזה עוד לא היה!

מה נשתנה הפסח הזה?
שבפסח השנה
תשבי לסדר נינוחה,
כי מלאכת הבישול
הפכה להנאה
בתנור החדש של **פזגז**

שלל צבעים שיתאימו למטבחך
מבחר דגמים שיתאימו לצרכיך
תנאים נוחים שיתאימו ליכולתך
הכניסי תנור **פזגז** חדש לביתך-
וגם את תאמרי:
פסח כזה עוד לא היה.

רוצה שתהיי מרוצה

פזגז **PAZGAS**

מכות ב"קול-ישראל"

בחיי, כבר נמאס לחזור על זה, אבל מה אני אשמה שזה ככה? אני מתכוונת לאימרה שהיפודים הכי טובים מתרחשים בשידורי-ישראל דווקא מאחורי הקלעים, ולקהל, שמשלם עשר לירות לחודש כרטיסי-מיני, משאירים רק את הברארה.

שידורי-המתח האחרון כלל מכות-ירצח, משטרה, אמבולנס, וכל היתר. המקום: מחלקת-החדשות של קול-ישראל בירושלים.

הזמן: מוצאי-שבת האחרונה. התסריט החל לפני כחודשיים, כאשר **אילן גור**, כתב קול-ישראל לענייני דת, נשא לו לאשה את הצנועה והחסודה, קריי-נית קול-ישראל **גילה נתוב**, שהפכה, בעקבות האקט הזה, ל**גלילה גור**.

אולם נראה שלריביון-עולם היה איזה חשבון עם הכתב לענייני-דת. אולי הוא דיווח על איזה אירוע, שם למעלה, בלא רספקט מתאים, או משהו כזה. העיקר, לא חלף חודש מאז החתונה — והחתן הבלונדי והמתיר נאלץ להיפרד מאשתו הסרייה, הקטנה והשחורחורת, לצאת להגן על מעי רכות-ישראל.

גם המילואים הארוכים ביותר נגמרים פעם, וסופו-סוף חזר החתן לחיק אשתו האוהבת. למחרת, חזר גם למערכת. שם, גילה אילן מעשה-ישטן. כלומר, סיפור-ישטן.

התברר שאחד הקוליות, **משה נגבי**,

משירות ישחרר

רק המוות

בישראל, ליאורה גניס היא בחורה שיכולה להרשות לעצמה גם לא לעבוד, לחיות רק מהקפיטל. לא של מארקס. של אבא.

לאבא גניס יש וילה מקסימה בסבי-יון, שלא לדבר כבר על שרשרת תחנות דלק פה ושם, וזוטות דומות. בתחנות-הדלק של אבא גניס מקפידים מאוד על שירות אדיב ללקוח, ונראה שאת החיי-נוף הזה חווה בעיר זרה, תפסה לה מחיר, החדיר האבא בליאורה כמו ש-צריך.

לפני זמן, יצאה ליאורה לסיבוב קטן באירופה, להחליף את אוויר דיונגוף-הי-מורעל במשהו רענן יותר. נחתה בלונדון, וכמו בחורה רצינית, הקדישה את זמנה לא רק לבילויים, אלא גם ללי-מודים.

היא נרשמה ללמוד אנגלית בקנסינג-טון סקול, הנמצא באחד האזורים ה-יקרים של הבירה, ובנוסף לכך, לא תאמינו, החלה גם עובדת פה ושם. לא כלכך בשביל הכסף, כמו בשביל העיקרון. כמו כל צעירה בעיר זרה, תפסה לה ליאורה ג'וב בתור אופ-אר — מטפלת בילדים. וכתוספת, עבדה גם בתור שמר-טיפה.

אבל הקאריירה השמרטיפית שלה הגיעה לקץ מהיר. את האמת קשה לדעת מכאן, מתל-אביב הרחוקה. אולם אמם של הילדים ששמרטיפו-עליה ליאורה טענה שהיא התקשתה להתמצא בחומי-ריאה-מור שלה, בבוקר שלאחר הלילה שבו ליאורה שמרה על טפה.

התוצאה: ליאורה לא הוזמנה עוד. אך לא היה זה הסוף. למחרת בא אביהם של הטיפ, ובפיו סיפור מעניין, שאם הוא נכון — הוא מוכיח רק עד כמה חזרה ליאורה ברוח השירות: לדברי הבעל, טיפלנה אליו ליאורה ל-מישרו, הסבירה לו כי לאור העובדה שבעתיד הקרוב הוא לא יוכל לצאת עם אשתו לבלות, עד שימצאו שמרטיפית חד-שה — היא מתנדבת לצאת איתו בי-ערבים, להשאיר את אשתו עם הטיפ בבית. רעיון, מה יש לדבר.

השודדת מגיעה

רטייה על העין, אילה דיין. שודדים או לא שודדים?

מובן שעל הסיפון יהיו כל המיומי, והאירוע יזכה לכיסוי בטורי החברה של גדולי העיתונים בארצות-הברית ואירו-פה, מהניו-יורק טיימס ומטה. ואחרי זה היא תאסוף את המתנות, תסיר את הרטייה, תסגור כמה עניינים שוטפים נוספים — ותבוא אלינו כדרי-כה עם הילדים, העוזרת, המטפלת, ה-אומנת ואני לא יודעת מה עוד. ואם היא תרצה לעשות כאן עוד מסי-בת שודדים קטנה, לא בעייה. ניתן לה חסקה.

לתשומת-לב כל חברי אגודת חובבי **כריסטינה פאולוצי**: הנסיכה חור-זרת אלינו הקייץ לביקור נוסף. מה ש-מסורת יכולה לעשות.

אבל לפני שהיא חוזרת, היא תערוך, בחודש הבא, מסיבת יום-הולדת קטנה לילדיה.

הפעם תהיה זו מסיבת שודדיים. כריסטינה, הנאלצת להתחרות בחברה בחוגי-הסילון הבינלאומי בזוהר וטירוף, מצאה באיזה מוזיאון-ימי ספינת שודדי-ים עתיקה, אורגנולית, השקיעה אוצר קטן בשיפוצה. שמה בה צוות, והביאה אותה לנמל ניו-יורק.

באווירה זו תתקיים מסיבת יום-ההור-לדת, כשכל המשתתפים יבואו כמובן מחופשים בבגדי שודדים. פריט הכרחי:

השחקנית מתגרשת

זוכרים את **אתי אולמן** ככוכבת של מיצרי טיראן? זוכרים אותה בי-אבישג השונמית בקאמרי? זוכרים אותה בליזיסטרא-טה?

זוכרים אותה מי-הסיבובים בדיזני-נוף? והמסיבות ה-מטורפות? ומכל מוקדי הבילוי?

מי שזוכר, ורו-צה לחדש את הזי-כרון, יכול להתכר-נו: ביום שלישי שעבר, התגרשה אתי מבעלה, וחור-זרת למחזור היפה-פיות החופשיות.

אתי נישאה ל-אקס שלה, איש-קומנדו של חיל-הים, לאחר רומן סוער. הסערה שכ-חה לאחר שני-תיים, כאשר אתי החליטה שמספיק לה סערות, והיא רוצה קצת שקט ויבשה, יבשה ו-שקט.

היא לקחה אם-כן את בתה ה-יפהפייה, והלכה אל השקט.

לא שהוא יהיה כלכך שקט, עד כמה שאני מכירה את העניינים.

אתי אולמן

לשכב או לא לשכב?

הבן-אדם צריך להיות מברז, בשביל לסבול את כל הצרות האלה. כאילו לא מספיק לו, למזל-ההסתדרות **יצחק בן-אהרן**, שהוא צריך להתמודד, יחיד, נגד כל הממשלה — ואולי עוד לנצח, חסידות-הילה — נוספו לו השבוע גם צרות מבית. מה שהתגלה בבית ההסתדרות, היה חמור ביותר. עד כדי-כך, שבן-אהרן התייצב אישית בראש החקירה המתנהלת בימים אלה.

החקירה נפתחה בעיקבות תלונתה של **מזכירה** נגד אחד מהבוסים של הוועה"פ. לא, לא תקבלו את שמו, למרות שהשם מוכר לכם מהעיתונות.

התלונה, בקיצור, טענה שאותו **מנהיג ציבור נודע** הגיש לאותה מזכירה לא נודעת הצעה משכונת, שהיא לא יכולה היתה לסרב לה, כדברי הסנדק.

ההצעה: לשכב איתו ולזכות בקידום בעבודה — או לא לשכב, ולזכות בצרות. תיריה מזו: לדברי המתלוננת, זה כבר מינהג מימי-ימימה אצל הבוס דנו, שהוא כמובן נשוי ובעל שרשרת של ילדים, ולא פקידה אחת נאלצה כבר לשכב תחת לחציו. אלא שהמזכירה שלנו, הפעם, החליטה לא לשכב. במקום זה, החליטה לפתוח את הפה.

למה בכה

החתן?

זה בדיוק מה שרצו לדעת כולם, ביום שלישי שעבר, בחתונת החדשה של **צביקה ליפוביץ**, גיסו של **אפריים קישון**.

התשובה היא שהוא לא בכה בכלל. להיפך.

מה שגרם לקהל המכובדים לחשוב מה שחשב, היו עיניו האדומות של צביקה. הם לא ידעו שזה נגרם לא מבכי, אלא מלילה ללא שינה.

צביקה, קבלן מצליח שהיה נשוי בי-פעם האחרונה, זמן קצר, לדיילת אל-על, התחתן עם סרן בקבע בשם **רותי**.

מובן שהנישואים החדשים, מושכים ככל שיהיו, היוו חוויה טראומטית חרי-פה לצביקה, שהתרגל, מאז גירושיו ה-קודמים, לחיי החופש והדרור. כדי להרגיעו, ברגעיו האחרונים של החופש, אספוהו ידידיו, ערב החתונה, לתוך ידיהם הנאמנות, אירגנו לו מסיבת-רווקים כהלכה.

המסיבה התקיימה בדירתו של **דני חסידוב**, והשתתפו בה כל הרווקים, ואלה שחושבים עצמם לרווקים, ואלה שי-היו מתים לחיות רווקים.

בחדש בבוקר, כשהכל עייפו מריקודים וכולהי, אספה החבורה העליונה את עצי-מותיה העייפות, וכולם יצאו לסיבוב-שחרית בבארים של תל-אביב, ולשיחי-רווקים עם החתיכות שם.

אז אתם יכולים להאמין לי שהוא לא בכה.

הילד

מתחתו

בכלל יום שלישי האחרון הית מלא וגדוש. עוד אחד שהתחתן באותו ערב היה עורר-הדין **יצחק ריבנטר**, המוכר יותר, בגוים שבהם הוא מוכר יותר, בשם **איציק הילד**.

הילד בן 26 נשא לו לאשה את **גילי עזרת**, בתו של **מנחם עזרת**. אביה של גילי, עמל-מכס ואיש-עסקים מוצלח, התפרסם לפני כחצי שנה בקשר לאיזה הברחה במכס. לא משהו גדול, רק קצת סחורות בשווי של חצי מיליון ל"י. מכל מקום, שלטונות-המכס הם כידוע קפדנים גדולים, ואינם מוכנים להעלים עין אפילו על עבירות קטנות, ועזרת חטף קנס כבד. אולם נראה שמשו בכל זאת עדיין נשאר לו, גם אחרי הקנס, אם-לשפוט לפי החתונה המפוארת, שהתחוללה בן-האר-רנים שבמבואותיה המזרחיים של ת"א. אז שהיה להם במזל טוב, גם לילד וגם לילדה.

הדעות בינינו

מאת אורי אבנרי

22 - 20 במרץ 1973

שיח על שיי"ח

בגשם שוטף

במשך שעות נעדרתי מאולם הכנסת. יחד עם כמה מאות צעירים עמדתי בחוץ, בגשם השוטף. היתה

זאת הפגנה נגד העונשים המדחמים שהוטלו עלידי עסקן של ע"מ, בלבוש שופט צבאי במילואים, על חברי שיי"ח, שמילאו חובה מצפונית והפגינו נגד ריסוס שדות עקרב. אך בשעה שנערכה הפגנה זו, כבר נחלנו את הניצחון המכריע. מייד עם היוודע העונשים, שיגרנו מיברק למושל הצבאי של הגדה, ודרשנו את ביטול גזר-הדין. באותו זמן הגשנו הצעה דחופה לסדר-היום: "הצעה מס' 2032 — ביטול גזר-הדין על נאשמי שיי"ח". נשיאות הכנסת לא הכירה בדחיפות. אבל המושל הצבאי היה חכם יותר. הוא המתיק את העונשים — מחצי שנה מאסר לחודש אחד, ומקנס של 3000 ל"י לנכס ל-500 ל"י.

נחרי הגשם השוטף בחוץ, היה נעים לחזור לאולם הכנסת, שהיה מחומם, נוח — וריק.

115 מקומות

ריקים

כמה זמן עוד ישתוק הציבור למראה השערוריה של היעדרות חברי-הכנסת, וכמה פעמים עוד יבחר בחברי-כנסת נעדרים.

נדמה שהשבוע הגיעה השערוריה לממדים חדשים. בשעה שנערך הוויכוח הכללי על מישר-האוצר — אחד הוויכוחים החשובים ביותר — נכחו בממוצע 5-3 ח"כים! בהגיע תורי, ישבו באולם רק היו"ר, סגן שר-האוצר, ח"כ שמואל תמיר (שנמר לנאום) וחברו לסיעה, אליעזר שוסטק, שהקשיב לי. יחד עמי — 5 ח"כים.

פתחתי את דברי כלחלון: **אורי אבנרי:** אדוני היושב-ראש, אדוני סגן שר האוצר, שני חברי-כנסת נכבדים, 115 כסאות ריקים. היו"ר **ראובן ארזי:** אל תוציא עצמך מן הכלל.

אורי אבנרי: אני נכלל בחשבון.

המפגינים מול בניין הכנסת

אליעזר שוסטק: סיעה שלמה מקשיבה לך. **אורי אבנרי:** לכבוד ייחשב לי!

בתום נאומו (ראה מסגרת) נסתבר שכל שאר הנציגים נעדרו: **היו"ר ראובן ארזי:** חברי-הכנסת מיקונים איננו באולם. חברי-הכנסת שלום כהן איננו באולם. חברי-הכנסת אביהור איננו באולם. חברי-הכנסת, בזה תם הדיון על פעולות מישר-האוצר.

מייד לאחר מכן נערך הדיון על "חוק המקדמה", שנתן לממשלה להעביר 252 מיליון לירות (!) לקרן ש אין עליה מיקום של הכנסת.

זה עמד להיות ויכוח גדול. בבוקר ערך ח"כ יוחנן בדר את אחד מתעלוליו, נכנס לישיבת ועדת-הכנסת

דרוש מטכ"ל סוציאלי למילחמה באביונות - ומיתקפה בכל החזיתות

ניווך, את חוסר התנאים בביהמ, את החינוך מסוג ב' שיקבלו בבית-הספר, את העבריינות הצעירה בגיל 16-17, את הפשיעה או ההתנונות לאחר מכן. זהו קורס כל, אסון אנשי להרבה אלפי מישר-פחות — אבל לא רק להן.

זהו גם אסון לחברה. כי חברה שבה מתהלכים רבבות צעירים כאלה, הנמצאים במצב של התמרדות נגדה, מצב של תסיכול תמידי, של הסינון החברתי שלהם הוא מרידה נגד החברה — חברה זו שוקעת משנה לשנה בתהום של בריונות. החיים החברתיים בה הופכים לגיהנום, מהרהוב ועד לאורם הקולנועי.

זהו גם אסון לאומי. הוא גובע מהעובדה ששיכבת האביונים הופכת במידה רבה עדות מסויימות. והמוצא העדתי מתחבר כאן עם התופעה הסוציאלית. זוהי סכנה

אזכיר רק את הפרשה של בית-פינחס, שאת המצב הנורא בו השפנו, גילינו ופירסמנו בהעולם הזה, אך המצב לא בא על חיקונו. ואחר כך קרה שם האסון הטרנאי, כאשר כמה ילדים נחנקו בלילה מתנור נפט, כתוצאה מרשלנות פושעת.

ללחום בעוני ולא בעניים

יש במדינה שיכבה שזמה התפוסה כמעט גליקסמים של אביונות תורשתית.

היא נגרמת על-ידי התחברות והשתלבות של גורמים שונים: מצב חברתי ופסיכולוגי, מצב מישפחתי, מצב השיכון, מצב החינוך, מצב כלכלי. הכל יחד יוצר מצב שממנו אין מוצא, פשוט אין מוצא.

במקום לומר את הדברים השיגרתיים על פעולות הסעד של המדינה, השתמשנו בזכות-הדיבור שלנו על פעולות מישר-הסעד כדי להציג כמה רעיונות מהפכניים:

אורי אבנרי: נודמן לי הבורק לעיין בתיק של בית המישפט, שבו נדונו הנאשמים באחד הפשעים המוזעזעים ביותר שאירעו בזמן האחרון בארץ.

שלושה צעירים פרצו לדירתה של אשה כבת 65, איימו לחתוך את צווארה במיספריים, שרפו את אפה בסגריות דולקות, ביצעו בה אונס קבוצתי, ושדדו את כספה (ראה עמודים 32-33).

בתיק מצויים דינסי-חשבונות של המישטרה ושירותי המבחן — והרקע אופייני להרבה אלפי פשעים יותר ופחות חמורים.

שלושת העבריינים הם שני אחים ובן-דוד, כבני 18.

מעגל הקסמים הנורא

איומה לשלמות האומה ולעתידי המדינה. זוהי סכנה, קודם כל מפני שהתופעה נ"י תנת נסקד לניצול על-ידי רמזונים גזעניים מהם סוג הנפסד ביותר, עסקנים פוליטיים שאין להם מה למכור חוץ מצבע עורם, והמבקשים לכנות קאריירות על ניצול התיסכול והמרירות של השכבות האלה — לא על-ידי מאבק סוציאלי לתיקון, אלא על-ידי הסתה גזענית, ובין שני הדברים האלה רובת תהום.

מה אפשר לעשות כדי להילחם בתופעה זו? אינני מאמין שדי בכסף בלבד כדי לפתור את הבעיה. דרושה התארגנות אחרת למילחמה באביונות.

מיתקפה נגד האביונות

בשעתו הקמנו מישר לקליטת העליה, מתוך מחשבה שזוהי שיכבה אנושית בעלת בעיות מיוחדות ובעלת ייחוד חברתי, ולכן דרוש מישר מיוחד שיטפל בבעיותיה. הייתי רוצה להעלות את המחשבה שאותו הדבר נכון לגבי שיכבת האביונים בארץ ושי דרוש מישר מיוחד לטיפול בבעיותם, כשם שמישרר הקליטה מטפל בבעיות העולים.

דרוש מישר שירכוז ויתאם את כל הפעילות, שיהיו לו סמכויות רחבות מאוד, לא רק בתחום המצומצם של הסעד, אלא גם בענייני שיכון, חינוך ועבודה. רק על-ידי ריכוז כל הטיפול אפשר לתקוף את הבעיה באופן רציני.

דרוש מטה שיראה את הבעיה על כל מיגורה, ויתכנן מיתקפה רב-שנתית בכל המיגורים גם יחד. בהעדר מילחמה כזאת כאביונות אני חווה שחורות, אדוני היושב-ראש, ואני חושש שהי בעיה תחמיר משנה לשנה.

אתה משגם תשלומים-סעד למישפחה מרוב כתיידים, ובעודך משגם את תשלומי-הסעד, אתה כבר יודע שבמישפחה זו גדלים המועמיים ל"תשלומי-הסעד של מחר" — במיקרה הי טוב ביותר. במיקרה הרע ביותר — הם מועמדים ל-בתי-הסוהר ולמוסדות לעבריינים צעירים.

אינני מאמין, אדוני היושב-ראש, שהממשלה ערוכה למילחמה בתופעה הזאת. המדינה לוחמת רק בסטיות בעבריינים ובפושעים.

למעשה היא לוחמת בעניים, במקום להילחם בעניים. היא לוחמת באביונים, במקום ללחום באביונות.

אין נכונות, נפשית, מוסרית או אירגונית, מצד הממשלה, להכריז מילחמה על התופעה עצמה, כדי לחסל אותה תוך מיספר שנים.

זה גם נובע מהעובדה שיש גישה מסויימת אצל חלק מחברי הממשלה עצמה. עולה בדעתי אימרתו של שר-הביטחון, שאמר לפני שבועות אחדים שבארץ "אין אנשים הישנים מתחת לגשרים", שהמצב "אינו נורא", ו"זה לא אסון" אם לא יעשו דבר בשטח זה. מילים אלה נחרתו בזכרוני: "זה לא אסון".

זהו אסון גדול, אדוני היושב-ראש!

טרגדיה, בריונות

והסתה עדתית

המצב הוא אסון בכמה מישורים. קודם כל זהו אסון אנושי, פשוטו כמשמעו. במדינה נולדים מדי שנה אלפי צעירים, הנדונים מראש לחיים של גיוון, שניתן לחשב מראש את דרך חייהם, את ה-

הנאשם העיקרי הוא יתום מאביו, בן לאם זקנה שהיא חולה אנושה. בבית היו עשרה ילדים. שתי אחיות הן יצאניות. שני הילדים הצעירים יותר מסובכים עם החוק בגיל 15 בערך. הם התגלגלו במוסדות שונים, וצברו גליון ארוך של הרשעות קודמות. שני אלה גרו אצל שתי האחיות היצאניות. יחד עם בן-הדוד התפרצו לדירת הזקנה וביצעו את הפשע הזה.

בתיק יש הודעה של קציני-מבחן, האוי מרת: לנו אין עוד מה לעשות, את הצעירים האלה אי-אפשר לתקן, ואין לנו מוסדות בשבי"ד. ולמעשה הם הזמינו את השופטת לשלוח אותם לבית-הסוהר. השופטת דנה אותם ל-14 ו-12 שנות מאסר.

אני רוצה לשאול: מה יקרה לצעירים אלה, אחרי שייצאו מבית-הסוהר, בעוד שמונה או עשר שנים? איך הם יוכלו אחרי זה להסתדר בחברה כלשהי?

הקורבנות לפחיהאשפה

השאלה היסודית, אדוני היושב-ראש, היא: מה קורה להרבה אלפי צעירים בארץ, שעליהם אמר היום שר-הסעד שהם "דור שני למצוקה, דור שלישי למצוקה"? איך פורצים ממעגל-הקסמים, שכל מי שנולד בו — אין לו מוצא ממנו?

זוהי מחלה בריונית. ומישרר הסעד, עם כל רצונו הטוב — ומוזנו מכירים ברצון הטוב של עובדי הסעד — יכני לתת רק אספירין להקלת הכאב. הסעד עוזר, אבל אינו פותר דבר.

למעשה זורקת החברה את קורבנות השיטה הזאת ל"פחיהאשפה שלה, לבתי-הסוהר, למוסדות לעבריינים צעירים, למוסדות של חולי-נפש, למוסדות למפגרים. לגבי חלק מהמוסדות האלה יודעים לנו דברים חמורים מאוד.

הכנסת אינה אקוואריום, שהשוואים בו

מוענועים בפיהם מבלי להשמיע אומר...

לא חשוב מדוע חברי הכנסת בן-אחרון משמיע דווקא עתה, ובצורה זו, את האשמותיו. (מותר לשאול איך הוא ממשיך לכהן כ"נציג המפלגה בהסתדרות ובכנסת, כאשר הוא מאשים מיפלגה זו ביצירת פרענויות לאומיות כ"כזונה תחילה, כמעולה בשליחותה, כצביעות. איך הוא קורא לבחור בעד מיפלגה זו?) הדבר האחד החשוב הוא שהדברים נכונים. יש מדיניות מכוונת, המעשירה את העשירים, והדואגת לכך שהפער בינם לבין האביונים לא יקטן. מדיניות זו ממקדת במישר-האוצר. שם מוחלט מי יהיה עשיר, ומי יהיה עשיר יותר. מערכת מסופעת של מענקים והטבות מכל הסוגים, הניתנים ללא קריטריונים אובייקטיביים לפרור טקציונרים מיפלגתיים, ופרטיים. גרמה וגורמת לעלייתם המסחררת של עשירים מופלגים. השיטה כנוויה על-כך שהמדינה נותנת מידינות לאנשים פרטיים, כדי שאזה יצברו רווחים ללא הגבלה, מבלי להסתכן במאומה.

...דרוש בירור נוקב על הצורך בשינוי חריף ב"דרך המיסור, והחלוקת ההכנסה הלאומית, המענקים, הפטורים ממסים, וכיוצא באלה...
...הגעתי למסקנה שיש איוונים אסומות ו"לכבות יותר מדי מדרשנים!

המוסר של בן-אחרון

אדוני היושב-ראש, כל הדברים שאמרתי עד הרגע הזה יצאו בימים האחרונים מפיו של נציג בכיר של המערך, שליח מיפלגת-העבודה על כס מוזל ההסתדרות: חבר-הכנסת יצחק בן-אחרון.
מן הראוי היה שחבר-הכנסת, שבפיו האשמות כה כבדות ומחשבות כה מעמיקות, ימלא את חובתו הציבורית והפרלמנטרית, וישמיע את הדברים כאן, מעל הדוכן הזה. הרי לשם כך בחר העם בחברי הבית הזה. הכנסת אינה אקווריום שהשוואים בה מנע-

בפני אולם ריק, התקיים הדיון השנתי על מישר-האוצר. פינחס ספיר לא בא, וגם יצחק בן-אחרון נעדר כרגיל.
השתמשתי בהזדמנות זו לשם תרגיל פרלמנטרי בל-תישיגותי:
אורי אבנרי: כבוד היושב-ראש, כנסת נכבדה...
...הפער החברתי הקיים במדינה הוא תוצאה של מדיניות מכוונת ומודעת...
...קייטוב חברתי זה הוא התפתחות מיפלגתית, שאיש מאיתנו אינו רוצה בה...
...מבחינה תיאורטית, נקבעת מדיניות זו על-ידי וע' דת-השרים לענייני-כלכלה, אבל מבחינה מעשית היא מוכתבת על-ידי מישר-האוצר...
...אני לא עוסק במסע ההישגים של המדינה. יכול לעשות את זה מישהו השולף פינקס שחור, וקורא מתוכו חמישים או שישים מיספרים יפים...
...אניני יכול להצביע על הישגי המדינה, כל עוד לא נפתרו הבעיות החברתיות...
...החברה הקיימת בישראל היא רכושנית-קפיטליסטית, גם אם לא כולם קפיטליסטים. חברה זו, שבה קיימים פערים כאלה בין עושר ועוני, נוגדת את יסודות תנועת-העבודה...
...אנו חיים במצב של סוציאליזם הפוך, כתוצאה מהפקעת רכוש הציבור על-ידי הפרט, ויש להפסיק תהי ליד זה, המסכן את קיומנו...
...בנק-ישראל מפרסם את כל הנתונים על עקירות השכר, אך גם בבנק וגם באוצר אין להשיג נתונים על הצבר-הון...
...אדם אינו יכול לעשות הון במדינה, בלי היתר וע' דת-השרים הכלכליים, והדבר נקבע על-ידי שניים-שלושה אנשים...
...המונופול של מיפעל ערית מעיד, ששתיים-שלוש מיספחות יכולות לצבור מיליונים...
...גם בתנועה הקיבוצית יש רווחה וחיים טובים, למרות העבודה הקשה, וגם בה דנים על השקעות בבורסה ובניירות-ערך, במקום להקים מיפעלים...
...בשם הקדושה של הפנטום וקליטת העלייה, אנו מרפרים יפה את הקן שלנו...
...האם אפשר-אמר שחלק עשירי מהאוכלוסיה מקבל יותר מ-20% מההכנסה הלאומית, וחלק אחר 5% ממנה? כל אלה גובלים בפרענויות לאומיות. הם לא רק אסון חברתי-סוציאלי...
...אין אלה דברים משמיים. זו תוצאה ממדיניות של אנשים, מדיניות שונה וטועה...
...המדיניות הכלכלית הנוכחית של הממשלה איפשרה ל-150 אלף מיספחות במרוצת השנים להתי-עשר ולצבור הון, וזאת בשעה שעדיין מצויות במדי-נה 110 אלף מיספחות דלות-אמצעים, שלהן 40 אלף בנים ובנות, החיים בשולי החברה...
...150-200 אלף מיספחות, בעלות יכולת, יכולות למנוע את הדלות של 60-70 אלף מיספחות, הנימצ'אות בשולי החברה...
...עדיין אין לנו מכונית לכל מיספחה, ועדיין אין לנו מילכה לכל ילד...
...השכלה, כמו התרבות והבידור, נישללים למעשה מהפועלים, בשל עול הפרנסה המוטל עליהם...
...יש ממי לקחת ולמי לתת.

דג בשם בן-אחרון

הסיכון כוזב על הנדב הירוע, משדמי-המיסים. ראינו זאת בפרשת אוטוקרס. ראינו זאת בפרש נתיב-נפט. ראינו זאת בפרשת ורד. אנו רואים זאת עכשיו שוב בפרשת התעשייה האווירית. במשך שנים יאחזו את עינינו בסיפורי-הצלחה מפוברקים על מיפעל-ענק זה, בחוצפתו הרגילה סירב שר-הביטחון למסור למילאת הכנסת פר-טים עליו ואף להשיב על שאלות. עכשיו מסתבר שיש כוונה לחוקק שישים מיליון לירות חובות של מיפעל משגשג זה.

רועי-זונות שעלו לגדולה

אנשי העולם התחתון הבין-לאומי, רועי-זונות שעלו לגדולה, וטיפוסים מפוקפקים מכל הסוגים באים לארץ, מקבלים פה הטבות פנטסטיות, והופכים בני התפנוקים של המישר, בעוד שחסרות פרוטות לקיצבות ויקנה ולתשלומי-סעד לקורבנות השיטה הזאת.
כדברי בן-אחרון, זהו סוציאליזם הפוך. זהו גם ספי-טאליזם הפוך. יוזמה פרטית ללא סיכון פרטי, שכל-כולה שלוחת יד לתוך קופת הציבור.
השר ספיר הודיע שלא יתווכח עם חבר-הכנסת בן-אחרון. אבל אין זה עניין פרטי של שני אישים. זהו יוכו לאומי, ויכו הנוגע ליסודות חיינו וחברתנו. אני תובע מישר-האוצר תשובה ברורה ומ-מצה מעד הדוכן הזה.

כנסת ללא תוכן

אדוני היושב ראש, מהי הסיבה לכך שבויכוח על מישר כל-יך מרכזי כמו מישר-האוצר, הנוכחות ה-ממוצעת בבית היא בין 3-5 חברי-כנסת? הסיבה המרכזית לכך היא, ששום ויכוח יסודי כזה אינו מתנהל בכנסת. הוא מתנהל במקום אחר — מעל דפי העיתונות, ובהשמצות אישיות הדדיות. ואילו הכנסת, בית-הנבחרים של מדינת-ישראל, הופכת למכניזם פורמלי לאישור מעשיו של מישר-האוצר, ללא פיקוח אמיתי, ללא ביקורת, וחבריה-הכנסת — ובראשם חבר-הכנסת בן-אחרון — ממלאים כאן את פיהם מים.

זאב ב. מעריב

נעים בפיהם, מבלי להשמיע אומר. זהו הכית להשמעת דיעות ולמאבק על הדיעות.
אולם אם חבר-הכנסת בן-אחרון הוא אילם כאן, רשאי וחיוב אני להביא את דבריו בפני הבית, לא רק כדי שיונצחו בפרוטוקול, אלא כדי ששר-האוצר ימסור לבית את התשובה שהוא חייב לו. שהרי הוא הנאשם מיספר 1 בכתב-אישום זה.

החוק לביטוח בריאות המיפלגות

„חוק המס המקביל“ מטיל על כל המעסיקים ב-מדינה לשלם מס מקביל עבור כל עובדיהם, גם כשאינם חברים בשום קופת-החולים.
החוק עצמו הוא צעד מתקדם, במיטגרת השיטה המפגרת והקיימת. לכן לא הצבענו נגדו. אולם הוא נוגד את עקרונות הבריאות הממלכתית. הוא גם אינו מחייב את קופות-החולים לקבל כל אדם לשרותיהן.
נמנענו מהצבעה, והסברנו זאת כך:
אורי אבנרי: לא הגשנו הסתייגויות, ולא הצבענו בעד או נגד, מפני שאנו שוללים את הבסיס שלה. לפני שבע שנים הכריז שר-הבריאות המנוה, ישראל ברזילי, שאני נשארת החייל האחרון בחזית המערכה למען הלאמת שרותי-הבריאות. הוויכוח של היום מוכיח שזה נכון גם עכשיו.
חוק זה יעביר מאות מיליוני לירות לקופות-החולים המיפלגתיות, העושות כנסף כ"י תוך שלהן, ללא פיקוח מבקרי-המדינה, וללא דמוקרטיה פנימית של ממש.

גם בשטח זה, המדינה היא זרוע מבצעת של המנ-ג'וים המיפלגתיים, השולטים בקופות-החולים.
חוק זה מוכיח שיש-ראש אינה מדינה שיש בה מיפלגות, אלא פרענויות של מיפלגות, שיש לה מדינה.
אין שום תכונה לקראת ביטוח בריאות ממלכתי. להי-פך, יש תכונה לחזק את שרותי-הבריאות המיפלגתיים הבלתי-ממלכתיים. חוק ביטוח הבריאות, המדובר כה הר-בה, יהווה צעד נוסף לביטוח בריאות המיפלגות. גם היום, כמו בכל התרוממות הקולגות, אנחנו משמיעים את הדרישה ההדמי-שמטית, הבלתי-מתפשרת, להקמת שירותי-בריאות ממי-לכתי, אחיד ומקיף לכל, שיעניק לכל תושב את שירותי בריאות הגוף והנפש חנם, תוך הלאמת כל קופות-החולים.
כל יום, העובר ללא הגשמת תביעה זו, גורם לטרגדיות. ברגע זה מתים בארץ אנשים מחסור אשפרות לתת להם טיפול בכליות מלאכותיות, וברגע זה עומדים בחדר נעול בירושלים מתקנים של כליות מלאכותיות ומעלים חלודה, מפני שלא תוכנן גיוס ואימון הצוותות להפעלת דוגמה קטנה ומועזת זו מפניה אור מחי-ריד על כל האנארכיה השוררת בשטח חברי-אות — שמקורה בהתרועצות אינטרסים מיפלג-תיים, חוסר אירגון ראציונלי ותיכנון סביר.

ודרש שהוויכוח הזה יהיה „סיעתי“ — כלומר, שזמן הדיבור יחולק לפי גודל הסיעות, כדי שהוא עצמו יוכל לדבר לפחות חצי שעה בשם נח"ל. הוא כפה על הווע-דה להסכים לכך.
אבל עכבור כמה שעות הודיע בדר שהוא מוותר בכלל על זכות-הדיבור, וכך עשו כל שאר הנואמים שנרשמו. הם פשוט נעלמו מבניין הכנסת.
סמוך לשעה 9 בערב היה הוויכוח צריך להתחיל. באולם נכחו 3 חברי-כנסת — מלמד מהמפד"ל, תמיר ואני.
היו"ר ראובן ארזי: חברי-הכנסת, אנו עוברים לסעיף הבא. אבקש את סגן שר-האוצר להביא לפני ה-בית הצעת חוק המקדמה (קרן המדע הדו-לאומית) תשל"ג-1973.
אורי אבנרי: יש לי הצעה לסדר. אני מציע לס-גור את הישיבה. תהיה זאת בושה לכנסת, אם סגן-השר יביא לכנסת חוק חשוב כזה — בשעה שהאולם כימעט ריק.
היו"ר ראובן ארזי: מסרתי רשות הדיבור לסגן שר-האוצר, ואבקשו להביא את הצעה.
לאות מחאה החלטנו שלושנו לוותר גם על נאוי-מינו שלנו — וכך נתקבל חוק על 252 מיליון לירות בלי שום ויכוח, בעזרת 3-4 ח"כי המערך, שהוועקו מהמינון.

סיפור של אופירה נבו

הזדה

היא יכלה להיות ז'אקלין קנדי הישראלית

למה גולדה

לא

רצתה בה

במ'ישנו

הנשיא

